

**ØKONOMISKE
PERSPEKTIV**

RØDØY KOMMUNE RÅDMANNENS FORSLAG

ØKONOMIPLAN
2020-2023

**INVESTERINGS-
BUDSJETT**
2020

**DRIFTS-
BUDSJETT**
2020

INNHOILDSFORTEGNELSE

Rådmannens kommentar.....	4
Styring.....	8
Kommuneplanens samfunnsdel	8
Politisk involvering.....	9
Årshjul for budsjett og regnskapsrapportering.....	11
Økonomiske forutsetninger	14
Ny kommunelov.....	14
Ny regnskapsforskrift.....	15
Statsbudsjettet 2020.....	16
Føringer for budsjett og økonomiplan	16
I ROBEKS forgård? Egenanalyse og forpliktende plan.....	17
Kommunal økonomisk bærekraft (KØB)	19
Utviklingstrekk og sammenligninger	22
Befolkningsutvikling.....	22
KOSTRA	26
Utgiftsbehov i forhold til demografi	28
Kommunebarometeret	30
Effektivitet i kommunene.....	31
Utvikling Inntekter, utgifter og investeringer, sammenlignet	32
Inntektssystemet.....	35
Statlige skatter og rammetilskudd.....	35
Eiendomsskatt.....	37
Andre statlige inntekter	40
Brukerbetalinger.....	44
Økonomiplan 2020-2022	47
Bevilgningsoversikt drift 2020-2023	47
Økonomisk oversikt drift 2020-2023	48

Beregning av driftsoversiktene i økonomiplanperioden 2021-2023.....	49
Investeringsbudsjett 2020.....	51
Bevilgningsoversikt investeringer 2020-2023.....	51
Investeringer – overføring av prosjekter fra 2019 til 2020.....	52
Investeringsprosjekter 2020-2023	53
gjeld, Finans og avskrivninger	61
Gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i planperioden	61
Lånebehov	62
Finansutgifter	63
Avskrivninger av eiendeler	63
Driftsbudsjett 2020.....	65
Økonomisk oversikt drift 2020	65
Bevilgningsramme per tjenesteområde 2020	66
Tjenesteområdenes netto driftsutgifter 2020.....	68
Sentraladministrasjon og fellesutgifter	68
Oppvekst	70
Sosialetat/NAV	72
Helse og omsorg	74
Boliger, næring, mv.....	86
Landbruk	88
Kultur og folkehelse	88
Kirker og trossamfunn.....	89
Tekniske formål og samferdsel.....	89

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Rødøy kommune er i en særdeles krevende situasjon som skyldes utviklingen i folketall over tid, synkende barnekull og flere eldre. Dette kommer samtidig som vi får stadig høyere forventninger til kommunenes tjenestetilbud.

De aller fleste kommunene i landet og i Nordland har samme utvikling. Alle kommuner kan ikke forvente å få vekst fremover. Urbanisering er et globalt fenomen.

I Norge har vi spredt geografisk bosetting, og det er store forventninger til at kommunene løser velferdsoppdraget, selv mens befolkningstallet synker. På landsbygda påvirker urbaniseringen kommunene som både velferdsleverandør, samfunnsbygger, politisk og demokratisk arena, organisasjon og forvaltningsorgan, og arbeidsgiver. Dette gjelder Rødøy, som veldig mange av nabo-kommunene.

Vi mangler strategier og visjoner for å håndtere befolkningsnedgangen. Dette vil måtte gi utslag på kommunens ressursbruk mellom de forskjellige sektorene. Hvilke beslutninger skal vi fatte for å håndtere det faktum at vi blir færre? Rådmannen anbefaler at det jobbes med å utvikle en tydelig og langsiktig tilpasningspolitikk. Tilpasninger som har til hensikt å tilpasse kommunens tjenestetilbud og organisasjon til den demografiske utviklingen.

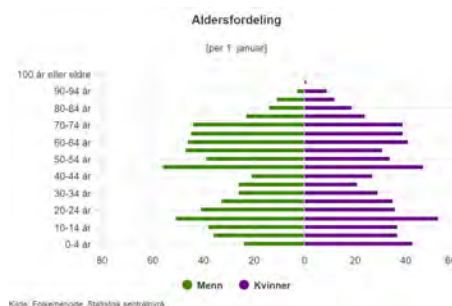
Vi bør skape en tilpasningspolitikk som beskriver hva vi skal gjøre som vil resultere i en økonomi i balanse, og at vi kan opprettholde god kvalitet i tjenestetilbudet, tross minkende ressurser.

Grunnlaget er lagt gjennom arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel, som er under behandling. Den skal omfatte visjon, mål og strategier. Det er viktig at disse er realistiske – ikke utopiske. Selv om håpet om vekst stadig er tilstede, så er det viktig å ta realitetene inn i den politiske samtalen om fremtiden. Fortidens idyll om landsbygda skaper ikke en attraktiv kommune å oppholde seg i fremtiden. Forslaget til visjon i samfunnsplanen er:

Skape det gode liv – sammen for kystfolket under polarsirkelen.

Rødøy kommune har ikke fått reell vekst i frie inntekter de senere årene, dels på grunn av øremerking, og som resultat av befolkningsnedgang. Regjeringens anslag på frie inntekter til Rødøy i 2020 er kr 113,2 mill. Dette gir en inntektsvekst på bare 0,3 % fra 2019. Veksten for landet er på 2,2 %. Samtidig anslår regjeringen samlet lønns- og prisvekst på 3,1 %, hvor lønnsveksten utgjør 3,6 %. Dette gir en betydelig utfordring for Rødøy kommune. Inntektene vokser marginalt, mens kostnadene vokser enda raskere enn de senere år.

Rødøy kommune har svært høye inntekter utover de som kommer gjennom inntektssystemet fra staten. Til forskjell fra tidligere budsjett og økonomiplaner har vi i år hatt erfaringsgrunnlag for å legge inn inntekter fra havbruksfondet. Vi er heldige som har inntekter både fra vannkraft og havbruk. På bare to år har vi bygget opp et disposisjonsfond ved hjelp av disse midlene. Det er imidlertid ikke sikkert at vi kan kalkulere med disse i all fremtid – det pågår prosesser nasjonalt som setter disse inntektene i spill.

Kommunestyret har satt i gang arbeid med å identifisere tiltak som skulle føre til økonomisk balanse. Desentralisering av tjenestetilbud er en villet politikk, men kommunestyret må kunne finansiere driften. Da den første utbetalingen fra havbruksfondet kom ble arbeidet stoppet, og enkelte tiltak reversert. Det politiske arbeidet som skal bidra til å legge et tjenestenivå som er økonomisk bærekraftig bør tas opp igjen straks. Tiltakene som utredes må være gjennomførbare, politisk og administrativt. De må særlig gjenspeile en god personalpolitikk.

Det anbefales å gjøre tilpasninger mens vi har et disposisjonsfond som gir muligheter for å gjennomføre helt nødvendige endringer.

Rødøy har valgt å bestå som egen kommune. Det innebærer at vi skal tilfredsstille fremtidens krav – samtidig som vi kommer til å få stadig større utfordringer. Kommunen skal tilby gode og likeverdige tjenester til innbyggerne, sikre en god samfunnsutvikling og et godt lokaldemokrati. Kommunestyret anser at de økonomiske forutsetningene for å bestå som egen kommune er tilstede, basert på forventet inntektsutvikling som omfatter inntekter fra kraft og havbruk.

Vi blir likevel færre til å utføre jobbene, og vil slite med å tiltrekke oss arbeidskraft, ettersom mange nyutdannede velger å bo i mer urbane strøk. Derfor vil en aktivt søke samarbeid med andre kommuner for å sikre tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse og effektiv tjenesteproduksjon i tråd med kriteriene for morgendagens kommuner.

Forventninger til digitalisering kommer fra befolkningen, og ikke bare fra ungdommene. Folk i alle aldre forventer et like moderne og godt tilbud her som i resten av landet.

Rødøy kan velge å se digitalisering som en mulighet når vi skal løse utfordringer som skyldes krevende geografi og at vi får færre folk i arbeid.

Blant annet kan det å ta i bruk løsninger innenfor smart helse og digital undervisning, bidra til å kunne opprettholde et spredt tjenestetilbud når vi blir færre til å gjøre jobbene.

Rødøy har inngått vertskommuneavtale med Bodø om IKT og digitalisering. Det gir en trygghet å ha felles digital plattform med en større kommune, og vi vil kunne være tidlig ute med å ta digitale tjenester i bruk. I den kommende økonomiplanperioden vil vi se store og nødvendige fremskritt innen disse områdene.

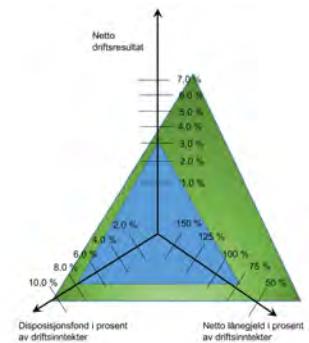
Generelt er budsjettforslaget nøkternt og uten vesentlige nye tiltak. Rådmannen kommer heller ikke med forslag om strukturelle endringer, ettersom dette helt nylig har vært lagt frem innenfor alle sektorer, og forkastet. Dersom et tilbud skal utvikles eller servicenivået skal reduseres på noe område må det forankres i politisk vedtak.

For å bedre driftsresultatet i nødvendig omfang og å redusere den reelle risikoen vi står overfor ved tap av ekstra inntekter, så må kostnadsnivået ned. Det vil ikke være tilstrekkelig med nøysomhet eller generell sparing alene – det har en forsøkt i mange år uten å oppnå nødvendig effekt. For å få ned kostnadsnivået vesentlig må en samle ressursene om drift av færre og mer rasjonelle enheter.

En forutsetter at politisk ledelse må være godt orientert om situasjonen, utfordringene og valgene en står overfor. Derfor har budsjettforslaget med en omfattende perspektivdel som gir bakgrunnsinformasjon om kommunens utviklingstrekk og økonomiske forutsetninger. Det legges vekt på å skape tid og rom for en god politisk diskusjon, og gode prosesser omkring kommende års budsjett og regnskapsoppfølging.

Kommunal økonomisk bærekraft, KØB, lanseres som økonomisk modell i dette budsjettforslaget. Den økonomiske bærekraften skapes i rommet mellom netto driftsresultat, disposisjonsfond og lånegjeld. Kommunene skal fra 2020 vedta finansielle nøkkeltall for driften, og rådmannen tilrår å opprettholde mål om godt netto driftsresultat ettersom vi har fått nye inntekter fra havbruksfondet, å sette av noe mer til disposisjonsfond. Det anbefales å stoppe ytterligere låneopptak til investeringer i nye bygg og anlegg, og heller å betale ned langsiktig gjeld, så vi kommer ned på anbefalt nivå.

Plan og budsjett må være troverdig og gjennomførbart både politisk og administrativt. En bør legge opp til forutsigbare rammer på lang sikt, og ta bedre høyde for en forsvarlig personalpolitikk og høyere vedlikeholds nivå i driften enn hva en har funnet rom for tidligere. Det bør avsettes tilstrekkelige midler til vedlikehold av dagens bygningsmasse, så en ivaretar de anleggene vi har på en god måte, heller enn å bygge nye.

Kommunaldepartementet har nå til behandling en grensejustering mellom Lurøy og Rødøy kommuner. Kommunestyret har behandlet flere saker omkring spørsmålet. Utfallet er enda ikke kjent, men kommunestyrets og fylkesmannens anbefalinger er like. Det anbefales å avvende endring av grensene til det finnes løsninger for hele regionen, da området berører både Helgeland og Salten.

Vågaholmen 26. november 2019

Kitt Grønningsæter
Rådmann

ØKONOMISKE PERSPEKTIV

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Kommuneplanens samfunnsdel er under utarbeidelse i Rødøy. [Planforslaget](#) foreligger og har vært på høring, men er i skrivende stund ikke sluttbehandlet.

Skape det gode liv – sammen for kystfolket under polarsirkelen.

Definerte satsingsområder i planutkastet som foreligger er

- Oppvekst – livsmestring og kvalitet
- God helse og omsorg – gjennom hele livet
- Befolkningsutvikling – snu nedgang til vekst
- Næringsutvikling – allsidighet og økt verdiskapning
- Arealstrategiene – realisere fordelene ved god plass

For hvert av satsingsområdene er det formulert mål og strategier

- Dette skal vi oppnå
- Dette gjør vi for å få det til

Som gjennomgående tema i planen finner en

- Klimatilpasning
- Folkehelse
- Bærekraft

Kommuneplanen skal i følge plan og bygningsloven ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen, og skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

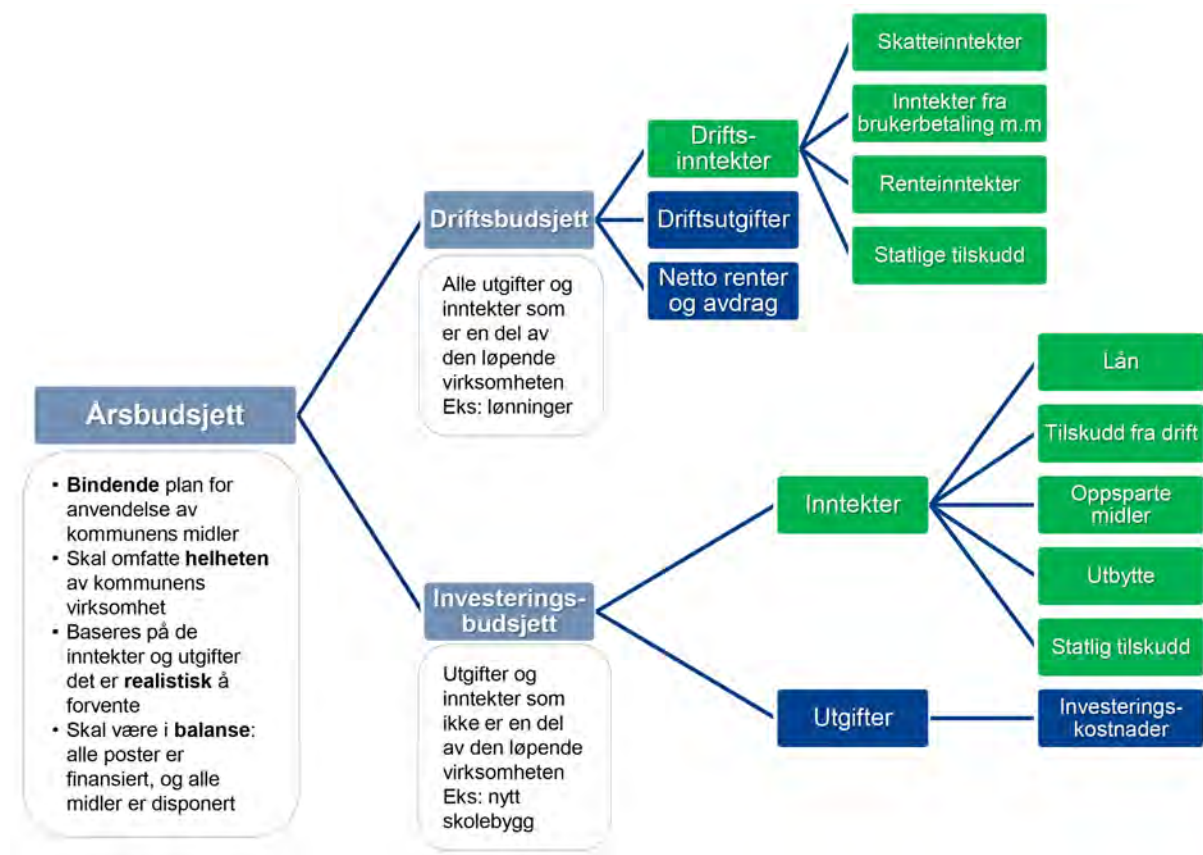
Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. For at det kommunale plansystemet skal fungere effektivt, må det være en god kobling mellom kommuneplanens samfunnsdel, kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven og økonomiplan etter kommuneloven.

Politikere må ta mange hensyn. For å kunne bidra aktivt i det politiske arbeidet er det viktig med god innføring i økonomistyring. Fylkesmannen i Nordland har utarbeidet en veileder for i kommunal [Økonomistyring for folkevalgte](#).

DET MÅ VÆRE BALANSE MELLOM INNTEKTER OG UTGIFTER

The diagram illustrates the distribution of a municipality's total income. It begins with a large green circle representing the total income. This income is then allocated to various sectors, each represented by a blue circle with an orange border. The sectors are: Administration, Education, Health and Social (the largest), Culture, Infrastructure, and finally the Net Operating Result. The size of each circle indicates the relative share of the total income allocated to that sector.

EN MÅ FORSTÅ OPPBYGGING OG INNHOLD I BUDSJETTET FOR Å KUNNE DELTA I PRIORITERINGS-DISKUSJONER

GOD ØKONOMISTYRING ER EN FORUTSETNING FOR POLITISK HANDLINGSROM

Ha oversikt over elementene som kan påvirke det politiske handlingsrommet.

OPPGAVEFORDELING I ØKONOMIPLANLEGGINGEN

Ordfører	Leder for de folkevalgte og kommunens ansikt utad	Bindeledd mellom folkevalgte og administrasjon	Skape en konstruktiv dialog i alle leire
Formannskap/ Kommunestyre	Sette seg inn i kommunens økonomiske utgangspunkt	Prioritere innenfor kommunens økonomiske rammer	Vedta økonomiplanen
Rådmann	Leder for administrasjon	Ansvarlig for at sakene som legges fram er forsvarlig utredet	Skal være uavhengig og gi selvstendige råd
Økonomirådgivere	Kartlegge økonomisk utgangspunkt	Utarbeide beslutningsunderlag	Utarbeide økonomiplanen
Enhetsledere	Vurdere potensial for effektivisering og omstilling	Gjennomføre vedtatt politikk	Rapportere avvik
Kontrollutvalg	Påse at ressursbruken er forsvarlig	Påse at ressursbruken er i tråd med politiske vedtak	Påse at økonomiplanen ikke bryter lov- eller regelverk

ÅRSHJUL FOR BUDSJETT OG REGNSKAPSRAPPORTERING

Knappe ressurser må styres. Det må leveres riktige tjenester til lavest kostnad. Det er kommunestyret som gjør prioriteringene gjennom å bestemme hvilken standard som er «god nok», og hva innbyggerne skal kunne forvente. De vedtar driftsbudsjett, investeringsbudsjett og økonomiplan. Der beskriver vi det vi vil oppnå, og hvor mye det får koste. I årsregnskapet viser vi hva som ble resultatet, og hva det kostet.

Det må være gode sammenhenger mellom de sentrale styringsdokumentene i kommunen. Derfor foreslås det å jobbe etter et forutsigbart årshjul for budsjett og regnskapsrapportering.

FRISTER

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. trer i kraft 1. januar 2020. Økonomiplanen for perioden 2020 til 2023 og årsbudsjettet for 2020 skal utarbeides og vedtas innen utgangen av 2019 i samsvar med reglene i denne forskriften. Årsregnskapet for 2019 skal imidlertid avlegges og vedtas i 2020 etter gammel forskrift.

I følge kommuneloven § 14-2 skal kommunestyret selv vedta

- økonomiplanen og årsbudsjettet
- årsregnskapene og årsberetningene
- finansielle måltall for utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi
- regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement)
- regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement).

Ved utarbeidelse av årshjul er det lagt opp til at finansielle måltall vedtas i forbindelse med økonomiplan og årsbudsjett. Så bør revidering av økonomi- og finansreglement legges frem som egne saker så snart som mulig.

I følge § 14-3 skal økonomiplanen for de neste fire årene og årsbudsjettet for det kommende året vedtas før årsskiftet. Årsregnskapene og årsberetningene skal vedtas senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Hvert årsregnskap skal behandles samtidig med tilhørende årsberetning.

Formannskapet innstiller til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, med alle forslag til vedtak som foreligger, skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler den. Økonomiplanen kan inngå i kommuneplanens handlingsdel, eller den kan også fungere som handlingsdel til kommuneplanen. Handlingsdelen har lengre krav til offentlig ettersyn (30 dager).

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak. Årsbudsjett, økonomiplan, årsregnskap og årsberetning med tilhørende dokumenter skal oversendes til fylkesmannen snarest, og senest 30 dager etter vedtak.

I følge § 14-5 så er årsbudsjettet bindende for kommunestyret og underordnede organer. Kommunestyret skal endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle lovens krav om realisme og balanse. Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Derfor legges det opp til teritralrapportering i årshjulet. Hvis utviklingen tilsier vesentlige avvik, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årsbudsjettet.

I følge § 16-1 så skal kommuner rapportere opplysninger om økonomi, ressursbruk og tjenester til bruk i nasjonale informasjonssystemer (KOSTRA) til staten. Egen forskrift om rapportering angir hvilke opplysninger som skal rapporteres, hvordan det skal rapporteres, og når det skal rapporteres.

I tillegg forholder kommunen seg til en rekke andre rapporteringsfrister knyttet til andre ordninger, som MVA-refusjon og -kompensasjon, skjønnsmidler, og tilskuddsordninger.

PLANLEGGING OG POLITISK INVOLVERING

For å imøtekomme alle krav og frister, samt endringene i forbindelse med ny kommunelov, har rådmannen utarbeidet et forslag til årshjul for budsjett og regnskapsrapportering for 2020. Årshjulet skal sikre gode rapporteringsrutiner som gir muligheter for styring og korrigeringer underveis i budsjettåret, og tidlig i økonomiplanperioden.

BUDSJETTNOTATET

som er planlagt i juni skal ha med de overordnede budsjettforutsetningene, etter stortingsproposisjon og revidert statsbudsjett som legges frem i mai årlig.

PERSPEKTIVANALYSE

På høsten er det lagt opp til å legges frem et godt kunnskapsgrunnlag til budsjettarbeidet – en perspektivanalyse. Her er ideen å samle status og rammebetingelser etter stortingsproposisjonen og årsregnskapet, samt analyser av KOSTRA-rapporteringen om tjenester og ressursbruk i et arbeidsdokument.

TID TIL POLITISK ARBEID

Budsjettnotatet og perspektivanalysen skal danne grunnlag for det politiske og administrative budsjettarbeidet utover høsten. Her gis det tilstrekkelig rom i tidsplanen for god samhandling mellom administrasjon og politisk ledelse i budsjettprosessene. For eksempel kan en holde politisk budsjettsamling, tilrettelagt av administrasjonen.

Saker som skal til politisk behandling eller medvirkning visualisert som kakestykker som er trukket ut av årshjulet. Andre sentrale frister er skrevet inn til orientering. Kommunestyret, formannskapet og kontrollutvalget bør legge sine møteplaner i tråd med føringene årshjulet gir.

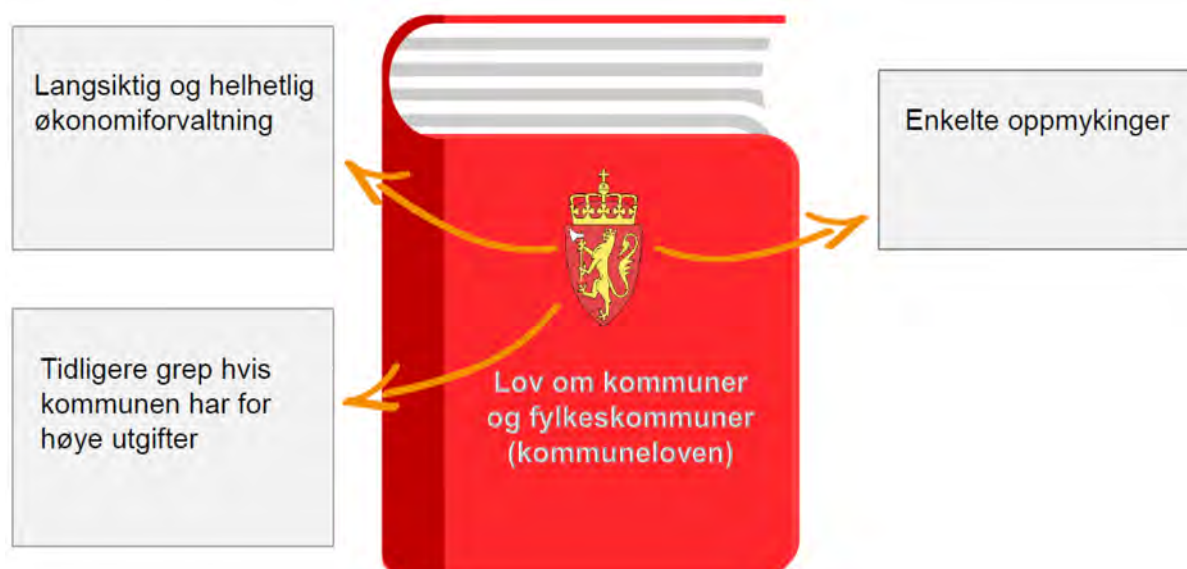
ÅRSHJUL FOR BUDSJETT OG REGNSKAPSRAPPORTERING 2020

De postene som er markert ved å trekkes ut av årshjulet skal legges frem til politisk behandling. Øvrige er sentrale frister, til orientering. Når kommuneplanens samfunnsdel vedtas skal handlingsdelen omfatte det som i dag er den rene økonomiplanen, og om en ønsker det også budsjettene. Det vil bli omarbeidet i årshjulet.

NY KOMMUNELOV

Ny kommunelov trer i kraft fra 1. januar 2020. Grunnstammen videreføres fra tidligere lov, men den har ny struktur og et klart språk. Økonomibestemmelsene er vesentlig endret fra tidligere.

Tidsfrister lovfestes. Se kapittelet Politisk involvering.

Kommunestyret får plikt til å fastsette finansielle måltall (lokale handlingsregler). Det skal utarbeides et økonomireglement, og det blir plikt til å utarbeide et samlet, konsolidert, regnskap som viser kommunen som juridisk enhet. Regler for beregning av selvkost lovfestes.

Kommunestyret har plikt til å ta tidligere grep hvis kommunen har for høye utgifter. Det er mindre rom for å utsette inndekning av merforbruk, og innføres plikt til å vurdere budsjettregulering hvis regnskapet viser merforbruk. ROBEK skal fange opp kommuner tidligere, og det er en aktivitetsplikt for ROBEK-kommuner.

Det innføres felles regjer for årsbudsjett og økonomiplan. Disse skal vise kommunestyrets prioriteringer og bevilgninger, og mål og premisser som dokumentene bygger på. Videre skal utviklingen i kommunens økonomi, gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser vises.

Budsjettvedtaket skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret. Det er krav til balanse, realisme, fullstendighet og oversiktighet. Det er utarbeidet nye, obligatoriske oversikter.

Kommunestyret skal endre årsbudsjettet når det er nødvendig for å oppfylle kravet til realisme og balanse. Kommunedirektøren skal minst to ganger i året rapportere til kommunestyret om utviklingen i inntekter og utgifter, sammenholdt med årsbudsjettet. Ved merforbruk når årsregnskapet legges frem, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årets budsjett.

Regler for hvilke utgifter og inntekter som skal føres i henholdsvis drifts- og investeringsbudsjettet gjelder for både økonomiplan, årsbudsjett og årsregnskap. Drift skal bare finansieres med løpende inntekter. Blant annet presiseres at utbytte opptjent i eiertid er drift, mens utbytte av kapital er investering. Det er ikke lenger adgang til å finansiere investeringsdelen med direkte bruk av driftsfond. Bruken skal skje via overføringspost fra drift til

investering. Det er ikke lenger adgang til å føre utlån over drift. Det gjelder sosiallån og næringsutlån. Utlån som i realiteten er tilskudd føres som tilskudd til andre i drift.

Balansekravet i budsjett og økonomiplan videreføres. All bruk av midler skal ha dekning i årets tilgang av midler, og budsjettet skal dekke inn akkumulert merforbruk.

Ny årsavslutning skal ha ny bunnlinje. En kan ikke avsette til fond hvis bunnlinjen viser merforbruk. Hvis det er merforbruk skal en benytte midler på disposisjonsfond. Hvis det er mindreforbruk skal dette brukes til å redusere tidligere års merforbruk. Overskytende skal gå til disposisjonsfond.

Årsberetningen skal være et eget dokument, hvor den økonomiske utviklingen og situasjonen vurderes. Det skal redegjøres for om den økonomiske utviklingen ivaretar handleevnen over tid. Den skal redegjøre for vesentlige budsjettavvik, men også avvik fra premissene for bevilgningen. Så skal den omfatte måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold.

Finansreglement videreføres, hvor hovedregler og rapporterings- og tiltakspålykt lovfestes.

Låneadgangen blir begrenset, slik at en kun kan ta opp lån til formål som er nevnt i lov, og bare innenfor ramme som kommunestyret har satt til tiltak som har bevilgning.

ROBEK får endringer. En kommune meldes inn når regnskap, budsjett eller økonomiplan ikke viser inndeckning over flere enn to år, når regnskapet viser akkumulert merforbruk som er større enn 3 % av driftsinntektene, årsbudsjett, økonomiplan eller årsregnskap ikke er vedtatt innen fristen.

Det innføres ny beregning av minimumsavdrag på lån. Minimumsavdraget skal betales.

Årsregnskapene skal være korrekte og det innføres lovfestet pålykt til å kontrollere lovligheten av et vedtatt årsregnskap hvis revisor har avgitt negativ årsberetning og årsregnskapet ikke er endret for å rette opp dette.

NY REGNSKAPSFORSKRIFT

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har fastsatt budsjett- og regnskapsforskrift til den nye kommuneloven.

Forskriften gjelder fra 2020, slik at årsbudsjettet for 2020 og økonomiplanen for 2020-2023 skal vedtas etter den nye kommuneloven og forskriften, mens regnskapet for 2019 skal avlegges og vedtas i tråd med dagens regler. Noen vesentlige punkter som har hatt betydning i arbeidet med økonomiplan og budsjett:

- Forskriften definerer hva som skal føres i henholdsvis drift og investering. Det er gjort noen justeringer i ordlyden, som bl.a. klargjør at utgifter knyttet til salg av anleggsmidler fremdeles kan føres i investering.
- Sosiale utlån og næringsutlån *finansiert av løpende inntekter*, skal som i dag føres i driftsregnskapet, jf. § 2-7. Mottatte avdrag på slike utlån skal tilsvarende inntektsføres i driftsregnskapet.
- Forskriften regulerer følgende budsjett- og regnskapsoppstillinger:
  - Bevilgningsoversikter – drift, § 5-4
  - Bevilgningsoversikter – investering, § 5-8
  - Økonomisk oversikt etter art – drift, § 5-6
  - Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i økonomiplanen og årsbudsjettet, § 5-7
  - Balanseregnskapet, § 5-8
  - Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner, § 5-9

- Forskriften har en betydelige utvidelse av forskriftsbestemte noter. Notekravene er imidlertid fordelt på flere paragrafer, gruppert tematisk.
- Det konsoliderte årsregnskapet skal bestå av kommunekassa, kommunale foretak og interkommunale samarbeid som er en del av kommunen som rettssubjekt. Konsolidert årsregnskap skal vise kommunen som én økonomisk enhet.

STATSBUDSJETTET 2020

Budsjettet for Rødøy kommune 2020 legges frem som et rammebudsjett. De økonomiske rammene bygger på resultat 2018, revidert budsjett 2019, økonomiplan 2019-2022, og kvartalsrapport 3. kvartal 2019. Videre kilder som Revidert Nasjonalbudsjett 2019, Kommuneproposisjonen 2020 og framlegg til Statsbudsjett 2020.

Utover inntektsutviklingen om kostnadsveksten som nevnt i rådmannens innledning, får noen punkter i statsbudsjettet direkte innvirkning for Rødøy kommune.

- Kommunene overtar ansvar for tilskudd til etablering og tilpasning av bolig fra Husbanken, boligsosialt tilskudd.
- Dagaktivitetstilbud for demente blir rettighetsfestet fra 2020.
- Fra 2020 er kommunene pålagt å ha psykologkompetanse.
- Kompetanseløft for legetjenesten som innebærer at alle leger i kommunehelsetjenesten skal være spesialister i allmennmedisin gir betydelige utfordringer.
- Bemanningsnormen i barnehage er ikke finansiert.
- Lærernormen er finansiert, men gir utfordringer i driften.
- Moderasjonsordning for SFO og kompetanse nærmere barnet og eleven gir reduserte inntekter.
- Skatteoppkrevingen overføres fra kommunene til staten.

Se forøvrig:

- Regjeringen: [Statsbudsjettet 2020](#).
- KS: [Notat om statsbudsjettet 2020](#).

FØRINGER FOR BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

Post	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022	Bud 2023
Kommunal deflator	3,10 %	3,10 %	3,10 %	3,10 %
Konsumpirisendecks, KPI	2,50 %	1,70 %	1,90 %	2,00 %
Lønn, sosiale utgifter				
Årslønn	3,60 %	3,60 %	3,60 %	3,60 %
Arbeidsgiveravgift	5,10 %	5,10 %	5,10 %	5,10 %
Feriepenger	12,00 %	12,00 %	12,00 %	12,00 %
Pensjonskostnader				
KLP generell	21 %	22 %	22 %	22 %
KLP sykepleiere	20 %	20 %	20 %	20 %
SPK	12 %	12 %	12 %	12 %
Renter, ref. kommunalbanken	2,59 %	2,58 %	2,54 %	2,50 %

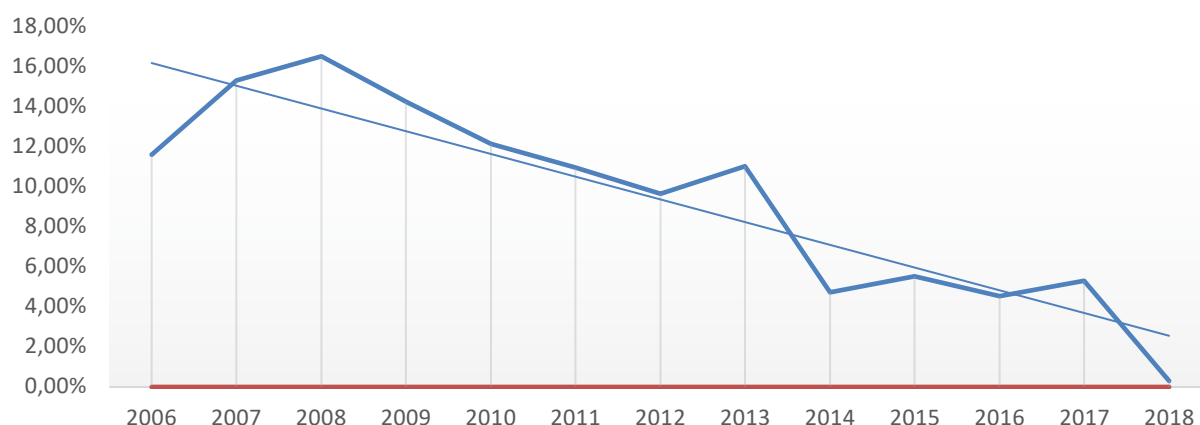
I ROBEKS FORGÅRD? EGENANALYSE OG FORPLIKTENDE PLAN

Kommunestyret vedtok i 2017 å starte arbeidet med en forpliktende plan, etter den modellen som benyttes for ROBEK-kommuner. Dette skulle bidra til å gjenvinne økonomisk kontroll og balanse, hvor det ble beskrevet tiltak som skal føre til endring. Det ble vedtatt hovedmål for budsjett- og økonomiplanarbeid

- a. Netto driftsresultat korrigert for premieavvik skal være større enn 1,75 %
- b. Netto lånegjeld skal være mindre enn 100 % av brutto driftsinntekter

Egenanalysen inneholdt noen økonomiske og kvalitative indikatorer for sunn kommuneøkonomi. Disse har det vært rapportert på i forbindelse med årsrapporten de siste årene. Blant andre de følgende:

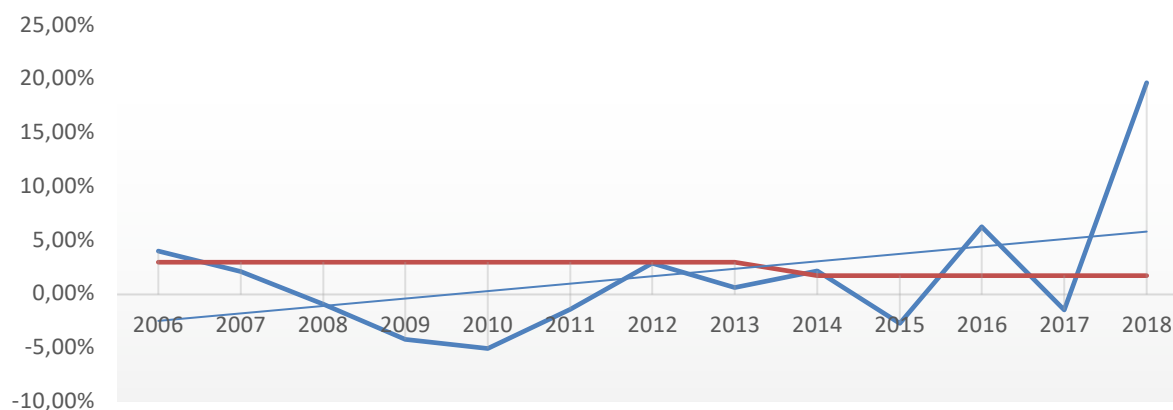
GOD ØKONOMISK KONTROLL

Grafen viser avvik mellom budsjett og regnskap over 12 år. Avviket har vært så høyt som 16 %. Dette var et tegn på urealistisk budsjettering. Etter 2018 var vi nede på nesten 0 % avvik, som også er målet.

God periodisering og løpende rapportering er viktig for å kunne gjøre nødvendige justeringer underveis i året. Mer nøyaktige periodeavslutninger og å bruke faktiske regnskapstall og realistiske prognoser og fremskrivninger som budsjettunderlag er noe en har jobbet mye med å forbedre. Det er svært viktig når en nå jobber med å få bedre økonomisk kontroll å opprettholde budsjettdisiplin og -realisme. Det har ingen hensikt å budsjettere med høyere inntekter eller lavere kostnader, uten at det ligger faktiske strukturelle endringer og planlagte reduksjoner i driftsnivå bak.

POSITIVT NETTO DRIFTSRESULTAT

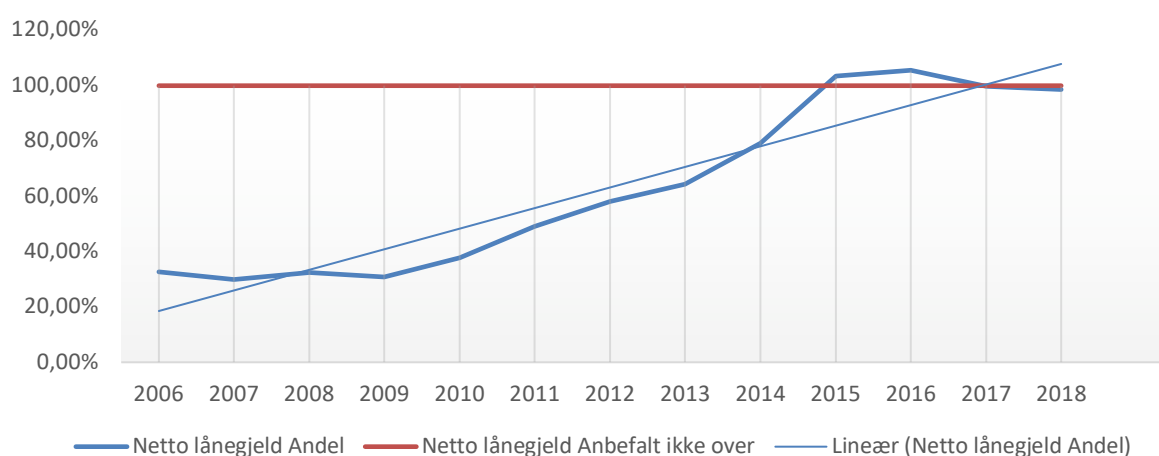
Den blå grafen viser netto driftsresultat over tolv år. Den røde grafen viser nasjonal anbefaling som ble nedjustert i 2014 fra 3 % til 1,75 %. Anbefalingen har nå økt, se KØB (under).

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har anbefalt at kommunene budsjetterer med 1,75 % i netto driftsresultat for å sikre en sunn kommuneøkonomi med rom for å håndtere inntektssvikt, uforutsette kostnader, renteøkninger, eller høye nok avskrivninger/avdrag. For Rødøy kommune ville dette innebære å budsjettere med et netto driftsresultat på omkring kr 2,5 mill. årlig.

Så lenge en ikke har opparbeidet disposisjonsfond i driften over år er det svært uheldig å budsjettere så knapt som mulig, uten buffere for variasjoner og uten positivt driftsresultat. Når det da inntreffer noe uforutsett har en ingen midler å dekke underskuddet med. Budsjettforslaget som foreligger er så stramt det lar seg gjøre forsvarlig, men dette innebærer også stor risiko.

Endrings- og utviklingsprosesser koster. Det er derfor veldig viktig å gjøre nødvendige tilpasninger av driftsnivå i forhold til forventet befolkningsutvikling, demografi, og inntektsutvikling mens det fremdeles er frie midler i driften og en har et visst handlingsrom.

NETTO LÅNEGJELD

Den blå grafen viser lånegjeld av brutto driftsinntekter siste tolv år (merk: noe annen beregning enn i KØB). Den grafen røde viser anbefalt maksimum, som vi tangerte i 2015. I 2016 ble netto lånegjeld 108 %, og i 2017 var den tilbake på 99,8 %.

Lånegjelden har økt kraftig siste tolvårsperiode. Det har vært investert mye i idrettshaller, boliger og omsorgssentre. En stor del av investeringene har vært delfinansiert med statlige midler fra Husbanken, norsk Tipping og andre tilskuddsordninger, så verdiskapningen som har skjedd i kommunen har vært enda større enn lånegjelden tilsier.

Det er klare regler for kommunenes låneopptak og avdrags- og avskrivningsprofil. Gjelden må betjenes løpende med minimumsfradrag. For tiden er renten lav, men den kan øke, og må betjenes rettidig. Derfor må en ha brutto driftsresultat som gjør at det er rom for å betjene finanskostnadene, avhengig av hvor stor gjelden er.

Enkelte investeringer skal føre til lavere driftskostnader, rasjonalisering eller effektivisering. Det er da viktig at en realiserer den planlagte gevinsten, gjennom å faktisk gjennomføre reduksjoner. Andre investeringer vil derimot gi økte utgifter til blant annet drift og vedlikehold. Dette må det tas høyde for ved planlegging av fremtidige og ønsket tjenestenivå til befolkningen.

I det følgende beskrives KØB-prosjektet, som har noen færre nøkkeltall og beregningsmetoder enn «I ROBEKs forgård», men som skal være gode indikatorer på kommunal økonomisk bærekraft.

KOMMUNAL ØKONOMISK BÆREKRAFT (KØB)

Rana kommune og Nord Universitet har utarbeidet en modell for kommunal økonomisk bærekraft gjennom KØB-prosjektet. Denne baserer seg på blant annet riksrevisjonen og teknisk beregningsutvalg (TBU). Fylkesmannen har presentert modellen på sin økonomikonferanse for Salten-kommunene i år.

Det er sammenhengen av store lån, lavt disposisjonsfond og lavt driftsresultat som gir utfordringer.

– Riksrevisjonen

MÅL FOR KOMMUNAL ØKONOMISK BÆREKRAFT

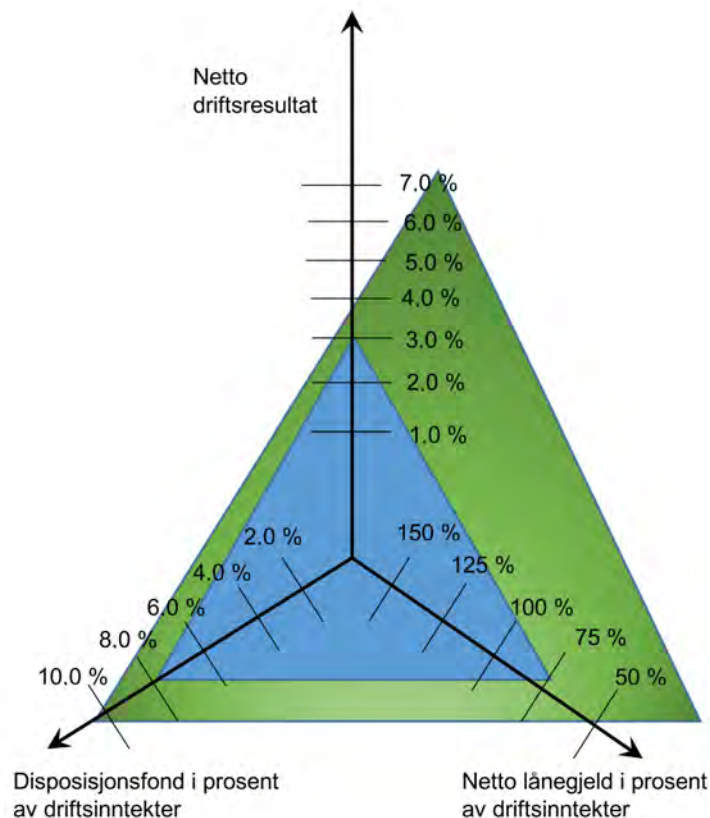
BÆREKRAFTIG UTVIKLING

er utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

– Vår felles fremtid, Brundtland-kommisjonen, 1987

KØB-prosjektet har satt følgende måltall for kommunal økonomisk bærekraft:

- Netto driftsresultat 2 % eller høyere
- Disposisjonsfond 5 % eller høyere
- Netto lånegjeld 75 % eller lavere

Modell: Rana kommune, KØB-prosjektet v/Magne Arild Damsgård

NETTO DRIFTSRESULTAT (NDR)

Netto driftsresultat er et beløp som reserveres i budsjettet og som ikke skal benyttes til driften, så en tar hensyn til risiko. Ved å legge inn et netto driftsresultat kan kommunen møte uforutsette hendelser uten å måtte redusere driften, si opp ansatte eller lignende.

I KØB-sammenheng ser vi på NDR som økonomisk bærekraft over ett år – årsbudsjettperioden.

DISPOSISJONSFOND

Disposisjonsfond er midler som er satt av til en reserve. Reserven kan en benytte til å møte uforutsette utfordringer, slik at kommunen slipper å gjøre store endringer i driften, for eksempel å redusere ansatte eller ta opp lån dersom det oppstår et akutt behov.

Disposisjonsfondet gjør det mulig for en kommune å bruke tid på å gjennomføre nødvendige endringer i driften.

I KØB-sammenheng kan vi se på disposisjonsfondet som økonomisk bærekraft over fire år – økonomiplanperioden.

NETTO LÅNEGJELD

Gjeldsgraden viser hvor mye kommunen har i gjeld i forhold til brutto inntekter. Dersom kommunen har mye gjeld, vil kommunen få store utgifter med å betjene lånene fremover. Vi må betale renter og avdrag, noe som fører til at det blir mindre penger til å drifte kommunen, så en risikerer å måtte redusere ansatte, og unnlate å vedlikeholde eller investere fremover.

Netto lånegjeld defineres som langsiktig gjeld fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler.

I KØB-sammenheng kan vi se på gjeldsgraden som økonomisk bærekraft over generasjonene – 20-40 år fremover.

KS' PROGNOSEMODELL FOR ANBEFALT MINIMUMSNIVÅ

KS har også laget en prognosemodell (vedlagt) for anbefalt minimumsnivå på netto driftsresultat for den enkelte kommune, basert på de innrapporterte regnskapstallene.

De anbefaler at Rødøy kommune holder følgende nivåer:

• Netto driftsresultat, langsiktig minimumsnivå	2,4 %
• Netto driftsresultat, kortsiktig minimumsnivå (år)	2,8 %
• Disposisjonsfond, minimumsnivå	3,7 %

Differanse forventet NDR og risikojustert minimumsnivå for NDR er 1,1 %.

Dette er anbefalte minimumsnivåer på netto driftsresultat, risikojustert netto driftsresultat og disposisjonsfond, samt forventet netto driftsresultat ved stabil tjenesteproduksjon. Disse bygger på en rekke forutsetninger, blant annet at forholdet mellom inntekter og utgifter vil være likt som det har vært de siste fem

årene. Forutsetningene er blant annet satt for at kommunen skal opprettholde en stabil tjenesteproduksjon på lang sikt.

KS skriver at minimumsnivået for disposisjonsfond er basert på den enkelte kommunes risikoprofil. Dersom kommunen har et mindre disposisjonsfond enn det anbefalte nivået bør dette bygges opp gjennom en periode med noe høyere netto driftsresultater og avsetninger til disposisjonsfondet.

FINANSIELLE MÅLTALL

Kommunestyret skal i følge den nye kommuneloven vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi. Disse skal fastsettes etter lokalt skjønn. Måltallene bør være langsiktige, realistiske og oppnåelige. De vil være handlingsregler som ikke er rettslig bindende for budsjetttrammene.

	Rødøy erfaring *)	Mål KS	Mål KØB	Mål Rødøy
Netto driftsresultat *) snitt 4 år	6,7 %	2,8 %	2 %	7 %
Disposisjonsfond *) 2019	16,9 %	3,7 %	5 %	20 %
Netto lånegjeld *) 2019	79,4 %	0 % økning	75 %	75 %

Rådmannen foreslår at kommunestyret vedtar finansielle måltall i tråd med anbefalingen for Rødøy kommune over.

Når forslaget er såpass konservativt, så skyldes det at Rødøy er en liten og derfor sårbar kommune, hvor små endringer i kroner kan få stor innvirkning på totalbudsjettet.

Endringer i inntekter fra staten for eksempel ifbm ned kraftskatteordninger eller havbruksfond kan gi alvorlige konsekvenser. Videre har vi allerede en svært nøktern drift, tross en dyr driftsstruktur.

Det anbefales å ikke øke lånegjelden, men å betale enda mer ned i fireårsperioden. Dette gir også positiv effekt på renter og avdrag som belastes driften.

Videre bør vi tilstrebe å holde disposisjonsfondet intakt, og å legge til side det vi kan av midler fra havbruksfondet. Disposisjonsfondet kan benyttes til nødvendig omstilling, innovasjon og tilrettelegging for næringsvirksomhet.

Netto driftsresultat er den viktigste av de tre målene, og det som er mest påvirkelig. Et årlig overskudd som gir handlingsrom ved uforutsette hendelser sikrer at den økonomiske bærekraften opprettholdes.

BEFOLKNINGSUTVIKLING

Norge har en sterkere befolkningsvekst enn tidligere, men noe justert ned fra sist. I 2018 er befolkningen 5,3 millioner. Vi vil passere 6 millioner innbyggere før 2040. Befolkningsveksten kommer først og fremst i sentrale strøk, i storbyene Oslo, Bergen og Trondheim. Andre kommuner får nedgang i folketallet. Disse kommunene ligger stort sett i den nordlige halvparten av landet, og mange av dem ligger usentralt til. Det blir flere eldre – spesielt i distriktene og blant innvandrerne. Levealderen stiger kraftig, mens antall barn norske kvinner kommer til å føde ikke stiger, og netto innvandring forventes lav og nedadgående.

Rødøy hadde 1238 innbyggere per 1. januar 2019, en nedgang på 11 siste år. Det ble født 12, og 14 døde i 2018, et fødselsunderskudd på to. Netto innflytting inkludert innvandring var minus 9.

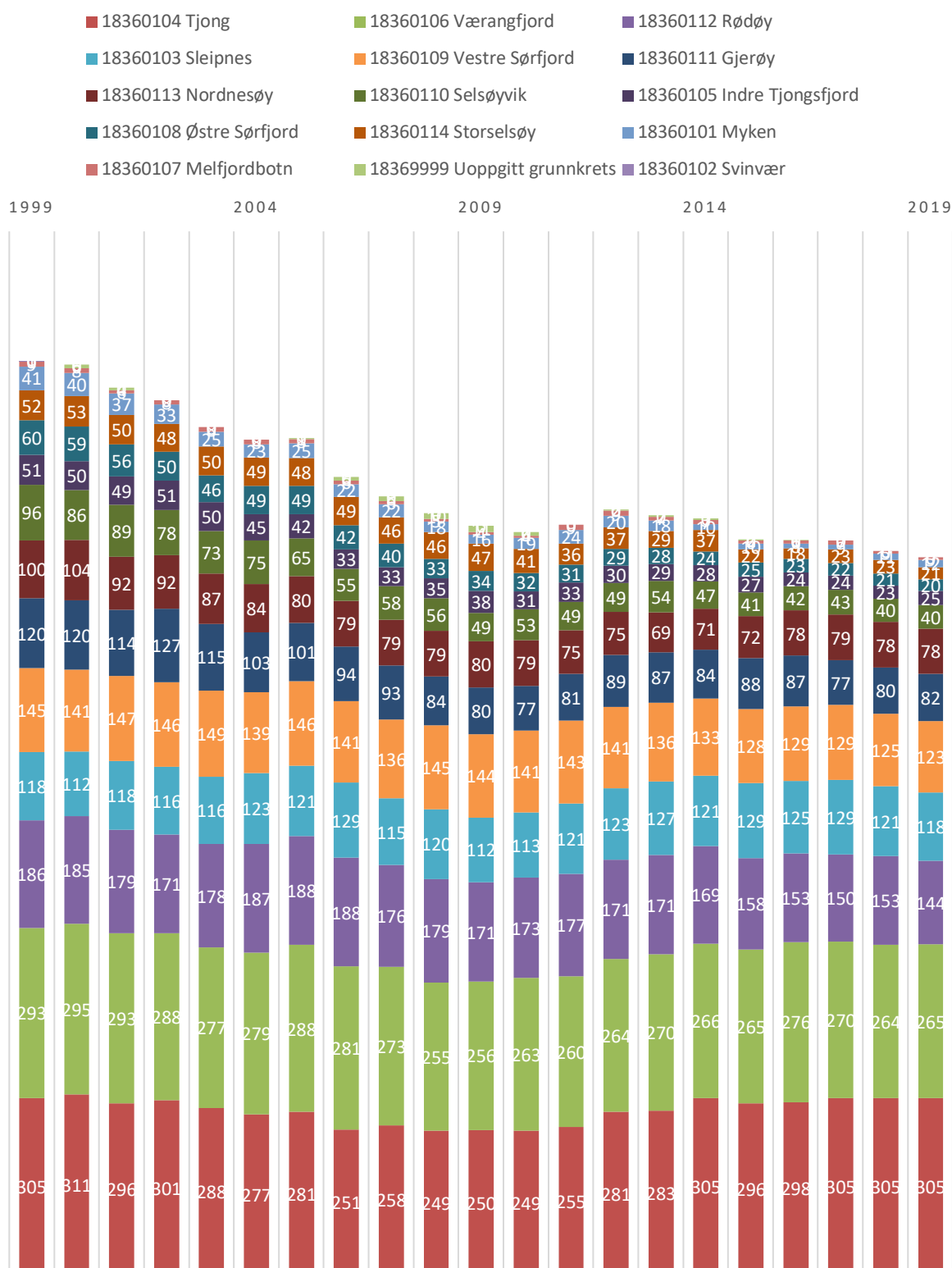

Kilde: Folkemengde, Statistisk sentralbyrå

Siste 10 år er nedgangen på 54 innbyggere. Bare fem kretser har hatt befolkningsøkning i tiårsperioden, med totalt 73 flere innbyggere. Resterende ni kretser har hatt en nedgang med 127 færre innbyggere. Lavt fødselsoverskudd og liten innflytting gjør at prognosene viser fortsatt nedgang. Befolkningsframskrivingene fra SSB publisert i 2018 viser at Rødøy kommune vil ha ca. 1100 innbyggere i 2040.

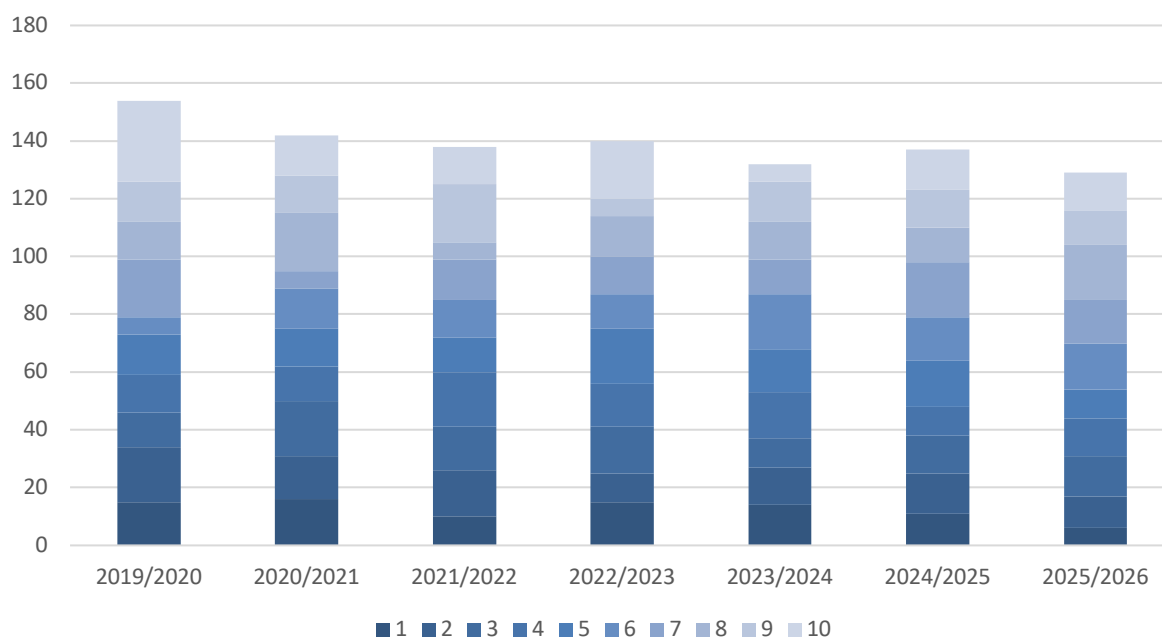
Kommunen har 14 grunnkretser, hvor den største kretsen, Tjong, har 305 innbyggere. Den minste som er Melfjordbotn har fem. På fastlandet i Værangfjorden og Tjongsfjorden bor 713, eller 58 % av innbyggerne. Det har vært en jevn økning der siden 2010. På øyene bor 377 eller 30 % av innbyggerne, og i kretsene som grenser mot Rana og Lurøy, mot Sørfjorden og Melfjorden, bor 148 eller 12 % av innbyggerne. Utviklingen har i samme periode vært jevnt nedadgående i disse kretsene samlet.

BEFOLKNINGSUTVIKLING PER GRUNNKRETS

Folketallet har vært jevnt synkende over lang tid (vedlagt detaljert oversikt per krets).

ELEVPROGNOSER 2019-2026

Alle skoler												Hvorav fra
Skoleår	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt	Lurøy/Meløy
2019/2020	15	19	12	13	14	6	20	13	14	28	154	10
2020/2021	16	15	19	12	13	14	6	20	13	14	142	10
2021/2022	10	16	15	19	12	13	14	6	20	13	138	9
2022/2023	15	10	16	15	19	12	13	14	6	20	140	7
2023/2024	14	13	10	16	15	19	12	13	14	6	132	7
2024/2025	11	14	13	10	16	15	19	12	13	14	137	4
2025/2026	6	11	14	13	10	16	15	19	12	13	129	4

Gjerøy skole											
Skoleår	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt
2019/2020											0
2020/2021					1			1	3	2	7
2021/2022						1			1	3	5
2022/2023							1			1	2
2023/2024								1			1
2024/2025									1		1
2025/2026										1	1

Jektvik skole											
Skoleår	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt
2019/2020	6	5	2	2	5	1	4	5	3	7	40
2020/2021	7	6	5	2	2	5	1	4	5	3	40
2021/2022	4	7	6	5	2	2	5	1	4	5	41
2022/2023	3	4	7	6	5	2	2	5	1	4	39
2023/2024	1	3	4	7	6	5	2	2	5	1	36
2024/2025	3	1	3	4	7	6	5	2	2	5	38
2025/2026	1	3	1	3	4	7	6	5	2	2	34

Nesøy skole Skoleår	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt	Sum
2019/2020	1	2	2	1							6	
Lurøy	2					1		2			5	11
2020/2021	2	1	2	2	1						8	
Lurøy		2					1		2		5	13
2021/2022		2	1	2	2	1					8	
Lurøy			2					1		2	5	13
2022/2023	2		2	1	2	2	1				10	
Lurøy				2					1		3	13
2023/2024		2		2	1	2	2	1			10	
Lurøy	1				2					1	4	14
2024/2025	2		2			1	2	2	1		10	
Lurøy		1				2					3	13
2025/2026		2		2			1	2	2	1	10	
Lurøy			1				2				3	13

Rødøy skole Skoleår	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt
2019/2020	2	3	2	1	1		2			7	18
2020/2021	1	2	3	2	1	1		2			12
2021/2022	2	1	2	3	2	1	1		2		14
2022/2023	5	2	1	2	3	2	1	1		2	19
2023/2024	5	5	2	1	2	3	2	1	1		22
2024/2025	0	5	5	2	1	2	3	2	1	1	22
2025/2026	1	0	5	5	2	1	2	3	2	1	22

Tjongsfjord skole Skoleår	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt	Sum
2019/2020	5	6	4	7	7	3	11	3	6	8	60	
Meløy		2		1				1	1		5	63
2020/2021	5	5	6	4	7	7	3	11	3	6	57	
Meløy			2		1				1	1	5	60
2021/2022	2	5	5	6	4	7	7	3	11	3	53	
Meløy				2		1				1	4	57
2022/2023	4	2	5	5	6	4	7	7	3	11	54	
Meløy					2		1				3	57
2023/2024	7	4	2	5	5	6	4	7	7	3	50	
Meløy						2		1			3	53
2024/2025	4	7	4	2	5	5	8	4	7	7	53	
Meløy									1		1	54
2025/2026	2	4	7	4	2	5	5	8	4	7	48	
Meløy										1	1	49

Øresvik skole Skoleår	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Totalt
2019/2020	1	2	2	2		1	3	1	1	1	14
2020/2021	1	1	2	2	2		1	3	1	1	14
2021/2022	2	1	1	2	2	2		1	3	1	15
2022/2023	1	2	1	1	2	2	2		1	3	15
2023/2024	0	1	2	1	1	2	2	2		1	12
2024/2025	2	1	1	2	1	1	2	2	2		14
2025/2026	2	2	1	1	2	1	1	2	2	2	16

KOSTRA

Statistisk sentralbyrå, SSB, følger opp KOSTRA. KOSTRA står for Kommune-Stat-Rapportering og gir styringsinformasjon om ressursinnsatsen, prioriteringer og måloppnåelse i kommuner, bydeler og fylkeskommuner. Det finnes tall om f.eks. pleie- og omsorgstjenester, barnehagedekning og saksbehandlingstid, og man kan sammenligne kommuner med hverandre, med regionale inndelinger og med landsgjennomsnittet.

I KOSTRA-sammenheng grupperer SSB kommunene etter folkemengde, bundne kostnader og frie disponible inntekter per innbygger. Rødøy ligger i kommunegruppe 5, som består av små kommuner med høye bundne kostnader per innbygger, middels frie disponible inntekter.

I [statistikkbanken](#) finner man I Statistikkbanken finnes samtlige KOSTRA-tall i tabeller etter tjenesteområde. Noen sentrale tabeller:

Nøkkeltall BARNEHAGE	Enhet	Rødøy	Kostragr. 5	Landet ex.Oslo	Nordland
Andel barn 1-2 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-2 år	prosent	78,6	78,9	83,9	86,9
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år	prosent	85,7	89,8	92,1	93,4
Andel barn 3-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 3-5 år	prosent	90,5	96,4	97,3	97,4
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	prosent	100	94,8	49	50,9
Antall barn korrigert for alder per årsverk til basisvirksomhet i barnehage, alle barnehager	antall	4,9	5,1	5,9	5,7
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	prosent	27,4	39,1	40,8	37,8
Andel barn, eksklusive minoritetsspråklige, som får ekstra ressurser, i forhold til alle barn i kommunale barnehager	prosent	1,7	3,1	3,7	3,6
Korrigerte brutto driftsutgifter til barnehager (f201, f211, f221) per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager	kr	81	76	69	67
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn 1-5 år	prosent	100	90,2	81,9	86,8
Netto driftsutgifter barnehager i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	prosent	8,1	8,8	14,3	11,6
Netto driftsutgifter barnehager, per innbygger 1-5 år (kr)	kr	139771	171197	153541	152582
Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigerte oppholdstimer i kommunale barnehager	kr	74	66	55	56

Nøkkeltall GRUNNSKOLE	Enhet	Rødøy	Kostragr. 5	Landet ex.Oslo	Nordland
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring	antall	0	64,2	37,3	50,8
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning	antall	95	161	137,6	151,3
Elever i kommunale og private grunnskoler som får særskilt norskopplæring	prosent	0	5,4	5,2	4,6
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning	prosent	7,5	9,2	7,9	9,9
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn	prosent	85,7	67,2	73,5	68,4
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn	prosent	78,6	66,1	69,6	63,7
Gruppestørrelse 2	antall	6	10,8	16,2	13,9
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng	antall	41,4	42,1	41,7	41,6
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter	prosent	24,4	21,6	23,1	22,1
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	kr	193761,6	166658,7	112561,8	130613

Nøkkeltall BARNEVERN	Enhet	Rødøy	Kostragr. 5	Landet ex.Oslo	Nordland
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbyggjar 0-22 år	kr	3489	6926	8319	9072
Barn med melding ift. innbyggjarar 0-17 år	prosent	4,1	4,5	4,5	5,1
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggjarar 0-17 år	prosent	4,4	4,9	4,8	5,4
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år	prosent	3,3	4,5	3,9	4,5
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak	kr	43882	56078	49929	60334
Brutto driftsutgifter per barn som ikkje er plassert av barnevernet (funksjon 251)	kr	48909	21081	39268	40572
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252)	kr	0	421449	443947	367689
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244)	antall	17	16,6	18,9	17,1
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader	prosent	100	85	87	76

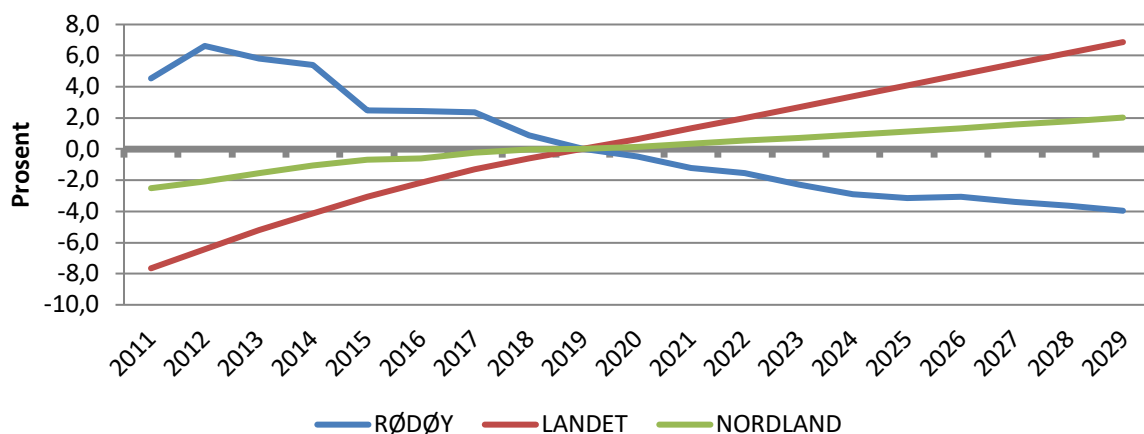
Nøkkeltall HELSE- OG OMSORGSTJENESTER	Enhet	Rødøy	Kostragr. 5	Landet ex.Oslo	Nordland
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger	kr	48136	44056	27244	33581
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger	årsverk	478,4	492,1	311,6	391,6
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	prosent	32,8	34,7	31,9	34,9
Andel brukerrettede årsverk i omsorgstjenesten m/ helseutdanning	prosent	65,7	72,5	74,8	75,2
Årsverk per bruker av omsorgstjenester	årsverk	0,67	0,6	0,57	0,57
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester	prosent	58	36	31,6	33,2
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år	prosent	21,7	20,6	47,5	47,9
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på sykehjem	prosent	11,6	16,1	12,1	13,1
Andel brukertilpassede enerom m/ eget bad/wc	prosent	83,3	94,5	89,7	87,3
Utgifter per oppholdsdøgn i institusjon	kr	7418	3644	3710	3816
Andel private institusjonsplasser	prosent	0	0,2	5,4	0
Legetimer per uke per beboer i sykehjem	timer	1,02	0,45	0,57	0,49
Andel innbyggere 67-79 år med dagaktivitetstilbud	prosent	0	0,38	0,67	0,42
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	prosent	10,7	6,2	4,8	5,4
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere	årsverk	16,2	16,8	11,3	13,4
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere	årsverk	17	12,7	9,6	11,9
Avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år	årsverk	34,6	46,1	42,2	52,9
Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst	prosent	75	90,3	90,6	91

Nøkkeltall	Enhet	Rødøy	Kostragr. 5	Landet ex.Oslo	Nordland
Netto driftresultat i prosent av brutto driftsinntekter	prosent	17,1	5,6	2,2	2,7
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter	prosent	15,9	2	1,2	1,3
Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	prosent	40,8	25,1	21,8	18,7
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter	prosent	7,4	33	42,3	41,3
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter	prosent	81,2	87,1	105,6	104
Frie inntekter per innbygger	kr	90102	76503	55124	59654
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter	prosent	2,6	11,5	11,2	7,9
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter	prosent	4,2	16,4	15,2	14,5
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer	prosent	52,8	25,6	25,8	15,1

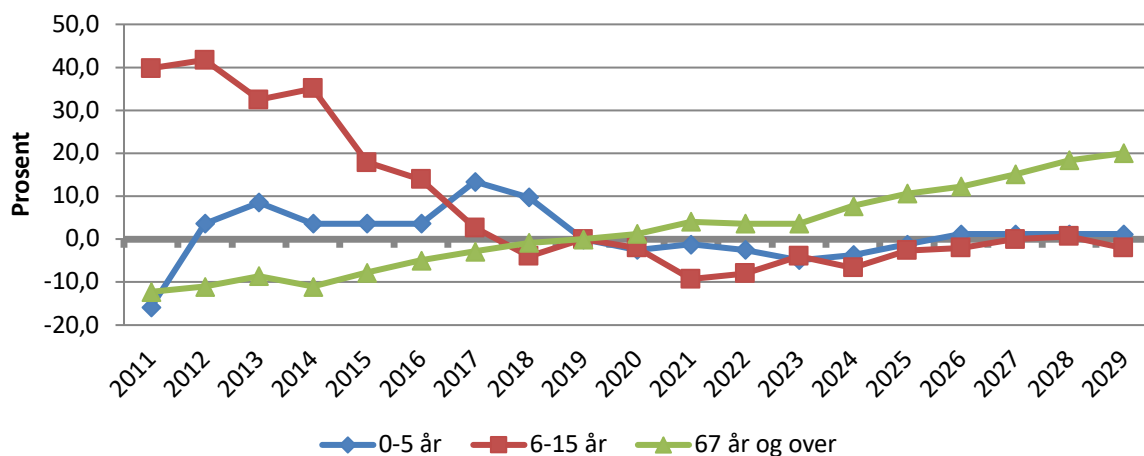
UTGIFTSBEHOV I FORHOLD TIL DEMOGRAFI

KS demografimodell viser folketallsutviklingen forhold til landet og Nordland, basert på MMMM-alternativet. Modellen baserer seg på blant annet følgende utviklingstrekk:

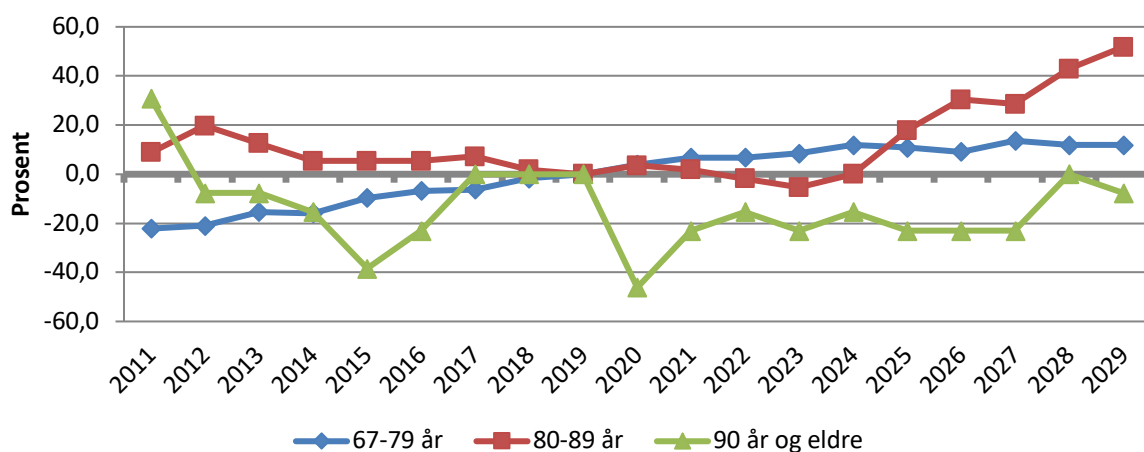
UTVIKLING I FOLKETALL PER 1. JANUAR

UTVIKLING I FOLKETALL FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER PER 1. JANUAR

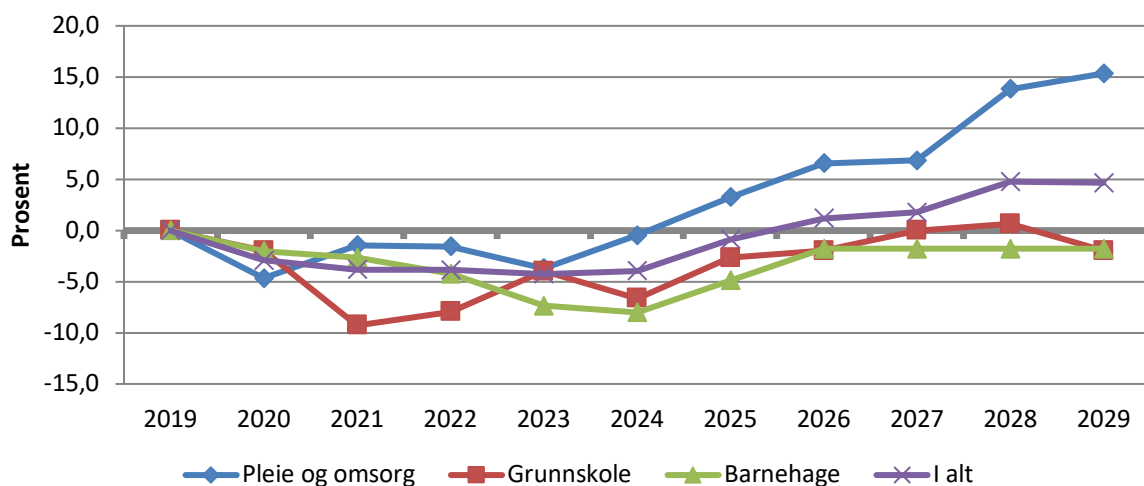

UTVIKLING I FOLKETALL FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER ELDRE PER 1. JANUAR

UTGIFTSBEHOV PER TJENESTEOMRÅDE

KS har basert på denne utviklingen beregnet utgiftsbehovet for de største tjenesteområdene frem til 2020. Som beskrevet tidligere er utgiftsbehovet et anslag regjeringen bruker på hvor mye det vil koste kommunen å gi velferdstjenester til innbyggerne, og som de legger til grunn når de beregner inntektene vi vil få.

ANSLAG ENDRING I KOMMUNENS UTGIFTSBEHOV (HELE '000 KRONER)

	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelser	Barnevern	Totalt
2020	-1 527	-416	-246	-37	-17	-77	-2 320
2021	1 058	-1 526	-81	-77	14	-98	-711
2022	-42	277	-191	-1	-32	-29	-17
2023	-698	832	-382	-41	-40	-5	-334
2024	1 053	-555	-81	-114	23	-64	262
2025	1 224	832	382	-91	29	38	2 413
2026	1 088	139	382	-40	36	34	1 639
2027	91	416	0	-64	25	20	488
2028	2 293	139	0	-80	38	-15	2 375
2029	497	-555	0	-20	19	-32	-91

KOMMUNEBAROMETERET

Kommunebarometeret (KB) er en måling som publiseres av Kommunal Rapport hvert år. Her rangeres kommunene etter 151 nøkkeltall, på tvers av 12 ulike sektorer.

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nøkkeltallene alene				179	382	293	152	162	131	75
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger				234	386	324	206	215	281	233
Grunnskole				183	206	236	68	201	109	85
Pleie og omsorg	305	393	375	370	364	165	276	96	22	165
Barnevern					376	369	53	260	369	219
Barnehage						137	90	203	105	208
Helse	1	9	187	199	189	387	354	292	370	253
Sosial					220		2		21	28
Kultur	403	401	399	414	415	386	388	314	330	363
Miljø og ressurser		365	338	267	299	270	376	385	386	360
Saksbehandling	247	201	334	308	272	320	288	253		273
Vann og avløp	280	104	114	220	276	246	243	208	186	222
Økonomi				92	181	152	394	150	351	76
Kostnadsnivå					1	1	246	102	124	151
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422

Rødøy havnet en 75. plass basert på nøkkeltallene i kommunebarometeret 2019. Justert for økonomiske rammebetingelser havnet Rødøy på en 233. plass i den endelige utgaven. Samlet sett er nøkkeltallene klart bedre enn normalen i Kommune-Norge.

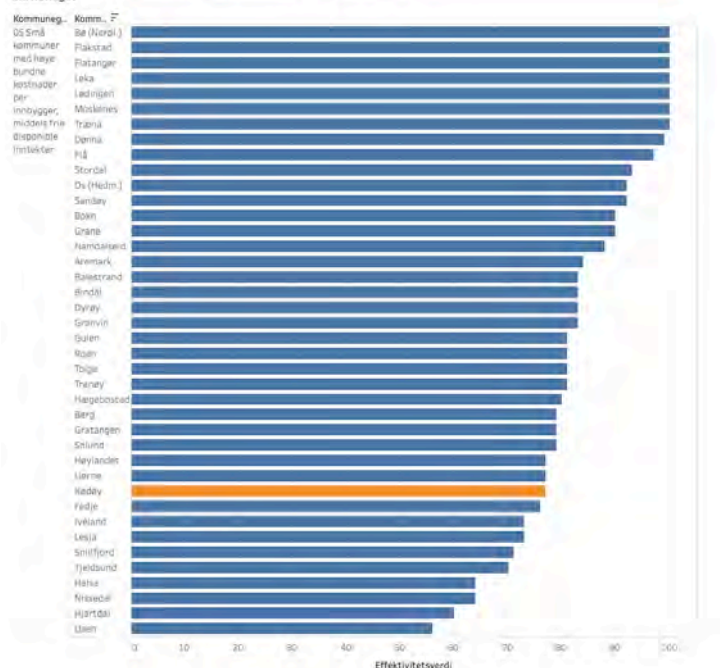
Utviklingen siden 2014 har vært stødig positiv, og Rødøy har klatret fra 382. plass til 75. plass.

EFFEKTIVITET I KOMMUNENE

Regjeringen har fått beregnet [effektivitet i kommunene](#), med sammenlignbare tall til kommuner i samme kommunegruppe.

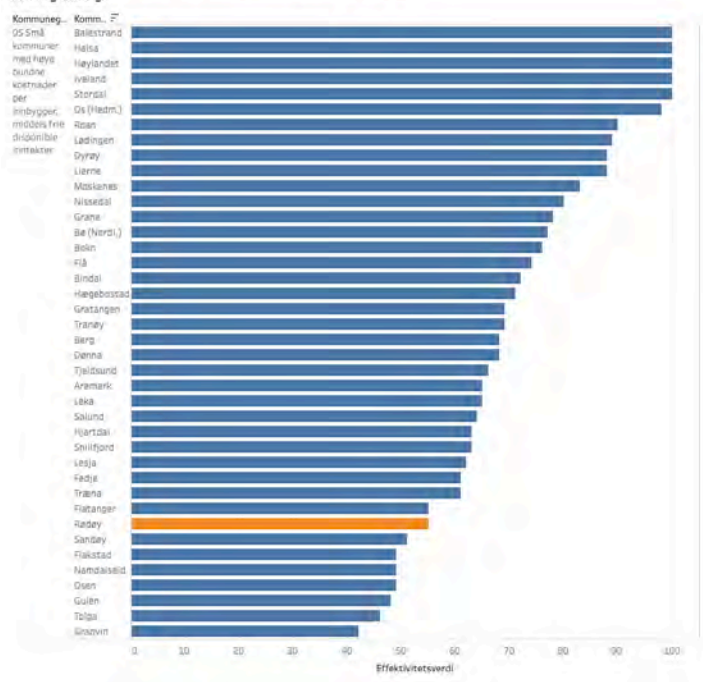
Modellen viser effektiviteten samlet, eller for tjenesteområdene barnehage, grunnskole og pleie og omsorg. For Rødøy vises bare tall for barnehage og pleie og omsorg i første omgang.

Resultater 2017 for kommuner i samme kommunegruppe som Rødøy.
Barnehage.

Beregningen baserer seg på innsatsfaktorer som årsverk med og uten fagutdanning og utgifter, mot oppnådde produkter som oppholdstimer

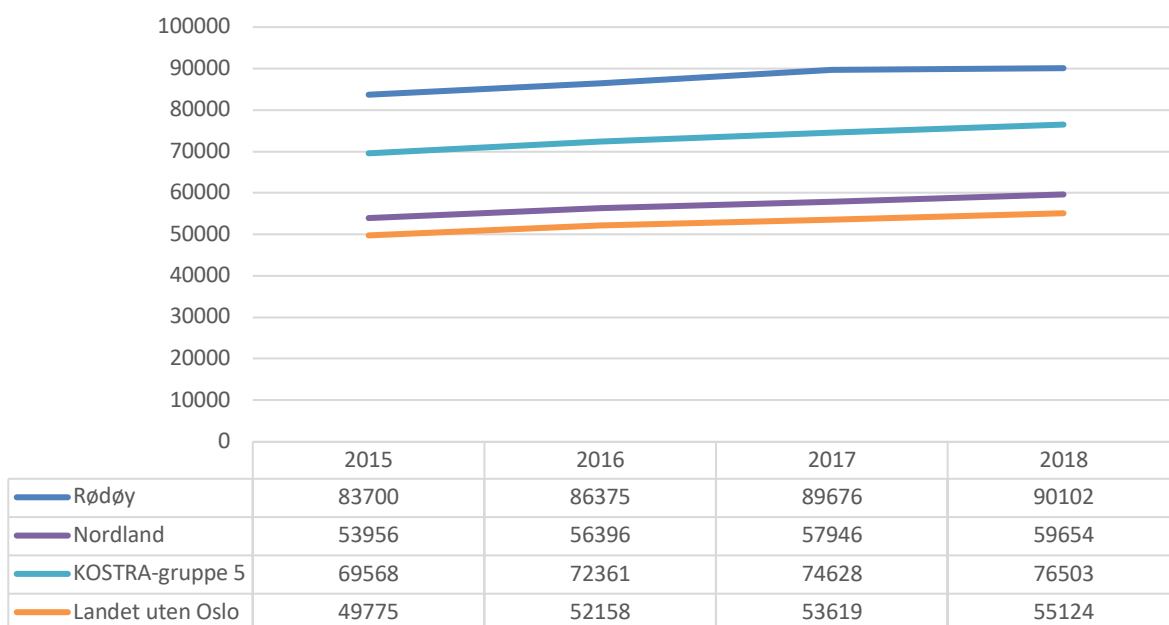
Resultater 2017 for kommuner i samme kommunegruppe som Rødøy.
Pleie og omsorg.

Beregningen baserer seg på innsatsfaktorer som årsverk med og uten fagutdanning og utgifter, mot oppnådde produkter som liggedøgn i institusjon, timer til hjemmesykepleie og praktisk bistand.

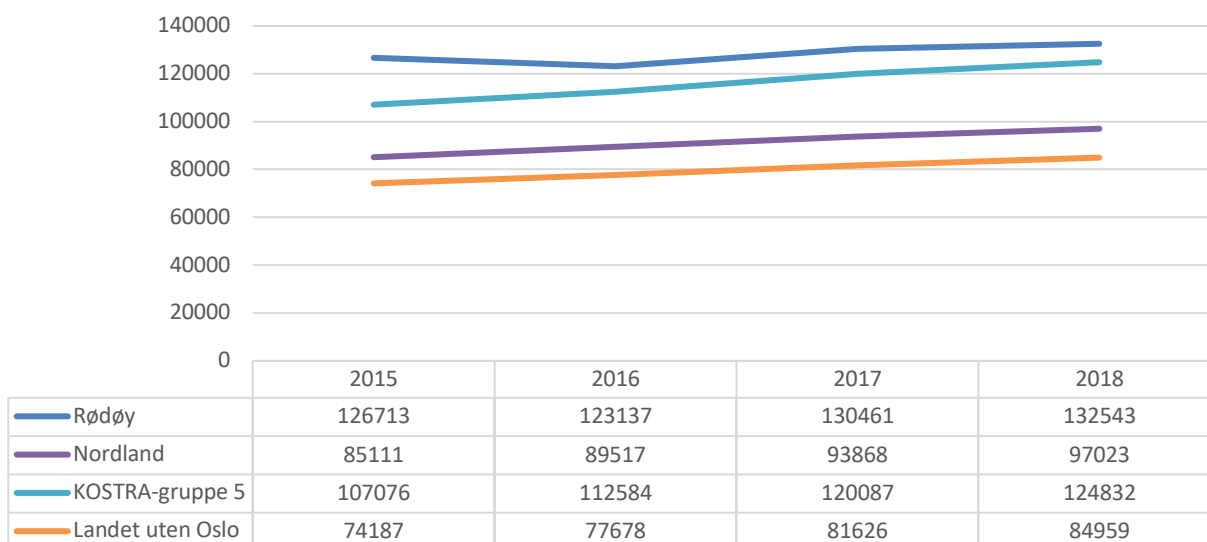
Alt i alt ender Rødøy som svært lite effektiv. Dette skyldes en dyr struktur, hvor en betaler relativt mye for å gi tjenester til få. Desentralisert drift har vært en ønsket politikk i Rødøy kommune.

Frie inntekter per innbygger

I forhold til sammenlignbare kommuner (KOSTRA-gruppe 5), andre kommuner i Nordland og i landet forøvrig har Rødøy svært høye frie inntekter per innbygger. Det er liten mulighet til å påvirke de frie inntektene.

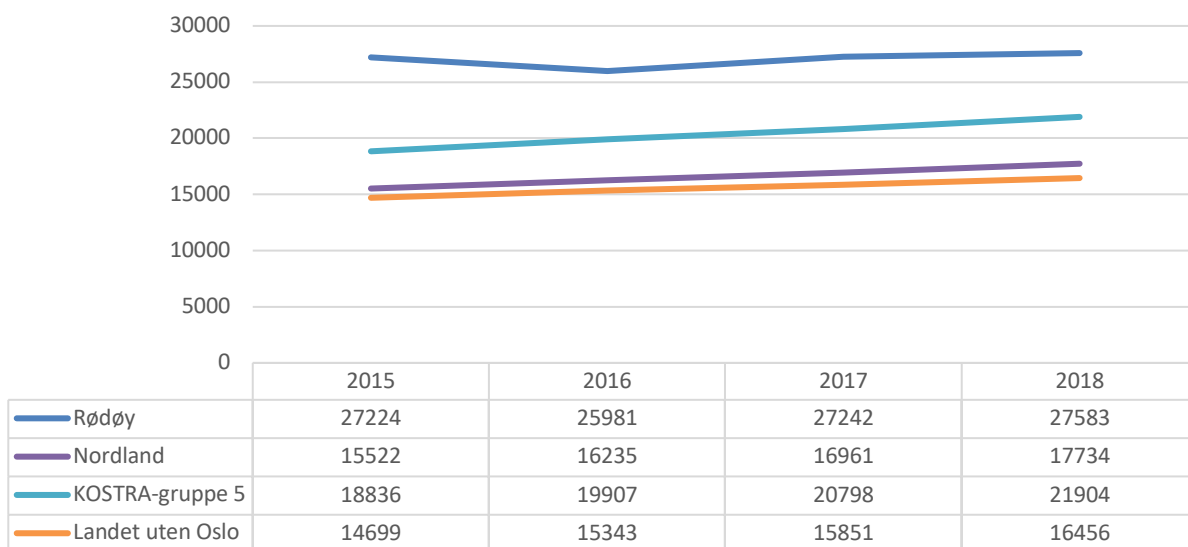
Brutto driftsutgifter per innbygger

Rødøy har tilsvarende svært høye brutto driftsutgifter per innbygger, på grunn av en dyr struktur med mange små enheter. Dersom en skal oppnå et positivt netto driftsresultat må en spare driftsutgifter.

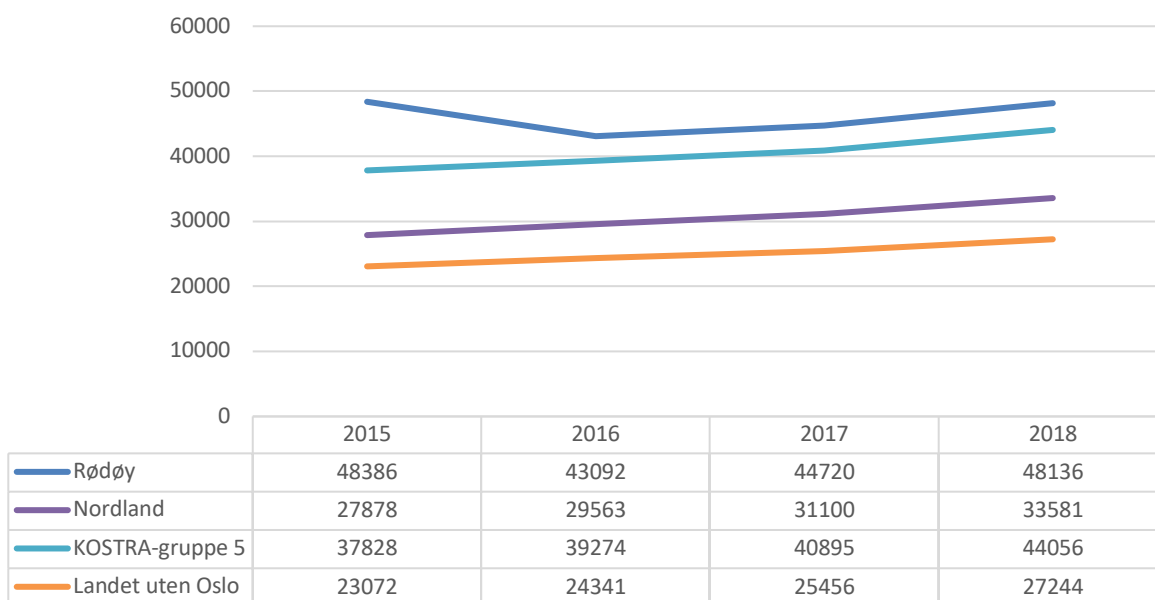
Brutto driftsutgifter per innbygger var kr 132' i 2018, mens en hadde kr 90' i frie inntekter fra staten samme år. Det er altså en underdekning på kr 42' per innbygger som må betales ved hjelp av andre inntekter, som eiendomsskatt, kraftinntekter, havbruksfond og andre brukerbetalinger.

Brutto driftsutgifter grunnskole

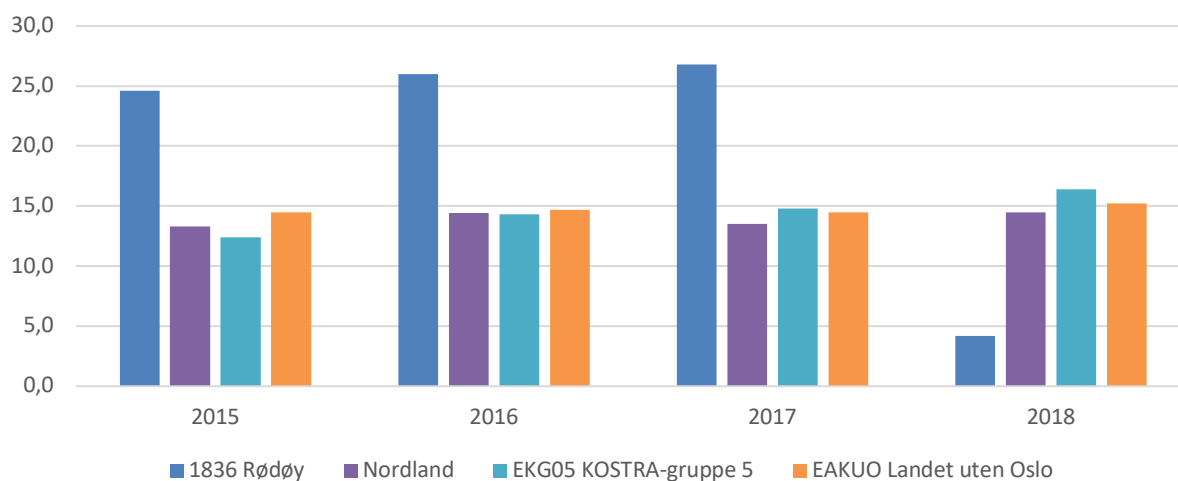
Elevtallet er synkende, og har vært det over lang tid. Driftsutgifter til grunnskole øker likevel årlig, i tråd med pris- og kostnadsveksten. Det har ikke vært redusert kostnader som konsekvens av det synkende elevtallet.

Brutto driftsutgifter Helse- og omsorg

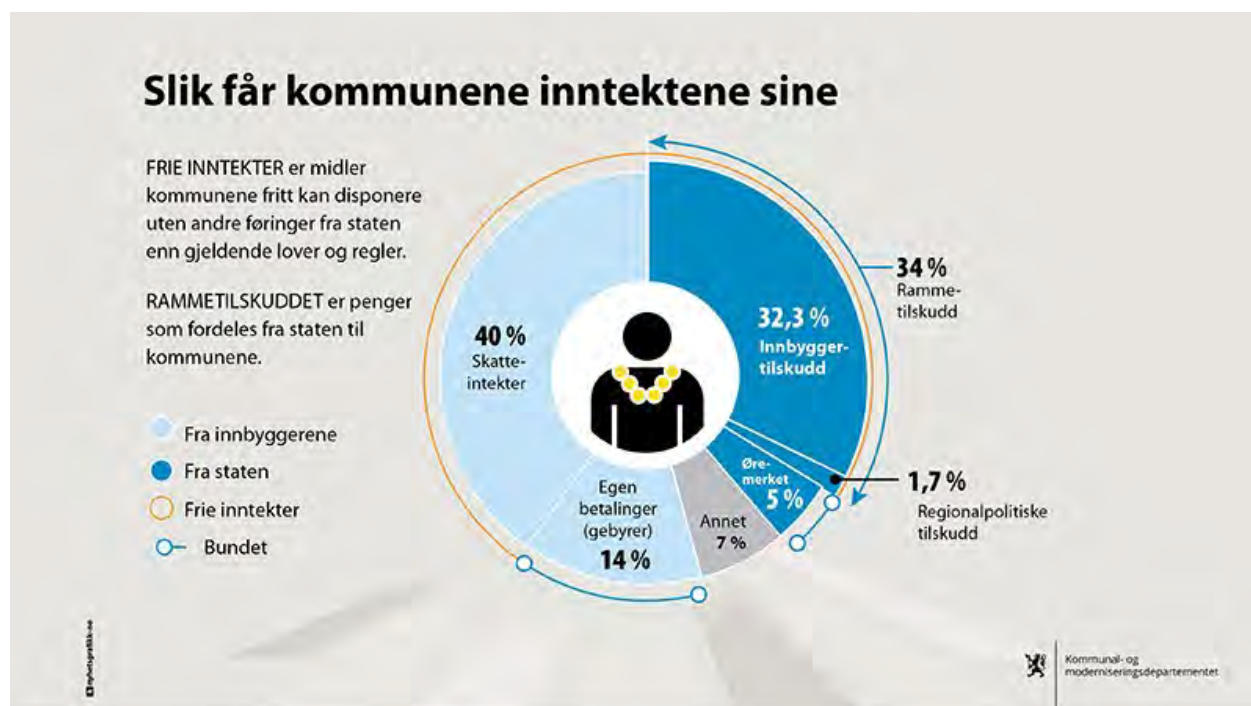

Utgifter til helse- og omsorg har også økt årlig, utenom fra 2015-2016 hvor det påløp store ekstraordinære kostnader. Befolkningen blir stadig eldre, så en er nødt til å ta i bruk andre måter å jobbe på, for å kunne levere gode tjenester innenfor den inntektsrammen vi har.

Investeringsutgifter i prosent av driftsinntekter

Investeringsutgiftene har i noen år vært svært høye, og selv om vi har benyttet gode statlige ordninger som tippemidler og tilskudd fra husbanken, så medfører det høye investeringsnivået høyere avskrivninger (slitasje, behov for vedlikehold), renter og avdrag som belastes driftsbudsjettet. Det er også dyrt å ta flere enheter i bruk. Investingstakten har gått noe ned, og det er viktig å holde den på et lavt nivå.

Frie inntekter er midler kommuner og fylkeskommuner fritt kan disponere utan andre føringar fra staten enn gjeldende lover og regler. Inntektssystemet fordeler disse inntektene til kommuner og fylkeskommuner. Se frieinntekter.regjeringen.no.

SKATT PÅ INNTAKT OG FORMUE

Skatteinntektene er anslått av regjeringen med utgangspunkt i nivået for 2018, framskrevet i tråd med veksten i det samlede skatteanslaget. Det forutsettes en lik skattevekst per innbygger, med fordeling som i 2018. Skatteanslaget for Rødøy i 2020 er kr 37,6 mill. inkludert inntektsutjevning kr 8,4 mill.

I følge lov om skatt av formue og inntekt (skatteloven) er det kommunestyret som pålegger skatt til kommunene. Kommunestyret vedtar derfor årlige skatteørar. I statsbudsjettet fastsettes [maksimalskatteøren](#).

RAMMETILSKUDD

Det nye inntektssystemet for kommunene fikk virkning fra 2017, og fra 2018 har Rødøy kommune fått en reell nedgang i inntekter og dermed kjøpekraft. Effekten forsterker seg år for år, ettersom folketallet går nedover.

Nye kostnadsnøkler for utgiftsutjevningen vil gi Rødøy kommune vesentlig reduserte statlige inntekter. Rammetilskuddet fra staten er ikke lenger tilstrekkelig til å finansiere økte lønns- og pensjonskostnader, eller å dekke økte renter/avdrag i forbindelse med økt gjeld.

Det består av blant annet innbyggertilskuddet baserer seg på et likt beløp på kr 25.083 per innbygger, og folketallet 1. juli.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Folketall 1. juli	1320	1315	1289	1278	1272	1257	1241	1227

Dette gir et innbyggertilskudd på kr 30,7 mill. for 2020.

Utgiftsbehovet er et anslag regjeringen bruker på hvor mye det vil koste kommunen å gi velferdstjenester til innbyggerne. Beregningen gjøres ved hjelp av behovsindeksen. (Se vedlegget Regjeringen, frie inntekter 2020).

Behovsindeksen forteller noe om hvor dyr en kommune er å drive i forhold til landsgjennomsnittet.

Kriterium	Vekt	
<u>Innbyggere 0-1 år</u>	0,0056	0,8189
<u>Innbyggere 2-5 år</u>	0,1374	0,9373
<u>Innbyggere 6-15 år</u>	0,2615	1,0383
<u>Innbyggere 16-22 år</u>	0,0233	1,2594
<u>Innbyggere 23-66 år</u>	0,1053	0,8795
<u>Innbyggere 67-79 år</u>	0,0565	1,2954
<u>Innbyggere 80-89 år</u>	0,0772	1,5181
<u>Innbyggere 90 år og over</u>	0,0389	0,8681
<u>Landbrukskriterium</u>	0,0021	6,1148
<u>Reiseavstand til nærmeste sonesenter</u>	0,0102	12,2912
<u>Reiseavstand til nærmeste nabokrets</u>	0,0102	9,6218
<u>Gradert basiskriterium</u>	0,0161	15,8668
<u>Innvandrere 6-15 år</u>	0,007	0,4236
<u>Dødelighet</u>	0,0458	1,1913
<u>Barn 0-15 år med enslig forsørger</u>	0,0177	0,8962
<u>Lavinntektskriteriet</u>	0,0111	0,9612
<u>Uføre 18-49 år</u>	0,0065	1,0907
<u>Flyktninger uten integreringstilskudd</u>	0,0084	0,0000
<u>Opphopningsindeks</u>	0,0096	0,2578
<u>Psykisk utviklingshemmede 16 år og over</u>	0,0491	1,3453
<u>Ikke-gifte 67 år og over</u>	0,0458	1,4717
<u>Barn 1 år uten kontantstøtte</u>	0,0168	0,4591
<u>Innbyggere med høyere utdanning</u>	0,0184	0,5256
<u>Aleneboende 30-66 år</u>	0,0195	0,9155

Utgiftsutjevningen omfordeler innbyggertilskuddet mellom kommunene ved hjelp av behovsindeksen. Midler omfordeles fra kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov til kommuner med høyt. Dette skal kompensere for forskjeller i utgiftsbehov som kommunen ikke kan påvirke selv. Rødøy har en behovsindeks på 1,5051 – landsgjennomsnittet er 1. Vi får kr 34 mill i utgiftsutjevningen for 2020.

Det gis særskilt fordeling til noen enkeltsaker som ikke tildeles etter ordinære kriterier. For Rødøy kommune gis det kr 223' til helsestasjon/skolehelsetjeneste, kr 299' til lærertetthet, og kr 298' til særskilte saker.

Inntektsutjevningstilskuddet skal utjevne forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene. Snitt skatteinnang per innbygger i Rødøy er vesentlig under landsgjennomsnittet. Anslaget justeres forløpende gjennom året.

Inntektsgarantiordningen INGAR skal skjerme kommunene mot endringer i kriteriedata, befolkningsnedgang og systemendringer i inntektssystemet som kan føre til brå nedgang i rammetilskuddet fra et år til det neste. Ingen kommune skal ha en vekst i rammetilskuddet fra et år til det neste som er lavere enn 400 kroner under veksten på landsbasis, målt i kroner per innbygger. Rødøy kommunes nedgang i rammetilskuddet fra 2019 til 2020 er kr 640 per innbygger, og kommunen får derfor kr 909 per innbygger gjennom INGAR.

Distriktstilskudd Nord-Norge støtter opp under regionalpolitiske forhold som skal sikre bosetting og levedyktige lokalsamfunn. Tilskuddet skal gi innbyggerne like godt tjenestetilbud som i andre deler av landet, og gis etter en sats per innbygger som differensieres etter distriktsindeksen.

Distriktsindeksen måler graden av driftsutfordringer i en kommune, og består av ulike indikatorer som måler forskjeller i geografi, demografi, arbeidsmarked og levekår. Rødøy får kr 1812 per innbygger i 2020.

Småkommunetilskuddet er også regionalpolitisk, og gis til kommuner med færre enn 3 200 , etter distriktsindeksen.

Skjønnstilskudd kan søkes til drift eller prosjekter. Det skal kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet, slik at alle kommunene får samme mulighet til å løse pålagte oppgaver. Fylkesmannen har orientert om at ingen av de små kommunene som hadde fått vesentlige tildelinger fra havbruksfondet (under) var blitt tilgodesett med prosjektskjønnsmidler. Rødøy kommune har sendt inn søknader om støtte til prosjekter til kr 4,6 mill. i 2019, herunder digital fusjon med Bodø og Rødøyprosjekt II. Samtlige er avslått. Dette ble begrunnet med at Rødøy kommune fikk kr 30,2 mill. fra havbruksfondet i oktober 2018.

EIENDOMSSKATT

ENDRINGER I ORDNINGEN

«Verk og bruk» ble fjernet fra eiendomsskatteloven som kategori for eiendomsskatt fra 2019, slik at produksjonsutstyr og -installasjoner ikke lenger skal beskattes.

Rødøy kommune valgte i forbindelse med endringer i eiendomsskatteloven i 2018 å skrive ut eiendomsskatt på samme type næringer som tidligere var omfattet av regelen for verk og bruk, og benytter overgangsregelen til eiendomsskatteloven som innebærer en nedtrapping av skattegrunnlaget over syv år. Regjeringen kompenserer omtrent 85 % av tapet disse årene. Det skrives også ut eiendomsskatt på kraftverk og kraftnett.

Se Regjeringen: [71 millioner kroner til kommuner som får mindre eiendomsskatt](#)

For Rødøy innebærer dette følgende:

År	Reduksjon	Kompensasjon	
2019	169 468	148 017	87,34 %
2020	339 079	296 034	87,31 %
2021	508 715	444 051	87,29 %
2022	678 265	592 068	87,29 %
2023	847 685	740 085	87,31 %
2024	1 017 009	888 102	87,32 %
2025	1 186 290	1 036 119	87,34 %
	4 746 511	4 144 476	87,32 %

EIENDOMSSKATT PÅ BOLIGER OG FRITIDSBOLIGER

Rødøy kommune har så langt valgt å ikke skrive ut eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger. Det har blitt vedtatt to endringer i eiendomsskatteloven med virkning fra 2020:

- Maksimal skattesats for boliger og fritidsboliger skal være 5 promille
- Det innføres en obligatorisk reduksjonsfaktor på minimum 30 % i takstene på boliger og fritidsboliger.

Samtidig er det ikke mulig å øke skattesatsen med mer en promille i året. Kommunen har en anledning til å benytte bunnfradrag, men samlet effekt av bunnfradrag og skattesats skal ikke gi en skatteskjerpelse på mer enn en promille årlig. Dette gjør at ordningen begrenser hva kommunene kan tjene på innføring av eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger i forhold til tidligere. I Statsbudsjettet 2020 foreslår regjeringen å redusere skattesatsen ytterligere, fra 5 til 4 promille fra 2021.

Det er nå anledning til å bruke Skatteetatens formuesgrunnlag som alternativ til taksering av boligeiendommer. Vanligvis ved innføring av eiendomsskatt. Dette begrenser kostnadene ved innføring av eiendomsskatt noe i forhold til tidligere. Se også KS hefte om lovendringer i eiendomsskatteloven fra 2020 (vedlagt).

VALGTE ALTERNATIV FORESLÅS VIDereført

Valgt utskrivingsalternativ for eiendomsskatt f.o.m. år 2019 gjelder også for 2020 jfr. sak 040/2018:

Rødøy kommune fortsetter dagens praktisering med beskatning av de samme type næringer som tidligere var omfattet av regelen for «verk og bruk», og vil derfor gå over til utskrivingsalternativet i esktl. § 3 c, samt benytte overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4.

Den alminnelige skattesatsen i kommunen er 7 promille.

Ved retaksering av eiendommer som er omfattet av lovendringen, skal eiendomsskattegrunnlaget fastsettes eksklusive produksjonsutstyr og -installasjoner.

I tillegg til ordinær utskrivning av eiendomsskatt for år 2019, skal det skrives ut eiendomsskatt på et særskilt grunnlag som er differansen i forholdet gjeldene takst for 2018 og ny takst 2019 for de eiendommer som er berørt av lovendringen.

I år 2019 var det særskilte grunnlaget 6/7 av differansebeløpet. Det særskilte grunnlaget skal for år 2020 være 5/7 av differansebeløpet og reduseres med 1/7 hvert påfølgende år.

For eiendomsskatteåret 2020 skal det skrives ut eiendomsskatt på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum, jf. eiendomsskattelova (esktl.) § 3 første ledd bokstav c.

Overgangsregelen til esktl. §§ 3 og 4 for verk og bruk - Utskriving basert på et særskilt grunnlag som skal trappes ned over syv år:

For eiendomsskatteåret 2020 skal det også skrives ut eiendomsskatt på et «særskilt fastsett grunnlag» i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 første ledd. Det særskilte grunnlaget skal i 2020 være lik 5/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019 som er forårsaket av at produksjonsutstyr- og installasjoner ikke skal regnes med i grunnlaget for verk og bruk som fra og med 2019 blir ansett som næringseiendom.

Overgangsregelen til esktl. §§ 3 og 4 for verk og bruk - Utskriving på bygg og tomt for dagens verk og bruk:

For eiendomsskatteåret 2020 skal det videre skrives ut eiendomsskatt på bygninger og grunnareal for verk og bruk som fra og med 2019 ble ansett som næringseiendom, så langt disse var omfattet av eiendomsskattegrunnlaget for verk og bruk i 2018, jf. overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4 andre ledd.

Takstvedtekter

26. september 2018 i sak 053/2018 vedtok Kommunestyret [Eiendomsskattetakstvedtekter](#) for Rødøy kommune.

Eiendomsskattetakstvedtekter for Rødøy kommune vedtatt i kommunestyret 26.09.18 skal gjelde f.o.m. eiendomsskatteåret 2019, jf. esktl. § 10.

Eiendomsskattesats

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2019 er 7 promille, jf. esktl. § 11 første ledd.

Terminer

Eiendomsskatten skrives ut i to terminer, jf. esktl. § 25 første ledd. Første termin utsendes april 20 og andre termin oktober 20.

Taksttidspunkt

Siste alminnelige taksering i kommunen ble gjennomført i år 2015/2016 jfr. nye takster 2018/2019 pga. lovendringer.

Kontorjustering

Siste alminnelige taksering i kommunen var i år 2015/16, samt 2018/19. Kommunestyret kan tidligst vedta en såkalt kontorjustering når det er gått mer enn 10 år siden siste alminnelige taksering. Det er da ikke aktuelt å vedta kontorjustering i år 2020.

Skattegrunnlag for kraftanlegg

Eiendomsskatt for anlegg for produksjon av elektrisk kraft beregnes etter taksten som anlegget var satt til ved fastsetting av formues- og inntektsskatt før skatteåret jfr. esktl. § 8 B-1. Skatteetaten Storbedrift formidler disse eiendomsskattegrunnlagene elektronisk via Kemner.

ANDRE STATLIGE INNTEKTER

INNTEKTER FRA VANNKRAFT

Rødøy kommune har i dag inntekter fra vannkraftverkene Svartisen og Reppa, samt fra Smibelg og Storåvatn, under bygging. Inntektene kommer fra eiendomsskatt, naturressurskraft, konsesjonskraft og konsesjonsavgift.

Regjeringen har satt ned et kraftskatteutvalg for å vurdere fremtidige modeller (under). Det er usikkert om kommunene får beholde de inntektene vi har fra vannkraft i dag.

KRAFTSKATTEUTVALGET

Kraftskatteutvalget har levert NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk. Den er sendt på høring av Finansdepartementet, med frist 1. januar 2020.

Utvalget hadde i oppgave å gjøre en helhetlig vurdering av kraftverkbeskatningen, der hovedoppgaven var å vurdere om dagens vannkraftbeskatning hindrer gjennomføring av samfunnsøkonomisk lønnsomme tiltak i vannkraftsektoren. De opphever i stor grad de kommunale ordningene. De omfordeler kr 4,5 milliarder i inntekter fra kommuner og fylkeskommuner til staten, uten at utvalget samtidig er tydelig på hvordan kommunesektoren skal kompenseres.

KS vil også gi høringssvar i saken. KS eiendomsskatteforum oppsummerer utvalgets forslag og funn slik:

- Utvalget mener at konsesjonskraft, konsesjonsavgift og eiendomsskatt har uheldige virkninger siden de ikke er basert på lønnsomheten i kraftverket. Dette kan svekke selskapenes insentiv til å investere, og lønnsomme ressurser kan gå tapt.
- Utvalget mener en nøytral grunnrenteskatt vil gi selskapene insentiv til å gjennomføre lønnsomme investeringer. Videre mener utvalget at vannkraftselskaper bør betale ordinær selskapsskatt på like vilkår som det øvrige næringslivet.
- Utvalget anbefaler derfor å avvikle ordningene med konsesjonskraft og konsesjonsavgift, samt normalisere eiendomsskatten for vannkraftverk. Grunnrenteskatten må økes fra 37 til 39 prosent hvis de samlede offentlige inntekter skal opprettholdes.

Rødøy kommune er medlem av Landskraftforeninga for vasskraftkommunar (LVK). De har avholdt konferanse og høringsmøte om rapporten, hvor Rødøy har deltatt. Blant medlemskommunene i LVK har det vært sterk motstand mot forslagene, og det har gått ut et ordføreropprop mot rapporten. Det er planlagt å legge frem sak om høringsuttalelse til politisk behandling før fristen.

Mulig tap for Rødøy kommune dersom utvalgets forslag til tatt til følge er beregnet av LVK til kr 5,7 mill årlig på dagens etableringer, og i tillegg kommer et tap på ca kr 12 mill. ifbm kraftverkene Smibelg og Storåvatn som skal settes i drift i 2020.

Både LVK, Kommunekraft og Salten regionråd har gitt høringsuttalelser. Det legges frem sak om høringsuttalelse til kommunestyret i Rødøy før høringsfristen.

HAVBRUKSFONDET

I 2018 mottok Rødøy kommune 30,2 mill., og i 2019 kr 7,4 mill. fra havbruksfondet.

Stortinget besluttet i 2015 opprettelse av havbruksfondet. Fra og med 2016 skal inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen fordeles med 20 % til staten og 80 % til kommunal sektor. Andelen til kommunal sektor (kommuner og fylkeskommuner) skal fordeles gjennom havbruksfondet. Fordelingen mellom kommuner og fylkeskommuner er satt til 87,5 % og 12,5 %.

Det skal holdes av 12,5 % av Havbruksfondet, som skal fordeles blant kommuner som har klarert ny lokalitets-MTB innenfor siste toårsperiode, med en øvre grense på 5 millioner kroner til en enkeltkommune. Det eventuelt overskytende beløpet fordeles på alle kommuner basert på andel av lokalitets-MTB (maksimal tillatt biomasse).

Det er lokalitets MTB for alminnelige matfisktillatelser og tillatelser til særlige formål – laks ørret og regnbueørret i sjø, som skal benyttes som fordelingsnøkkel, basert på registrerte opplysninger i Akvakulturregisteret pr. 1. september hvert år kl. 12, med utbetaling i oktober.

Midlene som utbetales i 2019 består av pålagt overføring fra solgt vekst i 2018 (12,5 %) samt vederlag fra lukket budrunde høsten 2018. I 2019 blir det for første gang fordelt midler til kommuner hvor det er klarert ny lokalitetsbiomasse siste to år – mellom 1.9.2017 og 1.9.2019 – enten i form av helt nye lokaliteter eller gjennom å tillate utvidelse av eksisterende lokaliteter. Dette er begrenset oppad til kr 5 millioner pr. kommune.

Det overskytende beløpet er fordelt på alle kommuner basert på andel av lokalitets-MTB i sjø, for laks, ørret og regnbueørret. Vedlagt detaljert informasjon fra Fiskeridirektoratet om ordningen og årets utbetaling.

Regjeringen har gjort det klart at midlene fra havbruksfondet skal bokføres i kommunens driftsregnskap. Det er ikke lagt noen bindinger på inntekten fra statens side. Dette er ubundne midler, som ikke er reservert særskilte formål.

HAVBRUKSFOND TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

Det er uforutsigbart om det kommer tilsvarende utbetalinger som i 2018 og 2019 også kommende år. Det avhenger av at staten selger rettigheter, og at kommunene har tilgjengelig areal. Derfor har rådmannen konferert med fiskeridirektoratet som forvalter fondet, i forbindelse med budsjett og økonomiplan.

Noen konklusjoner fra rådføringen: I månedsskiftet november/desember kommer nytt opplegg for trafikklyssystemet. Det er ventet at Helgeland fremdeles vil få grønt lys for vekst i overskuelig fremtid. Da vil også pris for salg av tillatelser settes.

Annethvert år er «hovedår» i modellen. I 2020 er regjeringens opplegg det samme som i 2018. Statsbudsjettet legger ikke opp til så mye ny vekst, mest økning på eksisterende. Det er bestemt at det skal bli fastprissalg i starten av året, så auksjoner i mai. Det er ikke Her er det usikkerhet omkring prisen og markedets betalings- og kjøpevilje. Kanskje har havbruksskatteutvalget skapt noe usikkerhet. Samtidig kalkulerte regjeringen med en moderat risikoprofil i 2018, som likevel resulterte i store utbetalinger. Nylige omsatte tillatelser indikerer ikke dårligere betalingsvilje enn i 2018.

Rødøy har mange store lokaliteter. Vi får uttelling for den andelen våre lokaliteter utgjør nasjonalt 1. september kl 1200. Om en eller flere av de store lokalitetene blir slettet, så vil summen påvirkes. Selv da vi ikke

hadde noen nye lokaliteter, bare noen med økt produksjon fikk vi maks uttelling på dette med fem millioner kroner i 2019 som var et «mellomår» – en slags belønning for å ha vært positive.

Etter erfaring fra to mellomår og to hovedår vil det bli enklere å planlegge med midlene.

Konklusjonen er at det beste anslaget for de kommende to mellomårene, 2021 og 2023, er å legge til grunn makssummen som er kr 5 mill. årlig.

For de to kommende hovedårene, 2020 og 2022, bør vi basere beregningen på utbetalingen i 2018, men legge inn en risikomargin for nedgang i pris/etterspørsel, risiko for nedgang i lokaliteter og lavere vekst. Rådmannen foreslår følgende budsjett:

År	Beløp kr	Kommentar
2018	30,2 mill.	Mottatt, hovedår
2019	7,4 mill.	Mottatt, mellomår. +2,4 ift. makssum
2020	22,6 mill.	Hovedår som 2018 minus 25 % risikomargin for pris og vekst
2021	5 mill.	Makssum mellomår
2022	22,6 mill.	Hovedår som 2018 minus 25 % risikomargin for pris og vekst
2023	5 mill.	Makssum mellomår

Rådmannen anser at en bør legge til grunn en mest mulig realistisk vurdering av forventede inntekter i perioden, og la de ekstra midlene til en viss grad benyttes til tjenesteproduksjon og vedlikehold.

Det understrekes at vurderingen er usikker. Det anbefales derfor at kommunestyret er restriktive på bruk av midlene, og setter av så mye som mulig til omstilling og disposisjonsfond. I budsjettforslaget er innbetalingen fra havbruksfondet foreslått avsatt til disposisjonsfond i sin helhet. Det er positivt at kommunen kan bygge opp et disposisjonsfond som en reserve til å kunne takle uforutsette hendelser, og til å gjøre nødvendige omstillinger i tråd med demografiutviklingen. Disposisjonsfondet kan også benyttes til å betale ned gjeld. Rødøy har som vist over høyere lånegjeld enn anbefalt. På denne måten synliggjøres også bruk av disposisjonsfond til å dekke merforbruk, uten havbruksfondet. Netto avsetning til disposisjonsfond blir lik avsetningen fra havbruksfondet minus merforbruket.

HAVBRUKSSKATTEUTVALGET

Havbruksskatteutvalget har levert NOU 2019:18 Skattlegging av havbruk. Den er sendt på høring av Finansdepartementet, med frist 4. februar 2020.

Rødøy kommune er medlem av Nettverk for fjord og kystkommuner. De har oppsummert utvalgets anbefalinger slik, men så langt ikke gitt noen høringsuttalelse:

Utvalget er delt i om det skal innføres et nytt skattegrunnlag og om hvilken modell som skal brukes.

Flertallet består av utvalgets leder Ulltveit-Moe og medlemmene Andvord, Armstrong, Christiansen, Noss og Nøstbakken, mens mindretallet består av medlemmene Fossli, Haugen og Moen.

Utvalget mener at både hensynet til et effektivt skattesystem og legitim fordeling av grunnrenten fra utnyttelse av fellesskapets ressurser taler for at næringer hvor det genereres slik grunnrente, bør særbeskattes. Utvalget finner at prinsipielle drøftelser og empiriske analyser tilsier at naturgitte fortrinn så vel som reguleringer har gitt opphav til en betydelig grunnrente i havbruksnæringen.

Utvalget mener at både effektivitetshensyn i skattesystemet og samfunnsmessige fordelingshensyn taler for at også fellesskapet får en andel av grunnrenten i næringen. Utvalget mener en bør bruke auksjoner ved tildelinger av alle nye tillatelser i oppdrettsnæringen og gå bort fra at deler av veksten tildeles til fastpris.

Flertallets forslag:

- Flertallet foreslår at grunnrente i havbruksnæringen hentes inn gjennom en overskuddsbasert, periodisert grunnrenteskatt.
- Flertallet mener at en bør hente inn en om lag like stor andel av overskuddet i havbruksnæringen gjennom en overskuddsbasert grunnrenteskatt som i vannkraft og petroleum, til fellesskapet. Flertallet foreslår at grunnrenteskattesatsen for havbruk settes til 40 pst.
- Flertallet foreslår at en statlig overskuddsbasert grunnrenteskatt kombineres med en produksjonsavgift som går til vertskommunene etter samme fordeling som benyttes i dag for fordeling av auksjonsproveny gjennom Havbruksfondet. Flertallet mener det er vesentlig at en produksjonsavgift fra havbruksvirksomheten, i likhet med naturressursskatten i kraftverksbeskatningen, inngår i skatteutjevningen i kommunenes inntektssystem for å bidra til lik velferd og like muligheter i hele landet.
- Flertallet foreslår at auksjonsinntekter fra tildelinger av ny kapasitet kanaliseres til staten, og at inntektene tilflyter Statens pensjonsfond utland eller forvaltes etter en tilsvarende modell.
- Dersom det ikke innføres en grunnrenteskatt, foreslår flertallet at fordelingen av inntektene mellom stat og kommuner endres. Flertallet foreslår at statens andel av inntekter ved kapasitetsjustering økes betydelig for å sikre et jevnt og rettferdig tjenestetilbud på tvers av norske kommuner.
- Flertallet foreslår å avvike eiendomsskatten på oppdrettsanlegg i sjø forutsatt at det innføres en ekstrabeskatning av havbruksnæringen.
- Flertallet mener markeds- og forskningsavgiften er vridende skattlegging av eksport og bør avvikles.

Mindretallets forslag:

- Mindretallet mener at det ikke bør innføres en grunnrenteskatt for havbruksnæringen i Norge. Mindretallet mener dagens modell for innhenting av grunnrente gjennom auksjoner av ny produksjonskapasitet bør videreføres. Mindretallet mener det må vurderes om Havbruksfondet også skal tilføres et proveny gjennom en moderat produksjonsavgift dersom veksten i havbruksnæringen avtar og proveny fra tildeling av ny kapasitet ikke gir forutsigbare og stabile inntekter til vertskommunene.
- Mindretallet mener at dagens fordelingsnøkler mellom stat og kommunal sektor bør videreføres, og foreslår heller ikke endringer i fordelingsnøkler mellom kommunene under Havbruksfondet. Mindretallet mener at særinntekter fra havbruksnæringen ikke bør inngå i skatteutjevningen i kommunenes inntektssystem.
- Mindretallet foreslår å opprettholde eiendomsskatten på oppdrettsanlegg i sjø.
- Mindretallet mener markeds- og forskningsavgiften må vurderes gjennom en separat evaluering på selvstendig grunnlag.

BRUKERBETALINGER

Inntektene fra brukerbetalingene henføres direkte på det enkelte tjenesteområdet. Kommunestyret fastsetter prisen på de kommunale tjenestene, brukerbetalingene. Satsene under ligger til grunn for det foreslåtte driftsbudsjettet for 2020:

Post	Bud 2019	Bud 2020
Brukerbetalinger teknisk, landbruk, økonomi		
Brukerbetalinger landbruk	3,0 %	2,0 %
Behandling av bygge-, plan-, fradeling, oppmål.	5,0 %	2,0 %
Utleie av kommunalt maskinutstyr	5,0 %	2,0 %
Vannforsyning	2,0 %	2,0 %
Avløp	2,0 %	2,0 %
Brøyting privat vei/parkering	10,0 %	5,0 %
Feiing/tilsyn av fyringsanlegg	2,0 %	2,0 %
Purregebyr på kommunale krav	Forskrift	Forskrift
Husleie kommunale utleieboliger		
Konsumpirisende, KPI når ikke just. gjengs leie	KPI	KPI
Satser i omsorgstjenesten		
Egenandel hjemmehjelp (for tiden per mnd):	Forskrift	Forskrift
Under 2G *) følger HO-dep. makspris. Blir kjent desember '19	210	*)
Inntekt 2-3G	855	870
Inntekt 3-4G	1 250	1 270
Inntekt 4-5G	1 556	1 580
Inntekt over 5G	1 860	1 890
Korttidsopphold i institusjon (for tiden):	Forskrift	Forskrift
Døgn	165	*)
Dag eller natt	85	*)
Langtidsopphold i institusjon	Forskrift	Forskrift
Kostpenger i omsorgstjenesten		
Middag	81	83
Frokost og kvelds	43	44
Abonnement full kost, per måned.	5130	4600
Reduksjon full kost ved fravær, per uke	1280	1150
Satser for trygghetsalarm		
Drift per måned	216	220
Installering, engangssum	480	490

Post	Bud 2019	Bud 2020
Satser per mnd. for foreldrebetaling i barnehagen		
Inntil 16 timer/uke	1380	1475
Inntil 24 timer/uke	1930	2025
Inntil 32 timer/uke	2430	2525
Over 32 timer/uke	3040	3135
Satser per mnd. for kost i barnehagen (selvkost)		
1 dag	-	
Inntil 16 timer/uke (tidligere 2 dager)	180	200
Inntil 24 timer/uke (tidligere 3 dager)	270	290
Inntil 32 timer/uke (tidligere 4 dager)	360	380
Full plass	450	470
Satser per mnd. for foreldrebetaling i SFO		
1-10 timer/uke	1230	1280
Over 10 timer/uke	1450	1505
Helårs SFO/uke	2550	2650
Musikk- og kulturskolen (gjeldende fra august)		
Instrumentalundervisning	950	985
Lydstudio /notelære	950	985
Gruppeundervisning /drama /kor	770	755
Instrumentleie	550	585

HUSHOLDNINGSRENOVASJON

Renovasjon er en kommunal oppgave, som Rødøy kommune løser gjennom Helgeland avfallsforedling, HAF. HAF er et interkommunalt avfallsselskap eid av Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy og Træna kommuner. Selskapet ble etablert i 1994 og har ansvaret for renovasjon og septik for de 35 000 innbyggerne i eierkommunene. HAF sørger for innsamling av husholdningsavfall og sørger for tilbud om mottak av mindre mengder farlig avfall fra husholdninger, og driver anlegg som mottar husholdningsavfall.

Håndtering av husholdningsavfall skal finansieres gjennom avfallsgebyr, og til selvkost. Kommunestyret fastsetter husholdningsrenovasjons-, fritidsrenovasjons- og septikgebyr i egen sak.

BOLIGKOSTNADER

Samfunnsøkonomisk Analyse har publisert Bokostindeksen for norske husholdninger 2019, en analyse som viser hvor mye det koster å bo der du bor. Bokostnadene er beregnet for en gjennomgjennomsnittlig husholdning i Norge, definert ved en enebolig på 120 kvadratmeter. Indeksen er basert på eiendomsskatt, kommunale gebyrer, energikostnader, rentekostnader, forsikring og vedlikeholdskostnader.

I Rødøy kommune koster det årlig kr 83.571 å bo i snittboligen. Dyreste i landet er Oslo med kr 144.234 årlig, og rimeligst er kr 75.135. Kommunale gebyrer for snitthusstanden i Rødøy er kr 14.746, som gir en 266.-plass av 422 kommuner. Rimeligste nivå er kr 6.050 årlig, og i den dyreste kommunen er det årlige kommunale gebyrer på kr 25.785.

Rødøy kommune har ikke eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger.

ØKONOMIPLAN

2020-2023

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT 2020-2023

BEVILGNINGSOVERSIKT DRIFT § 5-4	Regn 2018	R.bud 2019	Bud 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
1 Rammetilskudd	-83 529 482	-83 929 000	-83 968 000	-83 524 000	-83 121 000	-83 201 000
2 Inntekts- og formuesskatt	-28 016 711	-27 295 000	-28 817 000	-28 817 000	-28 817 000	-28 817 000
3 Eiendomsskatt	-8 141 936	-9 114 550	-11 886 585	-11 716 949	-11 547 399	-11 377 979
4 Andre generelle driftsinntekter	-37 309 230	-12 960 000	-30 873 854	-6 906 005	-25 079 888	-7 982 039
5 Sum generelle driftsinntekter	-156 997 359	-133 298 550	-155 545 439	-130 963 954	-148 565 287	-131 378 018
6 Sum bevilgninger drift, netto	117 270 921	130 317 782	134 588 536	128 299 133	132 483 990	136 827 692
7 Avskrivninger	9 417 538	9 500 000	10 075 000	11 883 427	12 269 927	12 269 927
8 Sum netto driftsutgifter	126 688 459	139 817 782	144 663 536	140 182 560	144 753 918	149 097 619
9 Brutto driftsresultat	-30 308 900	6 519 232	-10 881 903	9 218 606	-3 811 369	17 719 601
10 Renteinntekter	-950 233	-900 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 050 000	-1 000 000
11 Utbytter	0	0	0	0	0	0
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
13 Renteutgifter	2 873 173	2 694 807	3 228 057	3 538 476	3 628 376	3 625 282
14 Avdrag på lån	5 793 706	6 317 925	5 698 646	6 010 844	6 124 233	6 129 645
15 Netto finansutgifter	7 716 645	8 112 732	7 826 703	8 449 320	8 702 609	8 754 927
16 Motpost avskrivninger	-9 417 538	-9 500 000	-10 075 000	-11 883 427	-12 269 927	-12 269 927
17 Netto driftsresultat	-32 009 792	5 131 964	-13 130 200	5 784 499	-7 378 688	14 204 601
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
18 Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	1 328 353	-545 000	-1 097 000	-1 605 000	-1 355 000	-1 105 000
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-1 497 587	418 263	14 227 200	-4 179 499	8 733 688	-13 099 601
21 Dekning av tidligere års merforbruk	1 744 107	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	1 574 873	-126 737	13 130 200	-5 784 499	7 378 688	-14 204 601
22						
23 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk).	-30 434 919	5 005 227	0	0	0	0

Nettosummen av bevilgningene til tjenesteområdene skal tilsvare beløpet på post 6 Sum bevilgninger drift (merket gult) i oppstillingen.

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT 2020-2023

ØKONOMISK OVERSIKT ETTER ART - DRIFT § 5-6		RESULTAT	REG.BUD	BUDSJETT	ØK.PLAN	ØK.PLAN	ØK.PLAN
		2018	2019	2020	2021	2022	2023
DRIFTSINNTEKTER							
1	Rammetilskudd	-83 529 482	-83 929 000	-83 968 000	-83 524 000	-83 121 000	-83 201 000
2	Inntekts- og formuesskatt	-28 016 711	-27 295 000	-28 817 000	-28 817 000	-28 817 000	-28 817 000
3	Eiendomsskatt	-8 141 936	-9 114 550	-11 886 585	-11 716 949	-11 547 399	-11 377 979
4	Andre skatteinntekter	0	0	-1 266 954	-1 461 954	-1 851 954	-2 241 954
5	Andre overføringer og tilskudd fra staten	-37 309 230	-12 960 000	-29 606 900	-5 444 051	-23 227 934	-5 740 085
6	Overføringer og tilskudd fra andre	-12 746 772	-7 783 450	-8 560 143	-16 335 143	-16 335 143	-16 335 143
7	Brukerbetalinger	-6 673 734	-6 719 122	-6 855 760	-7 068 289	-7 287 406	-7 513 315
8	Salgs- og leieinntekter	-10 751 157	-10 582 736	-10 842 856	-10 057 856	-10 057 856	-10 057 856
9	Sum driftsinntekter	-187 169 022	-158 383 858	-181 804 198	-164 425 241	-182 245 691	-165 284 332
10	Lønnsutgifter	88 629 786	93 360 763	94 798 142	98 210 875	101 746 467	105 409 339
11	Sosiale utgifter	14 649 586	20 824 105	21 712 958	18 742 993	19 417 741	20 116 780
12	Kjøp av varer og tjenester	36 444 942	34 277 273	37 444 925	37 665 282	37 858 917	38 066 616
13	Overføringer og tilskudd fra andre	7 718 269	6 940 949	6 891 270	7 141 270	7 141 270	7 141 270
14	Avskrivninger	9 417 538	9 500 000	10 075 000	11 883 427	12 269 927	12 269 927
15	Sum driftsutgifter	156 860 122	164 903 090	170 922 295	173 643 847	178 434 322	183 003 933
16	Brutto driftsresultat	-30 308 900	6 519 232	-10 881 903	9 218 606	-3 811 369	17 719 601
17	Renteinntekter	-950 233	-900 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 050 000	-1 000 000
20	Renteutgifter	2 873 173	2 694 807	3 228 057	3 538 476	3 628 376	3 625 282
21	Avdrag på lån	5 793 706	6 317 925	5 698 646	6 010 844	6 124 233	6 129 645
22	Netto finansutgifter	7 716 645	8 112 732	7 826 703	8 449 320	8 702 609	8 754 927
23	Avskrivninger, motpost	-9 417 538	-9 500 000	-10 075 000	-11 883 427	-12 269 927	-12 269 927
24	Netto driftsresultat	-32 009 792	5 131 964	-13 130 200	5 784 499	-7 378 688	14 204 601
26	Netto avsetninger til eller bruk av bunde driftsfond	1 328 353	-545 000	-1 097 000	-1 605 000	-1 355 000	-1 105 000
27	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-1 497 587	418 263	14 227 200	-4 179 499	8 733 688	-13 099 601
28	Dekning av tidligere års merforbruk	1 744 107	0	0	0	0	0
29	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	1 574 873	-126 737	13 130 200	-5 784 499	7 378 688	-14 204 601
30	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	-30 434 919	5 005 227	0	0	0	0

BEREGNING AV DRIFTSOVERSIKTENE I ØKONOMIPLANPERIODEN 2021-2023

Driftsoversiktene er satt opp etter ny regnskapsforskrift 2020. Det blir derfor ikke direkte sammenlignbare tall for resultat 2018 eller regulert budsjett 2019, som er vedtatt etter tidligere forskrift.

Merforbruk i 2019 skal disponeres av kommunestyret i forbindelse med årsoppgjøret 2020.

Budsjettforslaget for 2020 viser et netto driftsresultat på kr 13,1 mill. som oppstår på grunn av at det beregnes en vesentlig utbetaling fra havbruksfondet. Mindreforbruket på kr 14,2 mill. foreslås avsatt til disposisjonsfond.

I framskrivningen av kommunens inntekter til rammetilskudd og skatteinntekter, har en basert seg på KS' anslag og eget skjønn. Brukerbetalinger og leieinntekter er anslått i henhold til tilgjengelige boliger, KPI og kommunal deflator.

Kommunen kan forvente økte inntekter i forbindelse med etableringen av Smibelg-Storåvatn kraftverker. I økonomiplanens talldel er det lagt til grunn at konsesjonsavgift, konsesjonskraft, og naturressursskatt får effekt fra 2020, og ettersom de forskjellige ordningene får virkning. Eiendomsskatt påløper på både kraftverk og nettanlegg i anleggsperioden og etter produksjonsstart. Mest konservative anslag fra Advokatfirmaet Lund & Co. DA (vedlagt) er lagt til grunn. Ny taksering er gjennomført i 2019, som følge av ny eiendomsskattelov. Eiendomsskattegrunnlaget vil også justeres ned, idet maskiner og utstyr skal fases ut i løpet av en syvårsperiode.

Utbetaling fra havbruksfondet med kr 30,2 mill. i 2018 og 7,4 mill. i 2019 vil medføre at disposisjonsfond vokser kraftig. Det er usikkert om hvor store fremtidige utbetalinger vil bli, og om ordningen vil opprettholdes. Se eget kapittel om hvilke forutsetninger som er lagt til grunn når rådmannen foreslår å legge inn hhv maksbeløpet kr 5 mill. i mellomårene 2021 og 2023, og 75 % av beløpene vi har mottatt 2018 i hovoedårene 2020 og 2021.

For utgifter er KS' prognoser samt KPI og kommunal deflator lagt til grunn. Det vil være behov for ytterligere innsparinger, knyttet til struktur og omfang/kvalitet i tjenestetilbudet. Lønnsandelen i budsjettet bør ned på både kort og lang sikt.

Finanstransaksjoner (renter, avdrag) omtales nærmere i forbindelse med investeringsbudsjettet. Renter og avdrag på langsiktige lån til investeringer vil kunne gå ned i perioden, dersom en ikke gjennomfører investeringer som krever ytterligere låneopptak. Disse kostnadene må dekkes inn av den totale inntektsrammen, før fordeling til drift ved etatene. Det anbefales å dempe investeringstakten for å regulere ned gjelden og dermed også rentene til et lavere nivå.

Posten *netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond* i perioden 2020-2023 viser særlig hvordan de store forskjellene på inntekter som oppstår ved hoved- og mellomår fra havbruksfondet medfører påfyll og uttak fra fondet, og kan jevnes ut over tid.

Se forøvrig detaljert beskrivelse av bevilgningsramme til tjenesteområdene og driftsbudsjettet 2020 under eget kapittel.

INVESTERINGS- BUDSJETT

2020

INVESTERINGSBUDSJETT 2020

BEVILGNINGSOVERSIKT INVESTERINGER 2020-2023

Bevilgningsoversikt investering § 5-5	Regn 2018	R.bud 2019	Bud 2020	Bud 2021	Bud 2022	Bud 2023
1 Investeringer i varige driftsmidler	8 101 810	34 067 450	54 252 817	11 595 000	1 100 000	0
2 Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	488 708	0	0	0	0	0
4 Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
5 Avdrag på lån	56 809	0	0	0	0	0
6 Sum investeringsutgifter	8 647 327	34 067 450	54 252 817	11 595 000	1 100 000	0
7 Kompensasjon for merverdiavgift	-1 070 574	-6 658 100	-10 689 579	-2 319 000	-220 000	0
8 Tilskudd fra andre	-4 950 400	-263 333	0	-140 000	0	0
9 Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0
10 Salt av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
11 Andre inntekter	-385 000	0	0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-524 343	0	-200 000	0	0	0
13 Bruk av lån	-1 803 587	-25 126 017	-24 143 238	-9 056 000	-800 000	0
14 Sum investeringsinntekter	-8 733 904	-32 047 450	-35 032 817	-11 515 000	-1 020 000	0
15 Videreutlån	2 016 113	40 000	1 325 000	1 325 000	1 325 000	1 325 000
16 Bruk av lån til videreutlån	-2 016 113	-40 000	-1 325 000	-1 325 000	-1 325 000	-1 325 000
17 Avdrag på lån til videreutlån	56 809	0	0	0	0	0
18 Mottatt avdrag på videreutlån	0	-1 070 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
19 Netto utgifter videreutlån	56 809	-1 070 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
20 Overføringer fra drift	0	0	0	0	0	0
21 Netto avs. til eller bruk av bundne inv.fond	29 768	1 070 000	0	0	0	0
22 Netto avs. til eller bruk av ubundet inv.fond	0	-2 020 000	-18 220 000	920 000	920 000	1 000 000
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	29 768	-950 000	-18 220 000	920 000	920 000	1 000 000
25 Fremf. til indekning i senere år (udekket bel.)	0	0	0	0	0	0

Investeringsoversikten er satt opp etter ny regnskapsforskrift 2020. Det blir derfor ikke direkte sammenlignbare tall for resultat 2018 eller regulert budsjett 2019, som er vedtatt etter tidligere forskrift.

Lån og tilbakebetalinger fra Startlån og næringsfond B, gründerfond og andre som ikke finansieres av løpende inntekter er ført i investeringsbudsjettet/økonomiplanen. De fremkommer ikke likt i to foregående år.

Bruk av bundne fond (i hovedsak kraftfondene) bør begrenses til bruk av avkastningen, så beholdningen holdes intakt og en får lengre nytte av fondene.

INVESTERINGER – OVERFØRING AV PROSJEKTER FRA 2019 TIL 2020

	Opprinnelig	Reguleres	Opprinnelig	Ny sum
VEDTATTE PROSJEKTER	Bud 2019	2019 til 2020	ØP 2020	Bud 2020
Boligområde Jektvik	8 575 000	4 500 000	-	4 500 000
Tannklinikk	2 500 000	2 500 000	-	2 500 000
Oppgradering av brannberedskap	400 000	400 000	-	400 000
Boligadresseprosjektet	400 000	370 000	-	370 000
Arkiv nybygg og prosjektstilling	2 000 000	2 000 000	-	2 000 000
Oppgradere trygdeleiligheter ved RO	-	-	1 000 000	1 000 000
Kommunestyresalen	40 000	40 000	-	40 000
Opprusting vei Jektvikøya	1 500 000	125 000	-	125 000
Boligløft, boligpolitisk plan	-	-	1 000 000	1 000 000
Gjennomgangsbolig Nordnesøy	3 800 000	3 800 000	-	3 800 000
Kommuneplanens samfunnsdel	300 000	-10 000	50 000	40 000
FV17 Stolvika-Reppen, detaljregulering	300 000	300 000	-	300 000
Helsehus Jektvik	4 500 000	3 987 152	-	3 987 152
Nasjonalt velferdsteknologiprogram	550 000	386 620	-	386 620
Nytt telefonisystem	312 500	50 000	-	50 000
Opprusting av skolenes datautstyr	300 000	-144 625	300 000	155 375
Nytt pasientjournalssystem omsorg	525 000	225 000	-	225 000
Vannverk - forsyningssikkerhet og kapasitet	2 125 000	2 025 000	-	2 025 000
Gjennomgangsbolig Gjerøy	3 800 000	3 800 000	-	3 800 000
FV17 Stolvika-Reppen, fremdrift og reg. plan	312 500	312 500	-	312 500
Vertskommunesamarbeid IKT	2 215 500	1 715 500	1 247 000	2 962 500
SUM VEDTATTE PROSJEKTER	37 645 450	26 382 147	29 954 500	56 336 647

Oversikten viser prosjektet som foreslås nedregulert i investeringsbudsjettet 2019 for gjenbevilgning 2020, total verdi kr 26,4 mill. eks mva.

INVESTERINGSPROSJEKTER 2020-2023

Kolonnen 2020 foreslås som investeringsbudsjett 2020. Se også investeringer 2020-2023, detaljert oversikt med finansiering (vedlagt).

INVESTERINGER, TOTALKOSTNAD BRUTTO					
VEDTATTE PROSJEKTER	Bud 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023	SUM
Arkiv tilrettelegging	-	370 000	-	-	370 000
Boligområde Jektvik	4 500 000	-	-	-	4 500 000
Rødøy legekantor	-	500 000	-	-	500 000
Tannklinikk	2 500 000	-	-	-	2 500 000
Rødøy Produkter	2 000 000	-	-	-	2 000 000
Oppgradering av brannberedskap	400 000	-	-	-	400 000
Boligadresseprosjektet	370 000	-	-	-	370 000
Rehabilitering Rådhuset	50 000	-	-	-	50 000
Prosjektlønn	804 920	-	-	-	804 920
Arkiv nybygg og prosjektstilling	1 000 000	1 000 000	-	-	2 000 000
Oppgraderer trygdeleiligheter ved RO	-	1 000 000	-	-	1 000 000
Kommunestyresalen	40 000	-	-	-	40 000
Opprusting vei Jektvikøya	125 000	-	-	-	125 000
Boligløft, boligpolitisk plan	1 000 000	1 000 000	-	-	2 000 000
Gjennomgangsbolig Nordnesøy	3 800 000	-	-	-	3 800 000
Kommuneplanens samfunnsdel	40 000	-	-	-	40 000
Kommuneplanens arealdel	750 000	750 000	-	-	1 500 000
Ny branngarasje/-stasjon i Kila	-	1 800 000	-	-	1 800 000
FV17 Storvika-Reppen, detaljregulering	300 000	-	-	-	300 000
Asfaltprogram, prioritering vedtas av K.st	-	3 000 000	-	-	3 000 000
Helsehus Jektvik	3 987 152	-	-	-	3 987 152
Næringsareal Vågaholmen	20 087 500	-	-	-	20 087 500
Nasjonalt velferdsteknologiprogram	386 620	-	-	-	386 620
Nytt telefonisystem	50 000	-	-	-	50 000
Videooverføring kommunestyremøter	150 000	-	-	-	150 000
Opprusting av skolenes datautstyr	155 375	300 000	300 000	-	755 375
Nytt pasientjournalssystem omsorg	225 000	-	-	-	225 000
Vannverk - forsyningssikkerhet og kapasitet	2 025 000	-	-	-	2 025 000
Gjennomgangsbolig Gjerøy	3 800 000	-	-	-	3 800 000
FV17 Storvika-Reppen, fremdrift og reg. plan	312 500	-	-	-	312 500
Næringsareal Værangfjord	100 000	100 000	100 000	-	300 000
Vertskommunesamarbeid IKT	2 962 500	-	-	-	2 962 500
Kirke - nye vinduer Rødøy kirke	600 000	-	-	-	600 000
Kirke - rehab. Tjongsfjord kirke innv.	-	600 000	-	-	600 000
Kirke - klimastyring/energipar oppv.	300 000	300 000	-	-	600 000
Kirke - brannvarslingsanlegg	400 000	400 000	-	-	800 000
Kirke - rehab instrumenter	-	-	400 000	-	400 000
Kirke - rehab. bårhus og gravgård	100 000	100 000	-	-	200 000
Kirke - digitalt kirkeorgel	-	-	300 000	-	300 000
Kirke - avkjørsel/parker. Tjongsfjord	200 000	-	-	-	200 000
Kirke - gravgårdsdrift, minigraver	500 000	-	-	-	500 000
SUM VEDTATTE PROSJEKTER	54 021 567	11 220 000	1 100 000	-	66 341 567
NYE PROSJEKTER	2020	2021	2022	2023	SUM
IKT-satsing i barnehagene	231 250	-	-	-	231 250
Jektvik gymsal - oppgradering gulv	-	375 000	-	-	375 000
SUM NYE PROSJEKTER 2020	231 250	375 000	-	-	606 250
SUM ALLE PROSJEKTER	54 252 817	11 595 000	1 100 000	-	66 947 817

Prosjektene som er vedtatt tidligere har fremkommet i økonomiplan for 2019-2022, eller er vedtatt gjennomført av kommunestyret i løpet av 2019. Prosjekter som er vedtatt, men ikke er slutført i 2019 som er foreslått overført med restverdi til 2020 (over) er tatt inn med korrigert verdi i tabellen.

Det er foreslått å justere enkelte prosjekter noe opp for slutføring, mens andre foreslås avsluttet.

Det har blitt redegjort for fremdrift for investeringsprosjekter løpende gjennom året i perioderapporter.

De foreslåtte nye prosjektene er vurdert i forhold til hvor kritiske de er, og der det er aktuelt, hvilken nåverdi investeringen vil ha. Det har vært et mål i økonomiplanarbeidet å redusere lånebehovet så langt som mulig, og å holde høyt fokus på gjennomføringen av allerede vedtatte prosjekter. Det vil bli søkt prosjektmidler det det finnes for å bidra til finansieringen av prosjektene.

Følgende ligger til grunn for forslag om videreføring av tidligere vedtatte prosjekter, og forslag til nye prosjekter:

ARKIV TILRETTELEGGING

I dette ligger blant annet midler til prosjektstilling for rydding i arkivmateriale og inventar til nytt arkivlokale, som vedtatt i kommunestyrets sak 040/2014. Arbeidet er utsatt i påvente av nybygg arkivlokale. Resterende beløp kr 370' overføres til 2020. Prosjektet gjennomføres når nytt arkiv er bygget, se prosjekt nybygg og prosjektstilling.

BOLIGOMRÅDE JEKTVIK – 2. PRIORITET

Reguleringsplanen for området er godkjent av kommunestyret, og prosjektet med bygging av infrastruktur (veg, vann, avløp, kabeltrekkerør, etc.) for feltet har vært ute på anbud, og arbeidene er godt i gang.

Sprenging ferdig. Grunnmålinger demontert. Start grøfter, fremføring strøm, etc. starter. Ferdigstillelse fra entreprenør ca. 5.5.2020. En kan vurdere salgsstart fra nyttår. Prosjektet foreslås videreført ved å overføre restbeløp kr 4,5 mill. fra 2019 til 2020.

RØDØY LEGEKONTOR

Det ble i 2017 overført 500 000 for oppgradering av Rødøy legekantor evt. flytting av kontoret til Rødøy omsorgssenter. Saken er foreløpig ikke utredet og vi kan dermed ikke si noe om utgiftene tilknyttet prosjektet. Ber om at beløpet blir videreført til 2021.

TANNKLINIKK

Nordland fylkeskommune har vedtatt at Tjongsfjord bitannklinikk skal legges ned og at det skal etableres ny bitannklinikk i Jektvik. Tannklinikken tegnes inn i prosjektet helsehus i Jektvik. Det er så langt ikke tegnet avtale om fremtidig leie.

Investeringsplanen foreslås opprettholdt på investeringsbudsjettet, men flyttes til i 2020 og holdes sammen med Helsehuset.

RØDØY PRODUKTER

Det ble i K-sak 046/2015 vedtatt blant annet ny eierstrategi for driften som er under innfasing høsten 2015. Det jobbes fremdeles i tråd med kommunestyrets vedtak med bruksendring, strategiplan, og andre tiltak som følge av eierskapsmeldingen.

Bedriften har konsultert fagmiljøer for tegningsarbeid og planlegging, og kommunen har dekket dette arbeidet over prosjektmidlene. Styret og ledelsen er bedt om å komme tilbake med nærmere behovsbeskrivelse for drift av virksomheten, herunder inngangsparti og tilpasning av adkomst, sanitæranlegg, etc. Kommunen vil basert på dette planlegge gjennomføring av det planlagte prosjektet om nytt tak og drenering, uten at dette kommer i konflikt med tilpasninger til driften. Prosjektsummen foreslås opprettholdt i 2020.

OPPGRADERING AV BRANNBEREDSKAP

Det gjenstår noe innkjøp, samt utplassering av en del innkjøpt materiell/utstyr. Foreslås gjennomført i sin helhet i 2020.

BOLIGADRESSEPROSJEKTET

Veinavn og adresser etablert og ført inn i kartverket i løpet av 2019. Rest kr 370' til skilting, etc. foreslås overført til 2020.

REHABILITERING RÅDHUSET

Skifte av en yttervegg, nye brannalarmer/-slinger og ferdigstilling inngangsparti er gjennomført i 2019. Det gjenstår skilting og noe småarbeider. Restbeløp kr 50' foreslås beholdt i 2020.

PROSJEKTLØNN

Egen prosjektering av investeringsprosjektene, teknisk etat. Gjenbevilges som tidligere år, korrigert for lønnsjustering.

ARKIV NYBYGG OG PROSJEKTSTILLING – 3. PRIORITET

I henhold til avvik etter tilsynsrapport Statsarkivet. Behov for bygging av arkivrom ved rådhuset. Prosjektstilling som skal sikre at arkivet kommer i forskriftsmessig stand når rommet er klart. Prosjektering nybygg startet høsten 2017. Prisforespørsel på prosjektering sendt. Ikke mottatt tilbud. Prosjektet foreslås overført for gjennomføring i 2020 og 2021.

OPPGRADERE TRYGDELEILIGHETER VED RØDØYA OMSORGSSENTER

I forbindelse med kommunestyrets vedtak om ombygging av Rødøya omsorgssenter, K - sak 010/2015, ble det også vedtatt at arbeidet med oppgradering av trygdeboliger ved omsorgssenteret skal settes i gang så snart som mulig. Ønsket var å få til fire omsorgsboliger med universell utforming og etter dagens standard. Det anbefales å vurdere totalt behov for omsorgsplasser i kommunen til begge omsorgssentrene er bygget om, og det er avklart løsning for miljøtjenesten og botilbud i Jektvik for personer med funksjonshemming. Da bør en også vurdere om det kan være større behov for annen bruk, for eksempel trygdeboliger. Prosjektet anbefales flyttet til 2021.

KOMMUNESTYRESALEN

Restbeløp kr 40' foreslås overført til utsmykning av kommunestyresalen.

OPPRUSTING Vei JEKTVIKØYA – 2. PRIORITET

Arbeidene med oppgradering av vegen, herunder utvidelse av fjellskjæringer, grøfter, stikkrenner etc., er ferdigstilt. Grøfterens etc. på sideveg gjenstår – restbeløp foreslås overført til gjennomføring våren 20.

BOLIGLØFT IHHT. BOLIGPOLITISK PLAN

Boligpolitisk plan 2015-2018 «Få ballen til å rulle» ble vedtatt av kommunestyret i sak 062/2015. I denne lå et «boligløft» som tiltak for oppgradering av dagens boligmasse i henhold til plan, med kr 2 mill. over investeringsbudsjettet, vedtatt gjennomført i 2020-2021.

GJENNOMGANGSBOLIG NORDNESØY – 4. PRIORITET, VEDTATT UTSATT IFBM GRENSEJUSTERING

Vedtatt i forbindelse med økonomiplan 2016-2019. Det er foretatt befaringsvurdering av tomtealternativer. Etter søknad har Husbanken gitt tilsagn om tilskudd til prosjektet. Arbeidsfrist to år (dvs. til 1.3.2021).

Prosjektet stilles midlertidig i bero i påvente av avklaring om eventuell grenseregulering mot nabokommune, ref. K-sak 26/2019. Prosjektet foreslås overført til 2020.

KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel gjennomføres som et prosjekt, ved hjelp av trainee Salten-ordningen. Det har påløpt kostnader til gjennomføringen i 2019. Planen er sendt på høring, og slutføring er planlagt i 2020.

KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Når kommuneplanens samfunnsdel er vedtatt bør kommuneplanens arealplan rulleres, i henhold til vedtatt planstrategi. Til arbeidet leies det inn ekstern kompetanse. Foreslått gjennomført i perioden 2020 og 2021.

NY BRANNGARASJE/-STASJON I KILA, TJONGSFJORDEN

Kommunen kjøpte inn en brannbil i 2016, i tråd med planene i investeringsbudsjettet. Brannbilen skal kunne dekke området Tjongsfjord/Værangfjord. Ved budsjettbehandlingen 2017 ble det vedtatt å ta inn ny branngarasje/stasjon i Kila; et enkelt og isolert garasjebygg i én etasje, på anslagsvis 100 m², til formålet. Kostnad for komplett bygg var beregnet til kr 1,8 mill. inkl. mva. Kommunestyret har vedtatt gjennomføring i 2021.

FV. 17 STORVIKA-REPPEN

Delfinansiering med Meløy til detaljplanlegging ble vedtatt ved budsjettbehandlingen i 2017, men har ikke startet opp, og foreslås overført til 2021. Se også arbeid med fremdriftsplan som eget prosjekt.

ASFALTPROGRAM

Asfaltprogram ble vedtatt ved budsjettbehandlingen i 2017 med kr 1 mill. hvert år årene 2018, 2019 og 2020. Prioriteringsrekkefølge vedtas av kommunestyret. Vedtatt samlet i 2021. Sak om prioritering legges frem.

HELSEHUS JEKTVIK – 1. PRIORITET

Ved K-sak 048/2017 er foreløpige beregninger satt til kr 4,5 mill. for gjennomføringen av prosjektet. Det har påløpt arbeid for konsulent/arkitekt, og vi ber om at restbeløpet blir videreført til 2020.

Dersom alle funksjoner som er oppgitt utredet i vedtaket legges til helsehuset varsles det om vesentlig økning av budsjettsummen, uten at en per i dag kan oppgi hvor mye det vil beløpet seg til.

Det foregår utarbeiding av forprosjekt ved innleid firma, som bestilt av kommunestyret. Herunder utredning av tomt, skisser av bygg, økonomiske kalkyler etc. Det er i sin slutfase. Parallelt arbeider administrasjonen med behovs- og konsekvensutredningen for helsehus Jektvik. Kostnadsberegningene for investering og drift legges frem for kommunestyrets beslutning før eventuell oppstart.

NÆRINGSAREAL VÅGAHOLMEN

Ny reguleringsplan for området ble godkjent av kommunestyret i juni 2018.

Prosjektet er avsatt i investeringsbudsjettet for 2020, med kr 20,1 mill, og finansiert ved hjelp av egenkapital fra RLK-fondet og tilskudd fra NFK. NFK har ikke behandlet søknaden om tilskudd, da de avventer avklaringer omkring samferdsel. De har innstilt på å støtte med kr 2 mill. Prosjektet bør vurderes gjennomført uten tilskuddet, dersom vi får avslag.

Det tas forbehold om prosjektets omfang – sak om eventuell oppstart og finansiering vil legges frem til politisk behandling.

NASJONALT VELFERDSTEKNOLOGIPROGRAM

Fra 2019 har omsorgstjenesten i Rødøy tatt i bruk flere typer Velferdsteknologi. Erfaringene fra nasjonal velferdsteknologi program sammen med Bodø og Røst kommuner har vært viktig i forhold til utviklingen av omsorgstjenestene. Velferdsteknologi er tatt i bruk gjennom vertskommune samarbeid med Bodø. Samarbeidet omfatter erfaringsutveksling, opplæring, support, innkjøp og drift av utstyr. Innføring av nytt elektronisk pasientjournalssystem 2019, Gerica, er en viktig del av samarbeidet.

Room-mate (digitalt tilsyn) og Safe-mate (trygghetsalarm med GPS-sporing) er tatt i bruk ved omsorgssentrene, mens Evondos (elektronisk medisineringsstøtte) skal tas i bruk i november. Målet er å få nødvendig erfaring for i 2020 å kunne ta dette i bruk utenfor omsorgssentrene. I tillegg til de tekniske løsningene er det viktig at trygghet og responstjeneste utvikles. Oppstart av velferdsteknologi kan kreve tett oppfølging fra omsorgstjenesten. For bruker som bor i områder der dette er vanskelig på grunn av tilgang til tjenester kan det løses ved opphold ved omsorgssenter i denne fasen. En trygghetsleilighet ved Alderstun, med tilgang til velferdsteknologi som er tatt i bruk, kan fungere godt til et slikt formål.

Velferdsteknologiske løsninger tildeles i all hovedsak som hjemmesykepleie. Gevinstrealisering skjer ved mindre personalbehov, men for Rødøy kommune vil det også være en gevinst å utvide tjenestetilbudet til flere. Hjemmesykepleie er en gratis tjeneste, kommunen må derfor dekke alle utgifter.

Det har ikke vært mulig å gjennomføre alle planlagte tiltak i løpet av 2019. Rest av avsatte midler foreslås videreført fra 2019 til 2020.

NYTT TELEFONISYSTEM

På grunn av utfasing av ISDN-linjene, blir vi nødt til å anskaffe ny telefoniløsning. Løses gjennom vertskommunesamarbeid med Bodø. Forventes gjennomført i høsten 2019. Foreslår å overføre kr 50' til slutføring i 2020.

VIDEOOVERFØRING AV KOMMUNESTYREMØTER

Kommunestyret har etterspurt mulighet for strømming av kommunestyremøter, med mulighet for integrasjon mot sak-/og arkivsystemet. Prosjektet er vedtatt gjennomført i 2020.

OPPRUSTING AV SKOLENES DATAUTSTYR

Det er nødvendig å heve standarden på elevenes og lærernes IKT-utstyr. Særlig har behovet for denne opprustingen blitt tydelig i forbindelse med Rødøyprosjektet II. Dersom prosjektet lar seg videreføre vil det være behov for ytterligere opprustinger. Disse vil kunne finansieres av innvilgede tilskuddsmidler. Dersom prosjektet ikke videreføres, vil tilskuddsmidlene falle bort og en må da finne andre måter å finansiere en opprusting av skolenes IKT-utstyr på.

Totalrammen foreslås derfor opprettholdt i årene 2020-2022, hvor det som har påløpt utover rammen i 2019, kr 144 reguleres fra 2020.

NYTT PASIENTJOURNALSISTEM

Innføring av nytt elektronisk pasientjournalsystem 2019, Gerica, er en viktig del av omstilling i omsorgstjenesten for å ta i bruk velferdsteknologi. Datautstyr tjenesten har i dag er ikke oppdatert for å ta i bruk ny teknologi og programvare, dette skiftes ut i 2019 som del av overgangen til nytt pasientjournalsystem og nytt lønns/personalsystem. Det vil påløpe doble lisenser i deler av perioden, på grunn av oppsigelsestid og behov for å dobbelt kjøre av hensyn til pasientsikkerhet. Det påregnes at full overgang vil skje i løpet av 2020.

VANNVERK – FORSYNINGSSIKKERHET OG KAPASITETSØKNING

Det er satt av midler til å utbedre vannverkene for å gjøre dem mer robuste i forhold til de problemer en hadde med kapasiteten på forsyningen vinteren 17/18:

- Storselsøy vannverk: Nytt råvannsmagasin (i tillegg til det gamle), nede på kote ca. 42, med kapasitet på minimum 2000 m³.
- Rangsund/Selsøyvik vannverk: Utbedring/reparasjon av eksisterende råvannsmagasin, etablering av 2 stk. nye vannkummer samt utskifting av en del ledningsnett(sjøledninger) i Rangsund.
- Gjerøy vannverk: Utvidelse av eksisterende råvannsmagasin, samt overvåking, styring og automatikk tilknyttet dette.

Summen kr 2.125' gjelder samlet for de tre vannverkene. Rest kr 2.025' foreslås overført til slutføring i 2020. Gjennomføring av ovennevnte tiltak vil sist vinter. Tiltakene på Storselsøy vannverk stilles i bero inntil det er avgjørelse om grensejustering, ref. K-sak 026/2019.

GJENNOMGANGSBOLIG GJERØY – 5. PRIORITET

Vedtatt gjennomført i 2019 i forbindelse med økonomiplanen for 2019-2022. Det er foretatt befarings- og vurdering av tomtealternativer. Etter søknad har Husbanken gitt tilsagn om tilskudd til prosjektet. Arbeidsfrist to år (dvs. til 1.2.2021). Arbeid med detaljprosjektering, utarbeidelse av anbudsgrunnlag, samt anbud/anskaffelse etc. igangsettes, herunder også avklaring/valg av tomt. En tomt er avklart – det vurderes å finne en alternativ. Foreslås gjennomført i sin helhet i 2020.

FV17 STORVIKA-REPPEN, FREMDRIFT OG REG. PLAN

Arbeidsgruppe nedsatt, med representanter for begge kommuner. Kr 250' finansieres fra RLK-fondet. Arbeidsgruppen har hatt ett møte – neste er avtalt i 2020.

NÆRINGSAREAL VÆRANGFJORD

Det er satt av til ulempeerstatning i årene 2019-2022, mens planlegging pågår.

VERTSKOMMUNESAMARBEID IKT

Rødøy kommune finansierer prosjektet for gjennomføring av avtale om vertskommunesamarbeid mellom Bodø og Rødøy kommune om IKT drift og digitalisering som vedtatt i K-sak 002/2019 ved bruk av disposisjonsfond investering, RLK-fondet. Rammen opprettholdes, kr Arbeidet har startet i 2019, men den største delen av omleggingen vil skje i 2020.

DEN NORSKE KIRKE

Investeringer til Den norske kirke ved Røddøy kirkelige fellesråd er tatt med på lik linje som kommunens øvrige investeringer. Vedtatte investeringer inngår i kommunens låneopptak og har kommunens avdrags- og renteprofil, hvor kostnadene er overført driftsbudsjettet (Kirkeloven § 15).

I investeringsbudsjettet for 2020-2023 er det tatt med tidligere bevilgede investeringer. Det var ikke vedtatt noen investeringer i 2019, og således ikke behov for overføring av midler til ny periode. Brev fra menighetsrådet vedlagt.

Generelt er det ikke foreslått endringer i summer, eller å flytte på prosjektene etter kommunestyrets tidligere vedtak. Det er nå fokus på å komme i gang med gjennomføring etter planen.

- Nye vinduer Røddøy kirke. Alle vinduene er morknet og må skiftes ut. Vi beholder glassene, men bytter rammene.
- Rehabilitering Tjongsfjord kirke innvendig. Oppmaling av vegger, pussing av gulv og nye matter første prioritet her, også skifte av gulv i «ny delen» trengs, beleggene «svulmer» - gamle kontorlokaler må gjøres om til menighetslokaler igjen.
- Klimastyring/energibesparende oppvarming for å ha et system som på egen hånd kan styre temperatur og luftfuktighet i kirkene. Dette vil igjen være med på å bevare instrumentene og kirkekunsten vår.
- Brannvarslingsanlegg i Røddøy og Tjongsfjord kirker. Branntilsynet melder avvik på at det ikke er brannvarslingsanlegg i de særlige brannobjektene vi har.
- Rehabilitering instrumenter. Vi ser ingen grunn til å overhale instrumentene før vi har på plass klimastyring i kirkene, de vil ikke fungere lenge. Foreslås derfor flyttet til 2022.
- Rehabilitering bårhus og redskapshus på gravgårdene Røddøy, Tjongsfjord, Sørfjorden, Gjerøy og Storselsøy trenger tetting av tak og vegger, og det må gjøres noe med toalettforholdene i bårhuset i Sørfjorden, gjelder også gjerder. Vedtatt utvidet til også å omfatte investering i bioklippere og kompostkverner til kirkegårdene i Tjongsfjord og på Røddøy.
- Digitalt kirkeorgel i Tjongsfjord kirke bør skiftes ut. Reparasjon vurderes som for kostbart, og nytt orgel vil kunne ha levetid på minst 25 år. Det er vedtatt kommunal investering på kr 300', og medfinansiering på kr 100' fra menigheten, totalt kr 400'.
- Avkjørsel og parkeringsplass ved Tjongsfjord kirke er uoversiktlig og upraktisk. Prosjekt som omfatter opparbeidelse av bedre parkeringsplass i tillegg til ny avkjørsel har vært besiktiget.
- Minigraveren som disponeres av gravgårdsdrift er på tur til å ta kveld. Reparasjonskostnadene er ganske høye. Det er ønskelig å i ny minigraver.

NYE PROSJEKTER

IKT-SATSING I BARNEHAGENE

Det har over tid vært et ønske fra barnehagen om en opprustning i forhold til IKT og en satsing på bruk av digitale hjelpemidler og verktøy også i barnehagene.

Høsten 2019 har vi hatt en gruppe pedagoger i arbeid for å finne ut hvordan vi best kan gjøre det, og vi har satt oss følgende mål for dette arbeidet:

- Barna i Røddøy kommune skal få kjennskap til digital kompetanse. Digital kompetanse er ferdigheter, kunnskap, kreativitet og holdninger som trengs for å kunne bruke digitale verktøy.
- I barnehagen skal barna få oppleve og gjøre erfaringer med IKT som kilde til le, undring og utforskning.

Digitale verktøy og medier må inngå som en naturlig del av det pedagogiske miljøet. Hva trengs:

Hva	Beløp i kr eks. mva.
Telefon: en mobil pr. avdeling + en for styrer, 9 telefoner	50.000
Nettbrett: ett pr. avdeling:	30.000
Prosjektor og lerret:	30.000
Div. utstyr og programvare	40.000
Ny pc- er til pedagogene	35.000
Totalt	185.000

JEKTVIK GYMSAL

Oppgradering til støtdempende gulv i gymsalen i Jektvik. Foreslått i forbindelse med kommunedelplan for folkehelse, idrett og friluftsliv. Anslått totalkostnad på kr 300' eks mva. Det kan søkes om spillemidler til deler av beløpet. Foreslås tatt inn i 2021.

GJELD, FINANS OG AVSKRIVNINGER

GJELD OG ANDRE VESENTLIGE LANGSIKTIGE FORPLIKTELSE I PLANPERIODEN

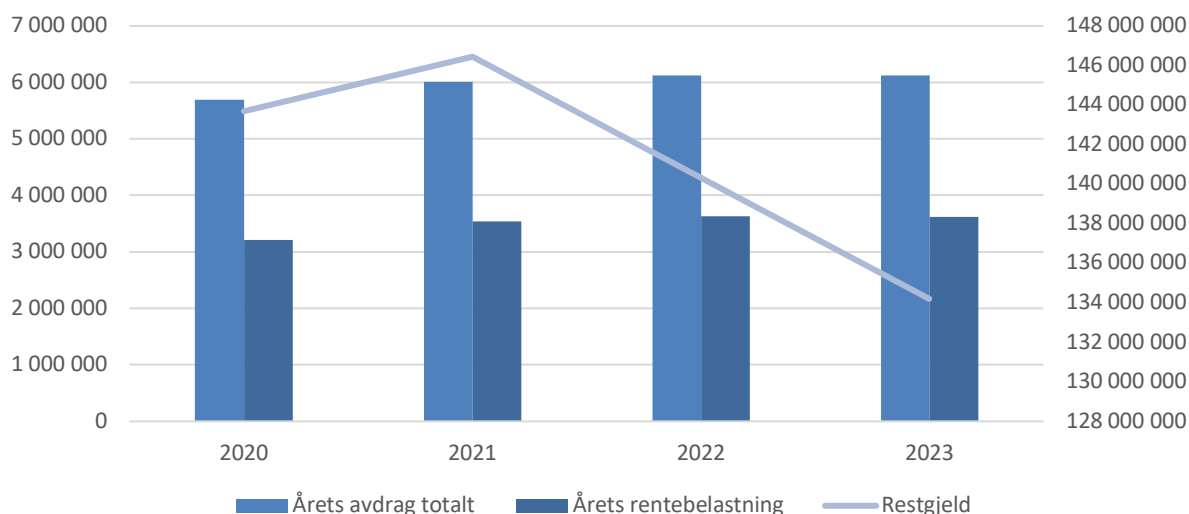
OVERSIKT GJELD OG ANDRE LANGS. FORPL. § 5-7	BUD 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Årets rentebelastning	3 228 057	3 538 476	3 628 376	3 625 282
Årets avdrag totalt	5 698 646	6 010 844	6 124 233	6 129 645
Rest lånegjeld	143 693 179	146 446 495	140 322 262	134 192 617
Andre vesentlige forpliktelser:				
Garantiforpliktelse HAF IKS	6 250 000	5 885 000	5 550 000	5 220 000

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal inneholde en oversikt over den årlige utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser i planperioden.

Garantiforpliktelsen overfor Helgeland Avfallsforedling IKS er beregnet ut fra forventet nedbetaling av gjeld.

Oversikten danner også bakgrunnen for finansutgifter eksklusive utlån i driftsbudsjettet. Avdrag på dagens gjeld er basert på inngåtte avtaler om serielån.

Avdrag på nye lån er basert på 30 års nedbetalingstid. Kommunene har regler for minimumsavdrag som blant annet er knyttet levetiden på anleggsmidler. Denne beregningen gjøres årlig i samarbeid med revisor, og det er derfor noe usikkerhet til fremtidig avdragsprofil.

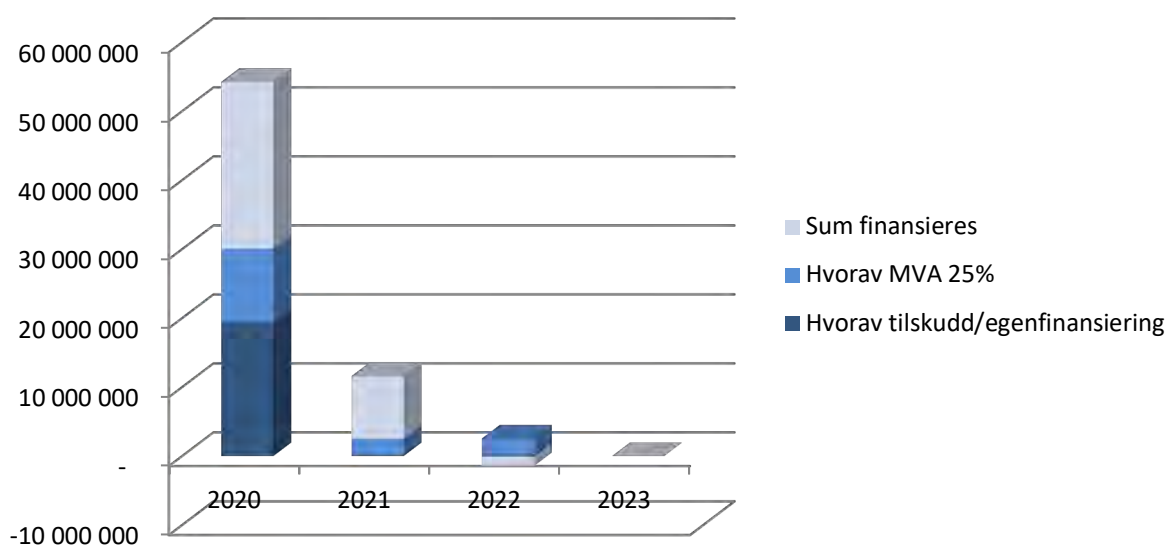
Grafene viser årlig avdrag og rentebelastning (primærakse) og endring i lånegjeld (sekundærakse), ved foreslått økonomiplan og investeringsbudsjett.

LÅNEBEHOV

Kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall. Det fremgår av økonomireglementet at finans- og gjeldsforvaltningen skal legge vekt på lav finansiell risiko og høy likviditet. For å oppnå dette skal forvaltningen baseres på blant andre følgende prinsipper:

- Forvaltningen skal kjennetegnes av at det ikke skal tas vesentlig finansiell risiko, kommunen skal ha tilfredsstillende likviditet og tilstrebe en forutsigbar og god avkastning av de forvaltede midler.
- Tilsvarende tilstrebe en best mulig sammensetning av låneporteføljen. Porteføljen skal både ivareta hensynet til lavest mulig netto renteutgifter og krav til forutsigbarhet i renteutgiftene.
- Forvaltning av driftslikviditet, låneportefølje og gjennomføring av låneopptak skal sees i sammenheng.

LÅNEBEHOV	BUD 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023	SUM	ANDEL
Tidligere vedtatte prosjekter	54 021 567	11 220 000	1 100 000	-	66 341 567	99 %
Nye prosjekter	231 250	375 000	-	-	606 250	1 %
Totalkostnad inkl. mva	54 252 817	11 595 000	1 100 000	-	66 947 817	100 %
Hvorav MVA 25%	10 689 579	2 319 000	220 000	-	13 228 579	20 %
Hvorav tilskudd/egenfinansiering	19 420 000	220 000	80 000	-	19 720 000	29 %
Sum låneramme	24 143 238	9 056 000	800 000	-	33 999 238	51 %

Prosjektenes totalkostnad viser hvilken verdiskapning som gjøres i kommunen. MVA kommer tilbake som inntekt på prosjekter hvor det er MVA-kompensasjon/refusjon. Tilskudd omfatter midler fra Husbanken, tippemidler og andre søkbare ordninger. Egenfinansiering menes her av fondsmidler, f.eks. fra disposisjonsfondet til investeringer, RLK-fondet. Det som skal finansieres kan dekkes opp ved ledig likviditet eller ved bruk av lån.

Det foreslås at det gis ramme for låneopptak til finansiering av egne investeringer i 2020 på inntil kr 24,2 mill., og at rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for lånerammen.

I tillegg til lån til investeringsprosjekter kommer blant annet lån til videre utlån, som startlånordningen til Husbanken. Det er tilgjengelig kr 2,8 mill til videre utlån. Det er derfor ikke behov for å ta opp ytterligere lån fra Husbanken til startlån per i dag. Ved behov for utvidelse av lånerammen hos Husbanken legges det frem egen sak for kommunestyret.

FINANSUTGIFTER

Kommunalbanken Norge, KNB, har utarbeidet [forslag til budsjettrenter til bruk for kommuner og fylkeskommuner for perioden 2020-2023](#). KNB skriver at Norges Bank økte styringsrenten med 0,25 % på møte 19. september 2019. Denne gangen var det stor usikkerhet i forkant av møte om Norges Bank ville sette opp renten eller la den bli værende på 1,25 %. Norges Bank begrunner økningen med særlig 3 faktorer:

- Boligprisene fortsetter å vokse over trend
- Kronekursen er svakere enn forutsatt
- Kortsiktig oppgang i norsk økonomi

Norges Bank varsler samtidig at dagens rentenivå mest sannsynlig blir værende rundt dette nivået en god stund fremover. Kommunalbankens anbefaling er å bruke markedsprisene på framtidig Nibor 3mnd som utgangspunkt for budsjetteringen. Disse anbefalingene er lagt til grunn for økonomiplanen og budsjettene.

Norges Bank-anslag hentet fra Pengepolitisk rapport 3/19				Oppdatert 20.09.2019			
ÅR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag	FRA Markedet, (NIBOR 3 MND)	Bank margin- påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av markedsrenter
2020	1,59	0,40	1,99	2,59	1,80	0,6	2,40
2021	1,58	0,40	1,98	2,58	1,68	0,6	2,28
2022	1,54	0,40	1,94	2,54	1,60	0,6	2,20
2023	1,50	0,40	1,90	2,50	1,55	0,6	2,15

AVSKRIVNINGER AV EIENDELER

Anleggsmidler som har begrenset utnyttbar levetid, avskrives over den utnyttbare levetiden til anleggsmidlet. Avskrivningsperioden kan likevel ikke være lengre enn

- 5 år for IKT-utstyr og programvare, kontormaskiner, og lignende
- 10 år for inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner, kjøretøy, og lignende
- 20 år for brannbiler og andre større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, og lignende
- 40 år for barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, veger og parkeringsplasser, terminalbygninger, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett, og lignende
- 50 år for administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, ol.

Avskrivningene skal være lineære, hvis ikke noe annet følger av god kommunal regnskapsskikk. Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet. Større varige driftsmidler som består av deler med ulik levetid, kan dekomponeres slik at delene av driftsmidlet avskrives hver for seg. Ved dekomponering skal gjennomsnittlig avskrivningstid for de ulike delene ikke være lengre enn det som følger av første ledd.

AVSKRIVNINGER	BUD 2020	ØP 2021	ØP 2022	ØP 2023
Avskrivninger basert på UB anleggsmidler	9 575 000	10 075 000	11 883 427	12 269 927
Endring anleggsmidler året	15 000 000	54 252 817	11 595 000	-
Årets avskrivninger	500 000	1 808 427	386 500	-
Årets avskrivninger totalt	10 075 000	11 883 427	12 269 927	12 269 927

Avskrivninger føres i driften, og inngår i brutto driftsresultat. De nulles imidlertid ut før netto driftsresultat.

**DRIFTS-
BUDSJETT**
2020

DRIFTSBUDSJETT 2020

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT 2020

ØKONOMISK OVERSIKT ETTER ART - DRIFT	RESULTAT 2018	REG.BUD 2019	BUDSJETT 2020	ENDRING 2019-2020	ENDRING %
DRIFTSINNTEKTER					
1 Rammetilskudd	-83 529 482	-83 929 000	-83 968 000	-39 000	0,0 %
2 Inntekts- og formuesskatt	-28 016 711	-27 295 000	-28 817 000	-1 522 000	5,6 %
3 Eiendomsskatt	-8 141 936	-9 114 550	-11 886 585	-2 772 035	30,4 %
4 Andre skatteinntekter	0	0	-1 266 954	-1 266 954	#DIV/0!
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-37 309 230	-12 960 000	-29 606 900	-16 646 900	128,4 %
6 Overføringer og tilskudd fra andre	-12 746 772	-7 783 450	-8 560 143	-776 693	10,0 %
7 Brukerbetalinger	-6 673 734	-6 719 122	-6 855 760	-136 638	2,0 %
8 Salgs- og leieinntekter	-10 751 157	-10 582 736	-10 842 856	-260 120	2,5 %
9 Sum driftsinntekter	-187 169 022	-158 383 858	-181 804 198	-23 420 340	14,8 %
10 Lønnsutgifter	88 629 786	93 360 763	94 798 142	1 437 379	1,5 %
11 Sosiale utgifter	14 649 586	20 824 105	21 712 958	888 853	4,3 %
12 Kjøp av varer og tjenester	36 444 942	34 277 273	37 444 925	3 167 652	9,2 %
13 Overføringer og tilskudd fra andre	7 718 269	6 940 949	6 891 270	-49 679	-0,7 %
14 Avskrivninger	9 417 538	9 500 000	10 075 000	575 000	6,1 %
15 Sum driftsutgifter	156 860 122	164 903 090	170 922 295	6 019 205	3,7 %
16 Brutto driftsresultat	-30 308 900	6 519 232	-10 881 903	-17 401 135	-266,9 %
17 Renteinntekter	-950 233	-900 000	-1 100 000	-200 000	22,2 %
18 Utbytter	0	0	0	0	
19 Gevinster og tap på fin. omløpsmidler	0	0	0	0	
20 Renteutgifter	2 873 173	2 694 807	3 228 057	533 250	19,8 %
21 Avdrag på lån	5 793 706	6 317 925	5 698 646	-619 279	-9,8 %
22 Netto finansutgifter	7 716 645	8 112 732	7 826 703	-286 029	-3,5 %
23 Avskrivninger, motpost	-9 417 538	-9 500 000	-10 075 000		0,0 %
24 Netto driftsresultat	-32 009 792	5 131 964	-13 130 200	-17 687 164	-344,6 %
25 Overført til investering	0	0	0	0	
26 Netto avs. til eller bruk av bunde driftsfond	1 328 353	-545 000	-1 097 000	-552 000	101,3 %
27 Netto avs. til eller bruk av disposisjonsfond	-1 497 587	418 263	14 227 200	13 808 937	3301,5 %
28 Dekning av tidligere års merforbruk	1 744 107	0	0	0	
29 Sum dispo.el. dekn. av nto. driftsres.	1 574 873	-126 737	13 130 200	13 256 937	
30 Fremført til innd. i senere år (merforbruk)	-30 434 919	5 005 227	0		

Oversikten for 2020 er utdrag av den for årene 2020-2023 i økonomiplanperioden, men denne viser i tillegg endring fra revidert budsjett 2019. Merk at oppsettet ikke er likt for årene 2018 og 2019 ettersom de er utarbeidet etter forskjellige regnskapsforskrifter, så det blir ikke sammenlignbare tall.

BEVILGNINGSRAMME PER TJENESTEOMRÅDE 2020

	REGNSKAP 2018	REG.BUDSJETT 2019	BUDSJETT 2020	ENDR. 2019-20	ENDR. 2019-20
SENTRALADM/FELLESUTG	11 603 563	13 911 935	13 947 547	35 612	0,26 %
OPPVEKST	40 923 484	41 581 023	43 210 103	1 629 080	3,92 %
NAV/SOSIAL	5 723 205	7 614 182	7 708 676	94 494	1,24 %
HELSE OG OMSORG	51 044 990	51 547 595	53 982 434	2 434 839	4,72 %
BOLIGER, NÆRING, MV.	-767 051	-493 496	772 977	1 266 473	-256,63 %
LANDBRUK	602 613	1 121 000	720 000	-401 000	-35,77 %
KULTUR OG FOLKEHELSE	1 576 704	1 721 587	1 859 860	138 273	8,03 %
KIRKE/TROSSAMFUNN	2 210 362	2 253 339	2 320 939	67 600	3,00 %
TEKNISK/SAMFERDSEL	8 874 056	9 404 000	10 066 000	662 000	7,04 %
SUM	121 791 924	128 661 165	134 588 536	5 927 371	4,61 %

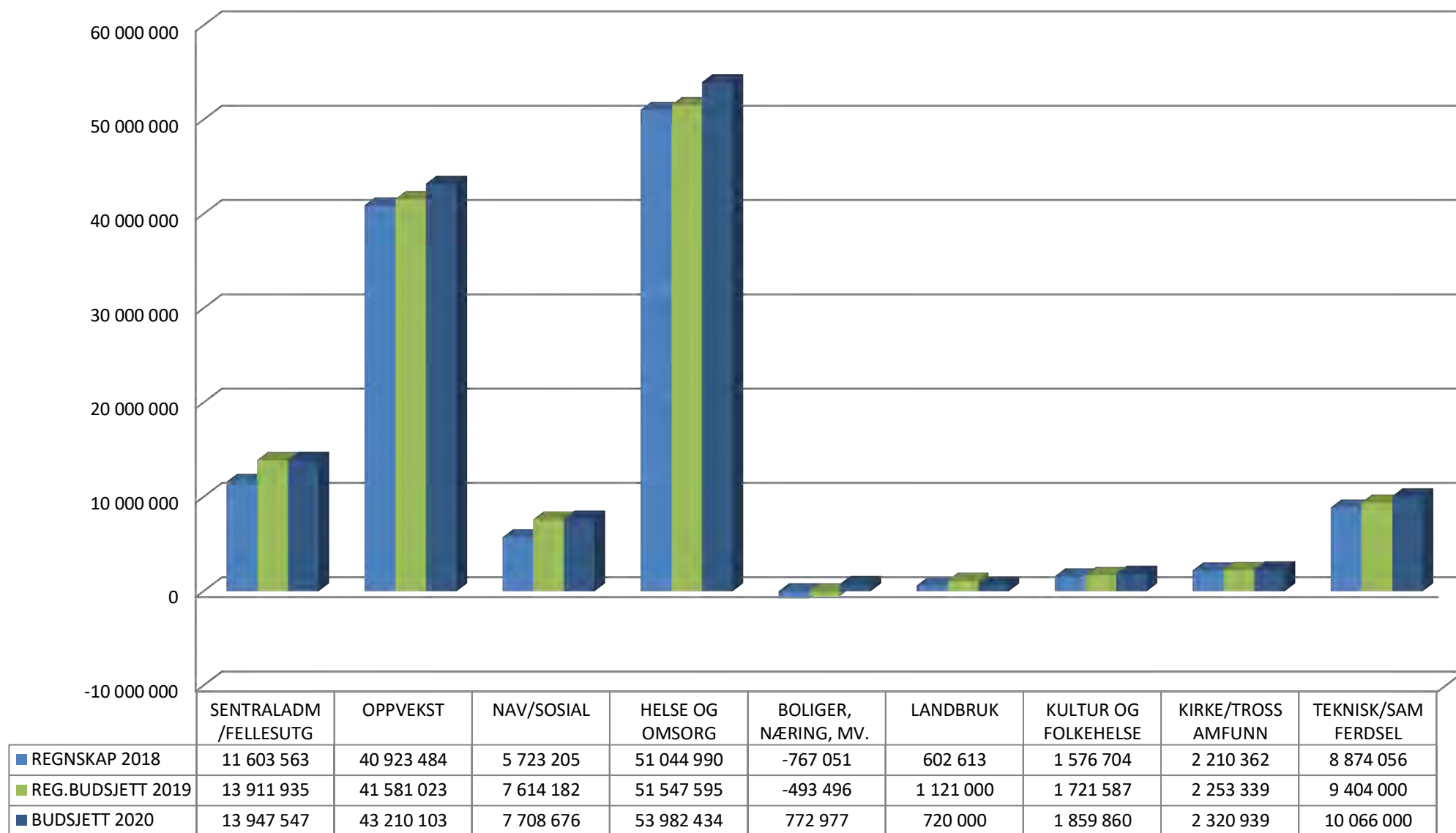
Nettosummen av bevilgningene skal tilsvare beløpet på post 6 i oppstillingen «Bevilgningsoversikter drift 2020-2023». jf. budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4.

Enkelte prinsipper er endret i ny regnskapsforskrift som gjelder fra 2020, så det vil ikke være direkte sammenlignbare tall for inneværende og tidligere år. Blant annet føres utbetalinger til og avdrag fra nærings- og sosiallån i investeringsbudsjettet fra 2020, og er tatt ut av hhv. NAV/Sosial og Boliger, næring, MV.

Det er foreslått en økning på kr 4,8 mill. eller 3,78 % fra revidert budsjett 2019 til budsjett 2020. På grunn av at fondsbruk ikke er med i netto bevilgningsramme fremkommer det som at økningen er kr 5,9 mill og 4,61 %.

Lønnsvekst utgjør ca. 3,6 % og total lønns- og prisvekst, kommunal deflator 3,1 %. Forøvrig begrunnes økningen hovedsakelig med økt vedlikeholdsbehov og nye lovpålagte oppgaver og økte krav. For eksempel til psykolog, dagtilbud for demente og om spesialistutdanning for legene.

I det følgende er de foreslåtte endringene nærmere begrunnet.

TJENESTEOMRÅDENES NETTO DRIFTSUTGIFTER 2020

SENTRALADMINISTRASJON OG FELLESUTGIFTER

Kapittel og ansvar	Regn. 2018	R.Bud 2019	Bud 2020	Diff 19-20	Endring
01 Sentr.styringsorg.og fellesutgifter	11 603 563	13 911 935	13 947 547	35 612	0,26 %
100 Kommunestyret	1 587 428	1 695 500	1 682 930	-12 570	-0,74 %
101 Ungdomsrådet	15 706	20 000	37 500	17 500	87,50 %
105 Valgutgifter	357	125 600	0	-125 600	-100,00 %
110 Revisjon og kontrollutvalg	387 460	844 000	854 000	10 000	1,18 %
120 Sentraladm. sjefskontor	3 933 513	4 302 200	3 286 550	-1 015 650	-23,61 %
130 Økonomiavdelingen	3 206 417	3 427 885	3 302 900	-124 985	-3,65 %
150 Adm.bygninger	254 276	386 500	398 350	11 850	3,07 %
180 Diverse fellestjenester	913 584	1 508 500	1 480 500	-28 000	-1,86 %
181 Fell. råd eldre/m/funksj.neds.	12 382	12 900	16 500	3 600	27,91 %
182 Klagenemnda	0	1 500	0	-1 500	-100,00 %
188 Arbeidsmiljøtiltak	240 925	446 350	388 400	-57 950	-12,98 %
195 EDB	951 685	812 500	1 026 667	214 167	26,36 %
199 Arkiv	99 829	328 500	1 473 250	1 144 750	348,48 %

100 KOMMUNESTYRET

Ordførers og varaordførers godtgjørelse er justert opp fra 2019. Der er lagt inn anskaffelser av kontorutstyr til ny ordfører.

Det er lagt inn ekstra kontingent til NFKK, som i 2019. Tilskudd til Salten regionråd er innarbeidet ihht. SR-vedtak 31/19 (vedlagt).

101 UNGDOMSSTYRET

Det er lagt inn poster til møtegødgjørelse og godtgjørelse til leder. Videre tilskudd til regionalt ungdomsråd.

110 REVISJON OG SEKRETARIAT FOR KONTROLLUTVALG

Kontrollutvalget har utarbeidet forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen (vedlagt). Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret, Jfr. § 18 i forskrift om kontrollutvalg, og er vedlagt.

120 SENTRALADMINISTRASJONENS SJEFKONTOR

En stilling har stått vakant over lengre tid. Denne er foreslått flyttet til rett kapittel som er 199 arkiv. Det er usikkert om den blir besatt, eller om midlene må benyttes til kjøp av tjenester fra IKAN, interkommunalt arkiv i Nordland.

130 ØKONOMIAVDELINGEN

I forbindelse med statsbudsjettet 2020 er det foreslått å [overføre skatteoppkrevingen fra kommunene til staten](#) fra 1. juni 2020. Forslaget begrunnes som tiltak mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi, ressursbruk og mer effektiv oppgaveløsning, rettsikkerhet og lik behandling, og forenkling og bedre service til skatteyterne.

Siden 2018 har Rødøy hatt vertskommunesamarbeid med Bodø kommune om skatteoppkrevingen. Dette innebærer at de har ført skatteregnskap, gjort arbeidsgiverkontroll, stått for innkreving, veiledning, informasjon og arkiv. Rødøy kommune har selv hatt innkreving av lokale krav.

I budsjettet har vi lagt til grunn at endringen blir gjennomført, med halvårseffekt. Dette innebærer en årlig besparelse overfor Bodø kommune på kr 185', og en reduksjon i statlige rammetilskudd på kr 225' – en netto kostnadsøkning med kr 40'.

150 ADM. BYGNINGER

Adm. bygninger fikk i 2017 reduserte leieinntekter med kr 136' årlig, etter at Helgeland sparebank flyttet ut fra rådhuset. Fra høsten 2018 flytter også politiet ut, noe som gir ytterligere 130' i tapte leieinntekter. Lokalene kan vurderes til eget bruk, eller til utleie.

188 ARBEIDSMILJØTILTAK

Omtrent samme nivå som tidligere, men uten arbeidsmiljøundersøkelse som i 2019.

195 EDB

Generelt er EDB-kostnader forsøkt ført på de tjenesteområder og ansvar hvor de hører hjemme. I 2020 ligger normalt nivå for driftskostnader til grunn per ansvar. Prosjektet som omfatter overgangskostnader til ny IKT-plattform i vertskommunesamarbeid med Bodø kommune er budsjettet som investering og skal faktureres som selvkost derfra, i tillegg til kommunenes egeninnsats. De fagsystemene som er i omlegging ved årsskiftet er sosial, barnevern, økonomi, omsorg og ressursstyring. I tillegg jobbes det med esignering og nytt elektronisk sentralbord.

Det er lagt inn kr 36 667 i medfinansiering til prosjektet digital infrastruktur og smartere Salten, etter kommunestyrets vedtak om deltagelse. Rødøy kommunes medfinansiering i prosjektet er kr 110' fordelt over tre år (2020, 2021 og 2022). Rødøy kommune har utnevnt en deltaker til tverrfaglig referansegruppe i prosjektet.

199 ARKIV

Se over, midler flyttet fra 120, sentraladministrasjonens sjefskontor.

Organisering og muggsanering av prestearkiv er beregnet til minimum kr 50'. Det er sterkt ønskelig å få arkivet ordnet og avlevert snarest, også på grunn av plassmangel hos oss.

OPPVEKST

Kapittel og ansvar	Regn. 2018	R.Bud 2019	Bud 2020	Diff 19-20	Endring
02 Oppvekst	40 923 484	41 581 023	43 210 103	1 629 080	4 %
200 Skolesjefens administrasjon	1 737 896	1 815 671	2 018 392	202 721	11 %
201 Gjerøy skole undervisning	1 901 339	2 375 099	2 488 704	113 605	5 %
203 Jektvik skole undervisning	4 602 102	5 014 428	5 275 886	261 458	5 %
207 Rødøy skole undervisning	2 937 654	2 429 303	2 537 105	107 802	4 %
209 Tjongsfjord skole undervisning	8 443 507	7 591 040	8 173 661	582 621	8 %
210 Øresvik skole undervisning	3 473 920	3 576 041	3 928 069	352 028	10 %
212 Nesøy skole undervisning	3 182 800	2 938 896	2 424 546	-514 350	-18 %
220 Grunnskolen drift	0	59 168	0	-59 168	-100 %
221 Gjerøy skole drift	337 018	273 138	276 347	3 209	1 %
222 Hestmannøy skole drift	33 753	42 000	51 000	9 000	21 %
223 Jektvik skole drift	1 061 079	968 809	1 153 840	185 031	19 %
227 Rødøy skole drift	557 008	563 447	689 676	126 229	22 %
228 Selsøyvik skole drift	37 635	50 000	60 800	10 800	22 %
229 Tjongsfjord skole drift	1 588 090	1 253 591	1 617 512	363 921	29 %
230 Øresvik skole drift	555 171	547 933	586 013	38 080	7 %
231 Nesøy skole drift	320 292	328 665	334 947	6 282	2 %
235 Grunnskolen fellestjenester	-1 067 439	-482 400	-1 032 400	-550 000	114 %
242 Jektvik SFO	0	0	0	0	#DIV/0!
243 Nordnesøy SFO	85 827	147 465	161 116	13 651	9 %
244 Rødøy SFO	2 020	194 638	205 587	10 949	6 %
246 Tjongsfjord SFO	21 135	59 878	64 407	4 529	8 %
270 Fellesutgifter barnehagen	374 931	308 951	326 916	17 965	6 %
271 Gjerøy barnehage	368 483	429 086	429 086	0	0 %
272 Jektvik barnehage	3 060	0	0	0	#DIV/0!
273 Nordnesøy barnehage	3 140 363	2 895 941	2 729 105	-166 836	-6 %
274 Rødøy barnehage	832 632	856 666	843 737	-12 929	-2 %
276 Tjongsfjord barnehage	2 216 420	2 583 516	2 173 887	-409 629	-16 %
290 Kommunal musikkskole	3 068 519	3 364 101	4 224 189	860 088	26 %
294 Andre underv.form.voksenoppl.	1 192 824	1 394 195	1 466 218	72 023	5 %

Det er lagt opp til samme driftsnivå på skoler, barnehager og musikkskole som inneværende år. Dette innebærer en relativt høy økning i etatens budsjett sammenlignet med 2019.

Utgiftene til lønn er økt med 3,6 %, og medfører en tilsvarende økning til sosiale utgifter – feriepenger, pensjon og arbeidsgiveravgift. Stillingsmasse er holdt på samme nivå som inneværende år. Det er budsjettert med samme nivå på kompetanseheving av pedagoger i 2020 som i 2019. Dersom dette reduseres, vil det bli færre lærerstillinger. Mye av utgiftene knyttet til kompetanseheving dekkes av tilskudd fra staten gjennom ordningen «Kompetanse for kvalitet».

Inntekten fra andre kommuner er beregnet redusert med kr 300'. Denne reduksjonen skyldes at det er færre elever fra nabokommunene som går på skole i Rødøy kommune, og er en reduksjon på 15% ifht. inneværende års budsjett.

Det er lagt inn kr 1 mill. i tilskudd fra Forskningsrådet til RP II i og med at prosjektet er vedtatt og tilskuddet innvilget. Dersom prosjektet ikke lar seg gjennomføre, vil dette tilskuddet falle bort, uten at det endrer noe på det samlede antall stillinger. Vi avventer departementets behandling av søknad om gjennomføring av prosjektet.

Alle forbruksposter er holdt på samme beløp som inneværende år unntatt strøm som er økt med 30 % ihht. anbefaling, ettersom svært gunstig fastprisavtale utgår. Dette utgjør samlet sett betydelige utgifter for etaten. For skole utgjør strøm kr 1,2 mill. – en økning på 280'. For barnehage kr 45'.

Det er lagt inn kr 60' i økning til utbedringer i Tjongsfjord barnehage, d.v.s. arbeidsplasser til pedagogene og lyddempende tiltak.

FORELDREBETALINGER – FORSLAG TIL ENDRINGER

Barnehage følger statens satser i forhold til maksimumspriser for full plass som fra 1. januar er kr 3.195/mnd. Øvrige plasser reguleres med samme kronebeløp som maksprisen, kr 95 fra 1. januar.

Kost i barnehagen økes tilsvarende økning i kostpris.

Satsene i musikk- og kulturskolen endres med kr 35. per 31. august.

Satser per måned	2019	2020
Foreldrebetaling i barnehagen		
Inntil 16 timer/uke	1380	1475
Inntil 24 timer/uke	1930	2025
Inntil 32 timer/uke	2430	2525
Over 32 timer/uke	3040	3135
Kost i barnehagen		
1 dag	-	
Inntil 16 timer/uke (tidligere 2 dager)	180	200
Inntil 24 timer/uke (tidligere 3 dager)	270	290
Inntil 32 timer/uke (tidligere 4 dager)	360	380
Full plass	450	470
Foreldrebetaling i SFO		
1-10 timer/uke	1230	1280
Over 10 timer/uke	1450	1505
Helårs SFO/uke	2550	2650
Musikk- og kulturskolen (per 1. august)		
Instrumentalundervisning	950	985
Lydstudio /notelære	950	985
Gruppeundervisning /drama /kor	770	755
Instrumentleie	550	585

Perspektiv på økonomiplanperioden

OPPVEKST

Oppvekstsektoren i Rødøy står over for følgende utfordringer i fremtiden:

Stadig færre elever fordelt på det samme antall skoler som tidligere år. Inneværende skoleår 19/20 er det 154 elever i skolene i Rødøy kommune. Dette er noenlunde i samsvar med prognosene som tidligere har vært presentert når det gjelder elevtallsutviklingen i Rødøy. Trenden er at elevtallet går ned i de fleste kretsene. I løpet av fireårsperioden 2020-2024 vil elevtallet være ned under 140 dersom prognosene slår til.

Prognosene viser at barnekullene minsker. Dette, samt andre faktorer som f.eks. kontantstøtteordningen gjør at vi regner med noe færre barn i barnehagene fremover.

Tidligere prognoser vedrørende reduksjon i etatens rammer vil imidlertid ikke være realistiske. Disse prognosene var bygget på endringer i skolestruktur samt tilbudsstruktur i barnehage og SFO. Disse endringene ble vedtatt ikke gjennomført, og dermed er forutsetningen for etatens nedtrekk i rammene ikke tilstede. Tidligere prognoser om hvor store nedtrekk som kan beregnes vil derfor ikke være sannsynlige.

Reduksjon av antall stillinger som følge av nedgang i elevtallet vil kunne merkes allerede neste skoleår.

I og med at flere av skolene er så vidt små, vil skolene etterhvert møte utfordringer i forhold til kompetansekrav og bredde i kompetansen. Det må derfor jobbes for å finne kompenserende tiltak. Det vil være viktig for Rødøy å satse på videreutdanning, og det er svært gunstig for skoleeier å benytte seg av ordningen «Kompetanse for kvalitet», som er et spleiselag mellom lærer, kommune og stat.

Videre satsing på Rødøyprosjektet II vil være riktig under forutsetning av godkjenning fra KD. Dersom KD gir avslag på slik godkjenning bør vi søke å justere prosjektet i samarbeid med overordnede myndigheter. Prosjektets grunnidé er å etablere digitale klasserom på tvers av skolene. Dette vil kunne gi gevinster i form av økt samarbeid mellom skolene, bedre utnyttelse av lærerkompetansen, og tettere bånd mellom elevene på tvers av kretsene i vår griskrendte kommune. Etter hvert vil prosjektet kunne ta inn i seg andre IKT- prosjekter som det jobbes med, f.eks. digitale hjelpemidler i begynneropplæringen.

SOSIALETAT/NAV

Kapittel og ansvar	Regn. 2018	R.Bud 2019	Bud 2020	Diff 19-20	Endring
04 NAV/sosial	5 723 205	7 614 182	7 708 676	94 494	1 %
350 Sosial etat/NAV	1 234 856	1 263 773	1 291 236	27 463	2 %
351 Barneverntjenesten	751 866	860 514	1 000 383	139 869	16 %
352 Tiltak innen barnevern i hjem.	537 002	889 940	477 758	-412 182	-46 %
353 Tiltak innen barnevern i inst.	0	359 810	369 251	9 441	3 %
354 Økonomisk sosialhjelp	305 773	370 000	437 000	67 000	18 %
358 Tiltak funksjonshemmede	2 875 337	3 501 790	3 468 908	-32 882	-1 %
359 Kvalifiseringsprogram	18 370	368 355	664 140	295 785	80 %

Rødøy kommune har hatt nedgang i antall personer som mottar sosialhjelp. Tallet for antall som har sosialhjelp som hovedinntekt har gått ned siden 2015. Vi ser en tendens til at personer som har behov for økonomisk bistand bor i selveid bolig. Antall barn i familier som mottok sosialhjelp i 2018 er lavere enn de siste fire årene.

NAV Rødøy har fokus å avklare behovet for de som henvender seg til NAV. Noen har behov for bistand en kort periode før de skaffer seg annet arbeid, eller har noen har krav på andre ytelser fra staten, og da blir de vurdert opp mot det.

NAV Rødøy stiller også krav til aktivitet til sosialhjelpsmottakere, både at de må være arbeidssøkere og vi finner egnet aktiviteter der de ikke har andre utfordringer som hindrer de å være i arbeid eller aktivitet.

Rødøy kommune har færre på dagpenger, sykepenger og arbeidsavklaringspenger enn svært mange andre kommuner i Nordland. Vi ligger rett over gjennomsnittet på antall uføre i Nordland, dette skyldes at det er lavere utdanningsnivå, og tradisjonelt har spesielt menn i 50-60 års alder hatt fysisk krevende yrker.

350 SOSIALETAT/NAV

Bytte av leverandør på fagprogram har vært planlagt over tid, men dette har tatt tid. Nå regner vi med å være klar i april 2020 for overgang til Visma Velferd. Da har vi felles fagsystem med blant annet Bodø, Gildeskål og Meløy som også bytter i 2020. Vi går også inn for å bruke Digisos.

Det er satt av penger til Visma velferd med innstilling og opplæring i prosjektet vertskommunesamarbeid om IKT drift med Bodø kommune. Vi har i tillegg beregnet ½ år med dobbel lisens, da det i praksis vil gå to fagsystemer samtidig over noen måneder, og Acos forlenger kun med 6 måneder av gangen – nå forlenget til juni 2020. Det samme gjelder for barnevernet. Her anslår vi at utgiftene blir som ovenfor nevnt.

351 BARNEVERN

Det er lagt inn kr 78/innbygger til barnevernsvaktsamarbeid med Bodø kommune.

352 TILTAK INNEN BARNEVERN I HJEMMET

Rødøy barnevern har ifølge SSB-tallene for 2018 lavere brutto driftsutgifter til barneverntjenesten per 1000 innbyggere 0-22 år enn både kostragruppe 05 og på landsbasis. Forskjellene ligger i:

- netto driftsutgifter til barneverntjenesten per 1000 innbyggere 0-22 år; hvor antall årsverk på 2,7 gjør at Rødøy ligger lavest i fylket på lønnsutgifter
- kostnader per barn i hjelpetiltak, men det er her såpass små barnetall at enkelttiltak gir store utslag

I forhold til barneinnbyggertallet er det ikke veldig store forskjeller i nøkkeltallene for antall barn med melding, undersøkelse eller tiltak.

Vi samarbeider med de andre i tverrfaglig team, jobber mye forebyggende og prøver å finne gode hjelpetiltak.

353 TILTAK INNEN BARNEVERN I INSTITUSJON

Her er det lagt inn buffer på noen ekstra måneder samt 3 måneder på institusjon. Pris per barn på institusjon er 72000/mnd. Det er bare utgift med tilsynsfører som er kjent for 2020.

354 ØKONOMISK SOSIALHJELP

Husbankens tilskuddsordning til etablering og tilpasning av bolig blir avviklet fra 2020. Boligtilskuddet er et viktig boligpolitisk virkemiddel som til nå har blitt forvaltet Husbanken. I forbindelse med statsbudsjettet 2020 overtar kommunene ansvaret for forvaltningen. Rødøy kommune mottar kr 112' via rammetilskuddet. KS anser at midlene til etablering og tilpasning ikke vil være tilstrekkelig til å dekke behovene. Kommunen bør utarbeide egne retningslinjer for tildeling.

359 KVALIFISERINGSPROGRAM (KVP)

Vi har lagt inn 0,5 stilling til under KVP, da stønadslengden på arbeidsavklaringspenger (AAP) er gått ned, og vi kan komme i situasjoner hvor brukere ikke er ferdig avklart og stå uten ytelse. De vil da ha krav på supplerende, men dette er personer med helseplager hvor det kan være gunstig å ha en ytelse over måneder til saken er ferdig behandlet.

OMSTILLING I NAV

NAV er inne i en omstillingsprosess sentralt. I Nordland er det satt ned et prosjekt hvor en skal se på konsekvensene av omstillingen, og hvordan en skal håndtere det i partnerskapet mellom NAV og kommunene. I Rødøy, Meløy og Gildeskål har det gått et pilotprosjekt parallelt, for å se på hvordan en best mulig kan samarbeide med de nye målsettingene. Prosjektrapporten ble behandlet av kommunestyret høsten 2019. Det er ønskelig å videreføre de gode samarbeidene med Meløy og Gildeskål.

I Rødøy har en valgt å legge mye av det kommunale tjenesteinnholdet i NAV til kontoret, for å sikre mange nok oppgaver til at en kan ha et godt og samlet fagmiljø, og å samle og ta vare på kompetansen. Parallelt med at NAV (stat) jobber med fremtidens tjenester har Rødøy kommune vurdert hvordan en skal ivareta de kommunale oppgavene i fremtiden. Disse er blant annet økonomisk rådgivning, midlertidig husvære, forvaltning av økonomiske ytelser, kvalifiseringsprogram, rusmiddel/oppfølgning, barnevern, Husbanken, bostøtte, utbedringstilskudd, parkeringsbevis, ledsagerbevis, avlastning, støttekontakt, med mer.

Vi har også sett på hvordan en bør organisere kommunale oppgaver som ligger til NAV i dag, sammen med andre mulig beslektede oppgaver innenfor forebygging og velferd er gjennomført. Vi har konkludert med at vi avventer prosessen som pågår i NAV sentralt og i Nordland, før eventuelle organisatoriske endringer lokalt.

HELSE OG OMSORG

Kapittel og ansvar	Regn. 2018	R.Bud 2019	Bud 2020	Diff 19-20	Endring
05 Helse og omsorg	51 044 990	51 547 595	53 982 434	2 434 839	4,72 %
370 Rødøya omsorgssenter	15 279 051	15 596 500	15 222 700	-373 800	-2,40 %
371 Alderstun omsorgssenter	17 900 414	20 136 727	20 533 209	396 482	1,97 %
372 Døgntilbud funksjonshemmede	2 330 989	1 907 600	3 030 572	1 122 972	58,87 %
374 Kommunal omsorgsbolig	-1 228 048	-1 191 500	-1 267 800	-76 300	6,40 %
375 Omsorgslønn	679 246	673 400	673 400	0	0,00 %
380 Div. fellesutg. Rødøy helsesent.	551 189	451 482	568 033	116 551	25,82 %
381 Legetjenesten	11 067 291	7 603 208	8 364 932	761 724	10,02 %
382 Medisinsk attføring	869 504	885 000	916 860	31 860	3,60 %
383 Helsestasjon/ skolehelsetj.	848 701	941 605	965 457	23 852	2,53 %
384 Helse- og omsorg adm.	1 886 275	3 180 253	3 293 587	113 334	3,56 %
386 Tiltak innen psykisk helsevern	860 379	1 363 320	1 681 484	318 164	23,34 %

HELSE- OG OMSORGSETATEN – OVERORDNET

Fra april 2019 har helse- og omsorgssjefen vært tilbake i arbeid, organiseringen fungerer nå slik det var forutsatt. Helse- og omsorgssjefen har ansvar for tre enhetsledere; to for omsorgssentrene med hjemmetjenester og boenhet, og en for helsetjenesten med ansvar for legetjenesten, helsestasjon og psykisk

helse. Videre har helse- og omsorgssjefen ansvar for staben ved sitt kontor, og oppfølging av fysioterapeutene.

FORVALTNINGSREVISJON HELSE OG OMSORG

Deloitte har gjennomført en forvaltningsrevisjon av helse og omsorg i Rødøy kommune. Prosjektet ble bestilt av kontrollutvalget i Rødøy kommune i sak 3/19 16. januar 2019. Sammendrag av rapporten fra forvaltningsrevisjonen:

Formålet med forvaltningsrevisjonen har vært å undersøke årsakene til utviklingen i ressursbruken innen helse og omsorg. Videre har det vært et formål å undersøke om kommunen har systemer som sikrer tilstrekkelig planlegging, styring, rapportering og kontroll for å sikre effektiv ressursbruk og realistisk budsjettering. Kontrollutvalget ba i dette vedtaket revisor om å «(...) prioritere undersøkelser og tilbakemeldinger knyttet til problemstilling 1 c): «Hvilke områder er det som har ført til økt ressursbruk og hva forklarer utviklingen?» Revisjonen har benyttet intervju, dokumentanalyse og analyse av statistikk i arbeidet med forvaltningsrevisjonen.

Rødøy kommune har i flere år hatt utfordringer med budsjettoverskridelser innen helse- og omsorgsområdet, og tall fra KOSTRA viser at kommunen har hatt relativt høy ressursbruk innen helse- og omsorgsområdet sammenlignet med andre kommuner. Dette er særlig knyttet til omsorgssentrene og legetjenesten.

Bakgrunnen for den høye ressursbruken er etter revisjonens vurdering i stor grad knyttet til vedtak om utbygging av omsorgstilbud uten å ta høyde for økte personalkostnader og driftsrammer samt at kommunen tidligere ikke har hatt tilstrekkelig oppmerksomhet rettet mot å sikre kommunen gode avtaler ved innleie av leger.

Basert på det som kommer frem i undersøkelsen stiller revisjonen spørsmål ved om systemet for økonomiske rapportering i helse- og omsorgsetaten har vært og er tilstrekkelig for å holde løpende oversikt og kontroll med økonomien underveis gjennom året. Det foreligger ikke dokument som beskriver system for rapportering og utarbeiding av prognoser i Rødøy kommune og revisjonen mener et slikt system, samt en mal for økonomirapportering, bør utarbeides. Revisjonen mener videre at Rødøy bør utarbeide skriftlige rutiner for budsjettering innenfor helse og omsorg.

De siste årene er det lagt frem ulike forslag til, og gjennomført strukturelle endringer i helse- og omsorgsetaten. I forbindelse med disse saksutredningene er det gjennomført analyser av daværende og fremtidig drift av tjenestene. Det har vært tydelig i rapporteringen at det er utfordringer knyttet til å sikre en drift innenfor de økonomiske rammer som er vedtatt. Revisjonen savner likevel en mer tydelig fremstilling og analyse av tidligere og fremtidig forventede driftskostnader innen helse- og omsorgstjenestene og hvilke faktorer som inngår i disse kostnadene.

Revisjonen vil peke på at kommunens årsmeldinger og budsjetter er viktige dokumenter for å synliggjøre analyser av tidligere og forventet fremtidig ressursbruk. Etter revisjonens vurdering gir teksten som blir presentert i årsmeldinger og budsjetter i Rødøy, mange detaljer om status og planlagte innsparingstiltak. Dokumentene gir likevel ikke tilstrekkelig og tydelig oversikt over innsparingstiltak, kostnadsdrivere og risikoområder knyttet til disse. En samlet oversikt over dette vil kunne bidra til å tydeliggjøre kostnadene for politikerne som skal fatte vedtak, og dermed at politikerne får et bedre grunnlag for sine beslutninger.

Selv om årsrapportene viser bedring knyttet til resultatene innen helse og omsorgsområdet de siste årene, mener revisjonen at kommunen ikke i tilstrekkelig grad har satt i verk kostnadsreducerende tiltak. Revisjonene mener det er hensiktsmessig at kommunen nå har etablert egen lederstilling for

helsetjenestene som bl.a. skal følge opp legedekningen i kommunen og kostnadene knyttet til dette, siden det har vært store kostnader og overskridelser knyttet til legedekningen i kommunen. Revisjonen vil samtidig peke på at det er uheldig at kommunen har planlagt og vedtatt utbygging av omsorgstilbud uten å ta høyde for økte personalkostnader og driftsrammer. Revisjonen vil understreke at det er viktig at investeringer blir basert på grundige analyser av behov og økonomi, og sett i sammenheng med langsiktige planer. Revisjonen mener det er viktig å sikre tilstrekkelig saksutredning av politiske saker for blant annet å få belyst kostnadsaspekter på en tilstrekkelig måte. Dersom kommunestyret ønsker å vedta andre alternativ enn de administrasjonen legger frem, står kommunestyret fritt til å gjøre dette. Revisjonen vil imidlertid peke på at det vil være hensiktsmessig om alternative forslag saksutredes av administrasjonen før endelig vedtak. Slik vil politikerne få oversikt over kostnader, muligheter, risiko og konsekvenser knyttet til de alternative løsningene før endelig vedtak fattes. Alternativt bør rådmannen utrede saker i etterkant av vedtak, med tilhørende risiko for at en slik saksutredning i etterkant avdekker både økonomiske og andre konsekvenser og risikoer som kommunestyret ikke var klar over i forkant av vedtaket.

Revisjonen merker seg ellers at kommunen har gjennomført kompetansekartlegging ved omsorgssentrene i 2017 og mener kommunen bør utarbeide en kompetanseplan og arbeide videre for å få iverksatt tiltak som kan bidra til å sikre kompetanse både innen omsorgstjenestene og innen helsetjenesten.

Det er revisjonens vurdering at det jobbes systematisk med å sikre et høyt nærvær/lavt sykefravær ved de enhetene som har vært omfattet av revisjonen, og at sykefraværet er relativt lavt. Revisjonen mener at det er positivt at det jevnlig gjøres evalueringer av turnus og at det tas hensyn til ansattes ønsker og tilbakemeldinger.

Kommunen har gjort en omfangsberegning av tjenester som ytes til brukere innen pleie og omsorg, og revisjonen mener dette er viktig. Revisjonen stiller likevel spørsmål ved at kjøretid ikke er omfattet av omfangsberegningen for hjemmetjenesten og mener dette bør inkluderes for å gi et bedre bilde av den totale tids- og ressursbruken.

Kommunen har etter revisjonens vurdering ikke i tilstrekkelig grad lagt til rette for at det kan tilbys tjenester innenfor flere nivå i omsorgstrappen i samsvar med BEON-prinsippet. Revisjonen stiller spørsmål ved om kommunens serviceerklæring for hjemmesykepleie, som har begrensninger i antall hjemmebesøk per døgn og dermed begrensninger i forhold til individuelle løsninger basert på ønsker og faglige vurderinger, er hensiktsmessig. Undersøkelsen viser at ansatte i tjenestene ser hensiktsmessige og effektiviserende tiltak som er mulige å gjennomføre, men som per i dag ikke er aktuelle på grunn av politiske prioriteringer.

Revisjonen mener også det er hensiktsmessig at kommunen gjennomfører planlagt kartlegging av innbyggere som fyller 75 år. En slik kartlegging kan bidra til å gi forebyggende hjelp i hjemmet slik at eldre kan bo lengst mulig hjemme og få støtte til å meste hverdagen, på tross av sykdom og funksjonssvikt, i tråd med nasjonale mål for eldreomsorgen (jf. Meld. St. 15, 2017-2018). Samtidig vil kommunen få oversikt over helsetilstand, ønsker og behov slik at tjenestetilbudet kan tilpasses dette.

Revisjonen mener det er viktig at kommunen nå arbeider med å ta i bruk ulike typer velferdsteknologi. Utbygging av nettet som er igangsatt er en viktig og nødvendig forutsetning for dette. Velferdsteknologi kan forhindre unødig opphold på institusjon, noe som kommer brukerne til gode ved at de kan få bo hjemme lenger og samtidig bidra til sparte kostnader for kommunen.

Det har ikke vært tid og mulighet til å gå inn i alle anbefalingene i rapporten, men vi oppfatter rapporten som grundig og gjenkjennbar for tjenesten. Rapporten vil gi økt oppmerksomhet og bevissthet rundt ulike sider ved driften av helse- og omsorgsetaten. Den blir et viktig hjelpemiddel for å iverksette nødvendige tiltak for å

utvikle tjenesten. Rådmannen vil jobbe med å kvalitetssikre og forbedre oversiktene i budsjett- og årsrapporter, og å utarbeide rutiner for dette.

384 HELSE- OG OMSORGSADMINISTRASJON

Lønn til helse- og omsorgssjefen, leder for helsetjenesten, staben ved helse- og omsorgskontoret, er lagt til dette ansvarsområdet. Digitalisering er fortsatt et viktig satsingsområde for helse- og omsorgsetaten, som del av nasjonale satsinger og lokale endringer.

Visma-ressurs vil erstatte RS på grunn av endring i økonomisystem i kommunen, dette er planlagt gjennomført våren 2020. Dette vil kreve både opplæring og fokus, både i administrasjonen og i de ulike enhetene.

Vertskommunesamarbeid med Bodø, innføring av ny programvare for elektroniske pasientjournaler, fra Cosdoc til Gerica. Ser store fordeler i forhold til support, oppdateringer og integrering av velferdsteknologiske løsninger. Datautstyr som ikke møter kravene til ny programvare og drift skiftes ut, noen nye løsninger som bruk av nettbrett og mobil tas i bruk. Bruk av nettbrett og mobil har flere steder hatt stor betydning for å øke bruken av tid sammen med brukere, ATA-tid (ansikt til ansikt tid).

OMSORG – OVERORDNET

TJENESTENIVÅ

Rødøya og Alderstun omsorgssentre har i 2019 blitt drevet i forhold til planer lagt i prosjekt omsorg K-sak 049/2017 og om- og utbygginger, samt de økonomiske rammene lagt i budsjett K-sak 070/2018. Det har ikke vært ventetid på plasser på omsorgssentrene. I enkelte situasjoner har faglige hensyn veid tyngre enn lokal tilhørighet ved tildeling. Begge omsorgssentre har utfordringer knyttet til å ha tilstrekkelig tilgang til fagpersonale og vikarer.

Tall fra KOSTRA viser at kommunen har hatt relativt høy ressursbruk innen helse- og omsorgsområdet sammenlignet med andre kommuner. Det kan generelt være flere årsaker til at Rødøy kommune bruker mer ressurser til omsorgstjenester:

- Omfanget – kommunen har en lav terskel for tildeling av tjenester og tilbyr mer tjenester enn sammenlignbare kommuner
- Kostnad pr bruker – Rødøy kommune har en mer krevende tjenesteproduksjon eller er mindre effektiv

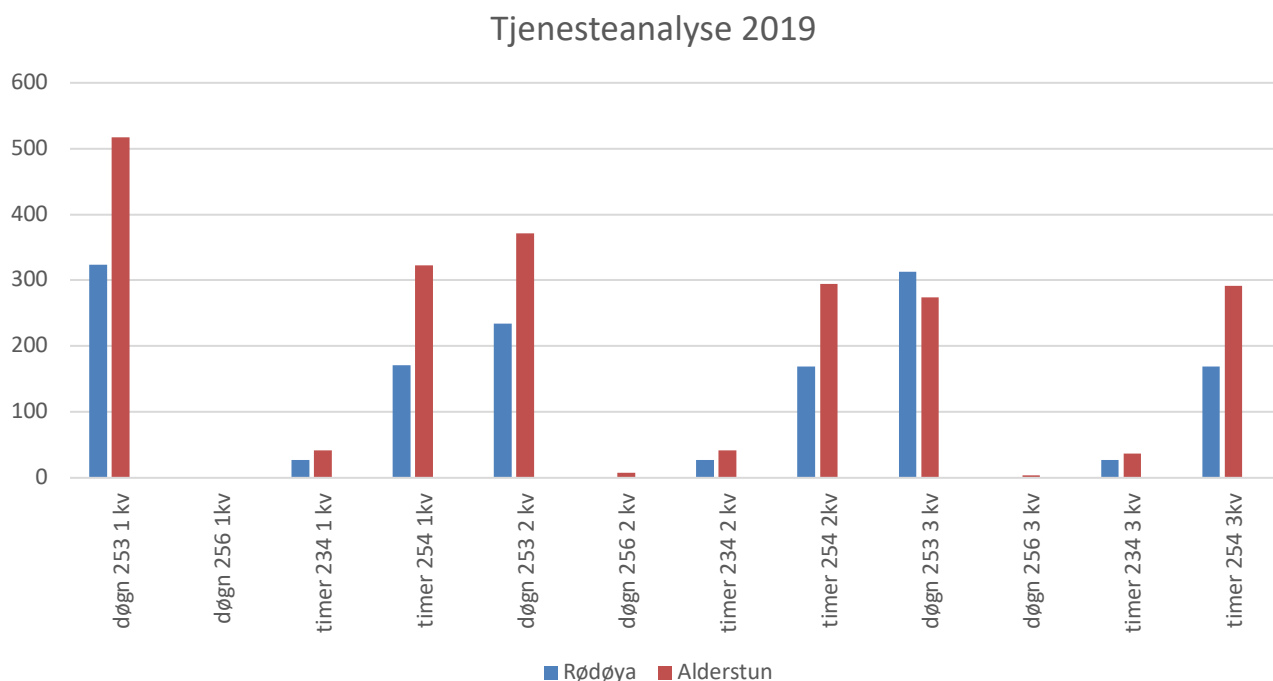
Tjenesteprofilen i en kommune er viktig med hensyn til ressursbruk. En kommune som prioriterer institusjonsomsorg framfor hjemmetjenester har ofte høyere ressursbruk enn kommuner som har prioritert hjemmetjeneste. For Rødøy kommune har det vært et prioritert valg å prioritere tjenester knyttet til omsorgssentrene på grunn av infrastruktur og geografi.

Begge omsorgssentrene er fra 2019 registrert i enhetsregisteret med næringskode 87.102 Somatisk sykehjem og 87.302 Bofellesskap for eldre og funksjonshemmede med fast tilknyttet personell hele døgnet. Den siste koden vil dekke både hjemmesykepleie og praktisk bistand både til de som har omsorgsrom og til de som bor utenfor omsorgssenteret, forskjellen vil framkomme ved at de har eller har ikke tildelt omsorgsbolig.

Aktuelle KOSTRA funksjoner innen pleie og omsorg:

- 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse
- 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon
- 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende
- 256 Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kommunene
- 261 Institusjonslokaler

Når det gjelder fordeling mellom institusjonstjeneste og hjemmetjeneste bør den reguleres årlig utfra hva som har vært faktisk situasjon utfra tildelte tjenester. KOSTRA-tall fra 2018 og tidligere viser en svært høy kostnad for drift av institusjonsplass. Det er grunn til å tro at det i vesentlig grad skyldes at fordelingen av utgifter ikke er fordelt i forhold til omfang av tjenestene 253 og 254. Fra 2019 vil fordelingen gjøres på grunnlag av tjenesteanalyse.

Kommunestyret har gjennom sine vedtak lagt til rette for full drift av begge omsorgssentrene, begge med heldøgns omsorgs- og demenstilbud. Alderstun skal ha tilbudet knyttet til samhandlings-reformen, som KAD-plasser. En av de store utfordringene i driften er rekruttering av personell, både fast ansatte og vikarer. Det fører til mye vikarbruk, overtid og innleie fra byrå, det er både økonomisk og driftsmessig utfordrende.

Fra 01.01.2019 er det innført nye nasjonale satser for lørdag/søndagsarbeid, disse er differensierte med 53 kr timen fra 1 – 249 timer, 100 kr fra 250 – 349 timer og 150 kr for over 350 timer. Det gjennomsnittsberegnes utfra turnus slik at det utbetales i forhold til dette fra første time, for ekstraarbeid utbetales det utfra sats. For faste vakter utgjør dette en ekstra utbetaling på 450', det er usikkert hvor mye det utgjør for ekstra/vikar vakter.

I oktober 2018 kom det inn lønnskrav fra personalet for kompensasjon for økt helgebelastning, tilsvarende 50 kr pr time for de som går langvakter. På grunn av sykdom i ledelsen er dette først vurdert i møter med tillitsvalgte høst 2019, kravet er opprettholdt og det er søkt om særforhandling knyttet til krav om kompensasjon for langvakt. I oktober 2019 har det vært gjennomført arbeidshelsesamtaler, ved HEMIS, for de som har langvakter.

ØVRIG DRIFT

Prosjekt omsorg tok utgangspunkt i drift 2017 med tanke på enhetenes utforming, omfangsberegning og bemanning. Videre ble den basert på befolkningsframskrivninger, utfordringer i forhold til tjenester og geografi, og fremtidige krav til kommunale omsorgstjenester. Her ble blant annet økt samarbeid, demensomsorg, tidlige kontakt, helsestasjon for eldre, hukommelsesteam, digitale verktøy og velferdsteknologi omtalt. Dette er fremdeles retningsgivende for arbeidet.

I K-sak Sak 053/2019 ble det redegjort for demensteam, det er i gang og har ansvar for hele kommunen. Det ble også gjort rede for dagaktivitetstilbud, det er et lovpålagt tilbud fra 01.01.2020, i rammeoverføring fra staten er det lagt inn kr 132' til dagaktivitetstilbud for demente. I tillegg søkes det statlig midler til oppstart av ambulerende dagaktivitetstilbud til personer med demens. Dagaktivitetstilbud legges inn med kr 286', av dette er kr 154' under forutsetning av at det tildeles midler. Alderstun omsorgssenter opprettes det et dagaktivitetstilbud knyttet til omsorgssenteret innen dagens ramme, behovet for dagaktivitetstilbud ved Rødøya omsorgssenter vurderes.

Fra 2020 er det krav om kommunal ergoterapitjeneste, det arbeides med å finne løsninger på dette. Kjøp av tjeneste fra andre kan være aktuelt. Dette er lagt inn med 110' tilsvarende som for psykolog, men det er ikke øremerket rammetilskudd til tjenesten.

Erfaringene fra nasjonal velferdsteknologi program sammen med Bodø og Røst kommuner har vært viktig i forhold til utviklingen av omsorgstjenestene. Velferdsteknologi er tatt i bruk gjennom vertskommune samarbeid med Bodø. Samarbeidet omfatter erfaringsutveksling, opplæring, support, innkjøp og drift av utstyr. Innføring av nytt elektronisk pasientjournalssystem, Gerica, er en viktig del av samarbeidet.

Room-mate (digitalt tilsyn) og Safe-mate (trygghetsalarm med gps-sporing) er tatt i bruk ved omsorgssentrene, mens Evondos (elektronisk medisineringsstøtte) skal tas i bruk i november. Målet er å få nødvendig erfaring for i 2020 å kunne ta dette i bruk utenfor omsorgssentrene. I tillegg til de tekniske løsningene er det viktig at trygghet og responstjeneste utvikles. Oppstart av velferdsteknologi kan kreve tett oppfølging fra omsorgstjenesten. For bruker som bor i områder der dette er vanskelig på grunn av tilgang til tjenester kan det løses ved opphold ved omsorgssenter i denne fasen. En trygghetsleilighet ved Alderstun, med tilgang til velferdsteknologi som er tatt i bruk, kan fungere godt til et slikt formål.

På bakgrunn av arbeid med kompetanseplan omsorg, er det lagt inn økning av utgifter knyttet til opplæring basert på behov i plan. Tiltak totalt kr 238', lagt inn som prosjekt kompetanseløft helse- og omsorg. Tiltakene omfatter blant annet lederutdanning, Mitt Livs ABC, master i klinisk sykepleie. Dette under forutsetning av behandling og vedtak av kompetanseplan omsorg.

Digipro Helse er lagt inn i budsjett med kr 99' i årlig abonnement, pluss beregnet deltakelse i samlinger knyttet til fag og kompetansenettverket RKK-Salten. Rødøy kommune er invitert til å være med i referansegruppen i Digipro Helse, dette anses som svært viktig i tjenesteutviklingen for både helse- og omsorg. Det vil i stor grad bidra til effektivisering av arbeidet med å utarbeide lokale rutiner, innarbeide endringer i lovverk, og bygge fagnettverk.

Brukere som i dag bor i omsorgsboliger/omsorgsrom betaler for tjenester som husleie, kost, hjemmehjelp, i tillegg andre faste utgifter som for eksempel legemidler. For mange utgjør dette en svært stor økonomisk belastning. Abonnement for kost har vært satt til omtrent det som tidligere betalt for enkelt måltider, mange kommuner har lagt inn en rabatt slik at abonnement blir noe mer lønnsomt enn å betale for enkelt måltider. Det foreslås at prisen for abonnement på full kost settes til kr 4.600 pr mnd.

370 RØDØY OMSORGSSENTER

Turnus fra 2018 med arbeid annen hver helg er byttet til turnus med langvakter i helg for de som ønsker å gå hver tredje helg. Det har vært gjennomført arbeidshelseundersøkelser av Hemis oktober 2019 til alle som jobber med fokus på langvakter og nattarbeid.

Turnusen er lagt inn med minimumsbemanning, det ansees ikke forsvarlig å gå med færre på jobb. Ekstra vakter brukes ved behov som ikke kan dekkes av minimumsbemanning. Rekruttering og vikarsituasjonen er stadig utfordrende, og det blir i perioder når det ikke kan løses på annen måte brukt vikar fra byrå. Bruk av byrå må da sees i sammenheng med mindre bruk av annen vikar.

Demensteam ble startet opp i 2019, og dette videreføres i 2020. Det vil være en støtte også for ulike tiltak som dagaktivitetstilbud for hjemmeboende personer med demens som er lovpålagt fra 2020.

Velferdsteknologi tas i bruk fra 2019 ved omsorgssenteret, målet er at det i 2020 skal bli et naturlig tilbud også til hjemmeboende. I henhold til Stortingsmelding 15 kan man også forvente at man må tilrettelegge for at flere eldre skal kunne få sine tjenester i hjemmet i årene fremover, det er en særlig utfordring i forhold å gi tilbud på øyene utenom Rødøya.

371 ALDERSTUN OMSORGSSENTER

Turnus fra 2018 med langvakter både ukedager og helg er opprettholdt i 2019. Turnus evalueres årlig i forhold til belastning med langvakter. Det har vært noen justeringer fra 2018 til 2019, særlig i forhold til flere langvakter på rad i forbindelse med helg, som flere opplever som belastende. Det har også vært gjennomført arbeidshelseundersøkelser av Hemis oktober 2019 til alle som jobber med fokus på langvakter og nattarbeid.

Evaluering av turnus høsten 2019 viser utfordringer i forhold til nattevakter, særlig i sykepleiergruppen. Samhandlingsreformens KAD-plasser på Alderstun forutsetter sykepleierdekning hele døgnet. Disse pasientene har ofte behov for tett oppfølging av sykepleiere. Dette er også tilfelle ved korttidspasienter som er utskrevet fra sykehus, samt palliative pasienter. Alternativer med sykepleier på bakvakt skaper utrygghet blant de andre ansatte på vakt, samt fare for lovbrudd i forhold til hviletid ved hyppige og langvarige utrykninger. Det jobbes nå med å finne løsninger i turnus med opprettholdelse av heldøgns sykepleierdekning.

Vikarsituasjonen har vært utfordrende også i 2019. Tilgangen på faste tilkallingsvikarer i kommunen er svært lav. Dette medfører store utfordringer ved ferieavvikling, sykemeldinger og annet fravær gjennom hele året. Ledige stillinger utlyses fortløpende, men det er svært få søkere. Rekruttering vil bli en stor utfordring fremover, da vi har mange seniorer blant helsefagarbeiderne som vil gå av med pensjon de kommende år. Denne situasjonen har i 2019 medført behov for vikar fra vikarbyrå gjennom store deler av året. Dette har igjen medført en kostnad pr 01.11 på over kr 800', kr 600' over budsjett, på bruk av vikarbyrå. Totalt sett ligger kostnad på lønn vikar derimot under budsjett. Dette skyldes at man i perioder med lavt pasientantall har man tatt ned grunnbemanning for å redusere behov for vikarer. Det er derfor dekning totalt sett innenfor budsjett for bruken av vikarbyrå i 2019. Man har forsøkt å ha bare en vikar av gangen fra vikarbyrå. Det medfører at det faste personalet må påta seg ekstravakter. De fast ansatte utløser ofte overtid, da de fleste har fulltidsstillinger. Overtidsposten er derfor over budsjett i år med kr 200'. Bruk av fast ansatte kontra leie av flere vikarer fra vikarbyrå samtidig er en vanskelig balansegang, da man risikerer at det faste personalet blir sykemeldt grunnet stor belastning. I månedsskiftet oktober/november 2019 ses et betydelig økt sykefravær, kombinert med flere ubesatte stillinger. Det leies nå inn 2 vikarer fra vikarbyrå til over nyttår.

Det lave pasientantallet er særlig knyttet til få tjenestebrukere blant hjemmeboende i 2019, men også naturlige svingninger i behov. Færre hjemmeboende har vært inne på korttidsopphold i tredje kvartal enn i 1 kvartal. Endringer her kan skje på kort tid, hvor enkeltbrukere kan utløse store behov for tjenester og hvor grunnbemanningen må økes både på dag- og kveldstid. I henhold til Stortingsmelding 15 kan man også forvente at man må tilrettelegge for at flere eldre skal kunne få sine tjenester i hjemmet i årene fremover.

Alderstun har våren 2019 gjennom Nasjonalt velferdsteknologiprogram tatt i bruk RoomMate varslingssystem på Alderstun. Det er et system som gir god oversikt på vandring på natt hos urolige beboere, samt beboere med fallfare. Det planlegges utprøving av dette tilbudet hos hjemmeboende før nyttår. Mange av velferdsteknologiløsningene krever pårørende som kontaktpersoner når alarmen går eller utstyret ikke fungerer. Det ønskes et tilbud om trygghetsleilighet ved Alderstun, hvor man har stiller ut diverse løsninger innen velferdsteknologi. Her kan hjemmeboende bo sammen med sine pårørende under opplæring innen velferdsteknologi. Hjemmeboende som av ulike årsaker ikke har kontaktpersoner tilgjengelig i perioder vil også kunne benytte en slik leilighet mot en døgnpris husleie. Trygghetsleiligheten kan også brukes til utstilling/undervisning av elever for å øke interessen for arbeid inne helsefag.

372 DØGNILBUD FUNKSJONSHEMMEDE

Døgntilbud for funksjonshemmede består nå av to tiltak. Boenheten Rødøya, og avlastning i institusjon for barn under 18 år.

Kompetanseplan for omsorgstjenesten legger opp til at alle ansatte ved Boenheten får tilbud om kompetanseutvikling gjennom Mitt Livs ABC, for å sikre at en jobber med å komme bort fra drift på dispensasjon i forhold til kompetanse. Dette er for 2020 lagt inn med 30'.

Avlastning i institusjon for barn under 18 år er startet opp som eget tiltak ved Alderstun, det er behov for å videreføre dette i 2020 slik det er startet opp. Plassering og drift vil vurderes utfra erfaring og behov i nært samarbeid med de involverte. Tiltaket er budsjettert med kr 990'.

HELSETJENESTEN – OVERORDNET

Helgelandsykehuset 2025, ambulanseplan, foretakstilknytning, spesialist godkjenning i allmennmedisin, nytt helsehus i Jektvik; helsetjenesten har mange utfordringer som på ulike måter påvirker driften. Enten direkte i dag, eller i planlegging av tjenestene framover.

Arbeidet med prosjektering av nytt Helsehus i Jektvik er i gang. Saken har høyeste prioritet og utredes før framlegg av endelig sak i forhold til økonomiske, samfunnsmessige, praktiske og driftsmessige konsekvenser. Det skal romme hovedlegekontor, helsesykepleier, psykisk helse og eventuelt tannhelsetjeneste og fysioterapi.

Drift av legekontor i Kila og på Rødøy videreføres som i 2019. Det jobbes fortsatt med å ansette både leger og helsesekretær i faste stillinger. Fra februar 2018 har helsetjenesten hatt egen leder, dette har hatt betydning for utviklingen av tjenesten. Det har ikke lyktes å rekruttere faste leger til Rødøy kommune, tjenesten har hatt mye vikarer og tett oppfølging fra leder har vært viktig. Det har lyktes å ha noen stabile vikarer som har kommet tilbake over tid.

Helse Nord har fremdeles ikke behandlet Rødøy kommunes anmodning om skifte eller deling av foretakstilknytning mellom Helgelandsykehuset og Nordlandssykehuset. Søknaden er begrunnet med beredskapsmessige konsekvenser ved ambulanseplanen, samhandling med spesialisthelsetjenesten, og med nabokommuner om blant annet legevakt, jordmor- og psykologtjenester, og utvikling av velferdsteknologi.

Implementeringen av ambulanseplan er fortsatt stoppet, det avventes ROS analyser. Ambulansebåten er fortsatt stasjonert på Rødøy. Helgelandsykehuset har varslet at de vil vurdere løsning av akuttberedskapen i et samarbeid mellom Helgelandsykehuset og Nordlandssykehuset. Avtalen om skyss av helsepersonell fortsetter som i 2019, i budsjett med kr 2 019'.

Rana interkommunale legevakt har sagt opp avtalen med Rødøy kommune, og varslet prisøkning. Det arbeides med ny avtale om legevaktsamarbeid, både i forhold til Rana legevakt og Bodø legevakt. Ny avtale vil legges fram som sak til politisk behandling. Legevaktsformidling er lagt inn med en mindre økning til kr 140'.

Fra 2020 er kommunal psykolog en lovpålagt tjeneste. Det er store utfordringer knyttet til å rekruttere psykologer til kommuner både i Nordland og landet for øvrig. Rødøy kommune søker å finne løsning gjennom samarbeid med andre, eller kjøp av tjeneste. Sak vi legges fram til politisk behandling dersom en lykkes med å rekruttere psykolog i vertskommune samarbeid. Tiltaket er lagt inn i budsjett med kr 110', tilsvarende øremerkete midler til psykolog i rammeoverføringen fra staten.

380 DIVERSE FELLESTJENESTER RØDØY HELSESENTER

Legekontor på Rødøya drives fortsatt i leide lokaler på Smiholmen. Drift av legekontor på Rødøya har vært noe redusert og det har vært en reduksjon i utgift til leie av lokale. Det budsjetteres med kr 246' til leie av lokale.

Renholder er budsjettet under 381, det samme er utgifter til renholdsartikler mm som handles inn samlet for begge legekantorene.

381 LEGETJENESTEN

KRAV TIL SPESIALISERING I ALLMENNMEDISIN

Tjenesten har fortsatt ikke lyktes med å ansette leger. Ingen av søkerne har innfridd kravet om spesialisering, det vil si at pr. 1 januar 2020 ville ingen av dem ha refusjonsrett fra HELFO. Det vil derfor være uaktuelt for oss å ansette dem.

I følge Forskrift om kompetanse krav for leger i den kommunale helse – og omsorgstjenesten kapittel 3. Skal alle leger som arbeider i kommunale helse – og omsorgstjenesten være:

- a) har spesialistgodkjenning i allmennmedisin.
- b) er under spesialisering eller
- c) har godkjenning som allmennpraktiserende lege

Helsedirektoratet arbeider med kvalitetssikring av turnustjenester i og utenfor Norge. Vi kan dermed risikere at leger som ikke har godkjent norsk turnus mister sin refusjonsrett.

Slik det leses ut fra forskrift kan vi skrive kontrakter med leger uten spesialisering inntil et år

§ 4. Unntak fra kravet om spesialisering i allmennmedisin

Kravet om spesialisering i allmennmedisin i § 3 første ledd gjelder ikke for leger som

- a) tiltrer et vikariat av inntil ett års varighet,
- b) deltar i kommunalt organisert legevakt utenom sitt ordinære arbeid eller
- c) har en godkjent spesialistutdanning og arbeider utenfor fastlegeordningen.

Kommuner som benytter seg av unntaket etter første ledd bokstav a) må innen utgangen av hvert år rapportere til Helsedirektoratet om bruken av unntaksbestemmelsen.

Rødøy kommune har fått avslag på søknad om å være med i samarbeid om spesialiseringsløp for leger i allmennmedisin, ALIS1. Dette forsterker ytterligere rekrutteringsproblemene i forhold til fastlege.

UTGIFTER LEGER

Store usikkerheter knyttet til krav til legene er med på å drive opp prisene i vikarmarkedet i hele landet. Inntil vi lykkes med å rekruttere leger i fast stilling er vi avhengig av bruk av vikar. Dersom kravet om norsk godkjent turnus går igjennom, vil det kunne gi betydelig økning i kostnad. Dette er usikkert og det budsjetteres derfor med en makspris på kr 40' pr uke.

Tjenesten har budsjettet totalt 2,9 mill i legelønninger for 2020. Vi vil da ha en lege i kommunen hele året og to i til sammen 5 måneder, dersom det lykkes å leie inn til nevnte pris.

GJESTEPASIENT-OPPGJØR

Tjenesten har lagt inn en økning på kr 30' fra 2019. Årsaken er at vi hadde et fall i pasienttall i 2018 som vi ikke tok med i budsjetteringen for 2019.

BIL

Det er nødvendig å ha en bil tilgjengelig på fastlandet til vakthavende lege. Tjenesten leaser per i dag bil, i år gir dette en kostnad på nærmere kr 200'.

382 MEDISINSK ATTFØRING

Tilskudd til fysioterapi blir indeksregulert hvert år. Øking i budsjett fra 2019-2020 er budsjettert med KPI for begge fysioterapeutene.

Det arbeides med å få en god samhandling i forhold til driftsavtalene, og oppfølging av disse.

383 HELSESTASJON/SKOLEHELSETJENESTE

Økningen skyldes i hovedsak lønnsvekst. Tjenesten fikk i 2019 innvilget kr 324' i tilskudd til styrkning i tjenesten. Tilskuddet vil bli brukt til å øke personalressurs i en periode for å gjennomføre en screening av barn i alderen 2-4 år.

Det er fortsatt ikke kommet på plass følgetjeneste for fødende, men tjenesten arbeider med å få på plass en avtale med Helgelandssykehuset.

386 TILTAK INNEN PSYKISK HELSE

Økning av budsjett skyldes i hovedsak lønnsvekst.

Det er nå kommet på plass psykiatrisk sykepleier i psykisk helsetjeneste for voksne og det påberegnes økning i reiseutgifter.

Det var i 2019 underbudsjettert i forhold til aktiviteter for barn og unge, denne har vi økt i år til kr 45'.

ENDRING I BETALINGSSATSER FOR PLEIE- OG OMSORGSTJENESTER

For 2020 er satsene foreslått økt innenfor omsorgssektoren slik:

HJEMMEHJELP

Egenandel per måned for husholdninger med inntekt under 2G følger maksimal beløpet foreslått av Helse- og omsorgsdepartementet. Er i 2019 kr 210/mnd. Ny sats blir offentliggjort i desember 2019. Kommunalt fastsatt sats:

Inntekt 2-3G	kr 870/mnd
Inntekt 3-4G	kr 1.270/mnd
Inntekt 4-5G	kr 1.580/mnd
Inntekt over 5G	kr 1.890/mnd

KOST

Middag	fra kr 81 til kr 83
Frokost/kvelds	fra kr 43 til kr 44

Abonnement full kost settes til kr 4.600/måned. Ved fravær som gir pause i tjenesten, f.eks. innleggelse sykehus/institusjon eller avtalt fravær utover en uke og mindre enn en måned, reduseres prisen med kr 1.150/uke.

TRYGGHETSALARM

Drift	fra kr 216 til kr 220/mnd
Installering	fra kr 480 til kr 490

KORTTIDSOPPHOLD I INSTITUSJON

følger Helse- og omsorgsdepartementets årlige regulering. Er i 2019

kr 165/døgn

kr 85/dag eller natt

LANGTIDSOPPHOLD I INSTITUSJON

betales etter forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester.

Perspektiv på økonomiplanperioden

REKRUTTERING

Rødøy kommune vil i løpet av neste fireårsperiode miste kompetanse innenfor helsefagarbeider grunnet pensjon. Det er langt flere som går av med pensjon enn det vi klarer å rekruttere inn, flere fortsetter å arbeide som vikarer på pensjonist lønn. Det er særlig utfordrende å rekruttere til arbeid med stor belastning på helg, kveld og natt. Økt bruk av heltidsstillinger og langvakter, som er nødvendig for å sikre en god utvikling av arbeidsplassene innen omsorgstjenestene, fører til mer ubekvem arbeidstid. Særlige tiltak for å kompensere for dette etterspørres av de ansatte. Å beholde og rekruttere vil være et av de viktigste fokusområdene for helse og omsorgstjenesten i de neste årene. Uten rekruttering vil det være umulig å nå målene om tjenesteutvikling.

Rekrutteringsbehovet gjelder helsefagarbeidere og sykepleiere for stillinger som i dag er vakante, og stillinger som vil bli ledig ved at ansatte pensjonere eller av andre årsaker slutter i tjenesten. Det har de siste årene også vært utfordrende å rekruttere til sommerjobb i omsorgstjenesten, det kan skyldes både samfunnsutvikling (færre søker jobb i omsorgstjenesten, og jobber kortere perioder) og demografi (det er færre mulige søkere). Søkningen til helse- og sosialfag i videregående skole er ikke tilstrekkelig til å dekke rekrutteringsbehovene, det er en nasjonal trend.

Rekrutteringsbehovet gjelder også leger i faste stillinger, og nye kommunale funksjoner fra 2020 som psykolog og ergoterapeut.

FAGUTVIKLING

Å jobbe med eldre og mennesker med funksjonsnedsettelse har fortsatt lav status, og skal man være attraktiv som arbeidsplass for rekruttering og å beholde de ansatte vi har i dag, ses det nødvendig med investering i kompetanseutvikling. Kompetanseplan for omsorgstjenesten er utarbeidet og peker på flere viktige tiltak.

Lederutvikling er en helt nødvendig satsing for å møte utfordringene både med hensyn til personal, økonomi og tjenesteutvikling. Lederutdanning for helse- og omsorgsledere, i samarbeid med RKK-Salten, er derfor høyt prioritert i perioden.

Samhandlingsreformen setter krav til kompetanseutvikling i kommunen. Dette vil skje gjennom virkemidler som videreutdanning, hospitering i spesialisthelsetjenesten, samarbeid med utdanningsinstitusjoner med praksis for studenter og lærlinger. Regionalt samarbeid gjennom RKK-Salten er viktig i kompetanse- og tjenesteutvikling.

STORTINGSMELDING 15, 2017-2018 «LEVE HELE LIVET», TJENESTEUTVIKLING

Slik begynner St.meld 15, en kvalitetsreform for eldre:

«De fleste eldre i Norge lever gode liv. De former sin egen hverdag. De er aktive og deltar i sosiale fellesskap. De får gode helse- og omsorgstjenester når det trengs. De bidrar med sine ressurser i jobb, for familie og venner eller i nærmiljøet, og det blir verdsatt. Alle eldre bør fortsatte å ha disse gode hverdagene, også når helsa etter hvert kan svikte og det offentlige må trå til med et omsorgstilbud.»

Dette er sant også for eldre i Rødøy kommune.

Reformperioden er 5 år, startet i 2019. Følgende fokusområder er valgt ut:

- et aldersvennlig Norge
- aktivitet og fellesskap
- mat og måltider
- helsehjelp
- sammenheng i tjenestene

Et viktig satsingsområde i st.meld 15 er utviklingen av tjenester i hjemmet. Rødøy kommune har de fleste omsorgstjenester knyttet til omsorgssentrene, det er stort behov for å utvikle tjenester i hjemmet utfra de forutsetningen vi har i kommunen.

I Prosjekt omsorg som ble fremlagt i k-sak 049/2017 ble det pekt på behov for å gjennomføre planlagt kartlegging av innbyggere som fyller 75 år. En slik kartlegging kan bidra til å gi forebyggende hjelp i hjemmet slik at eldre kan bo lengst mulig hjemme og få støtte til å meste hverdagen, på tross av sykdom og funksjonssvikt, i tråd med nasjonale mål for eldreomsorgen (meld.st 15, 2017-2018). Det kan gi kommunen oversikt over helsetilstand, ønsker og behov slik at tjenestetilbudet kan tilpasses dette.

Velferdsteknologi er et viktig virkemiddel i tjenesteutvikling, fra 2019 er det tatt i bruk ved omsorgssentrene. Fra 2020 er det planlagt tatt i bruk for hjemmeboende. I tillegg til de tekniske løsningene er det viktig at trygghet og responstjeneste utvikles. Velferdsteknologi er tatt i bruk gjennom samarbeid i Nasjonalt Velferdsteknologiprogram K-sak 077/2017 og vertskommunesamarbeid med Bodø kommune K-sak 028/2019. Både programvare og datautstyr oppgraderes for på best måte nyttiggjøre oss av vertskommunesamarbeidet med Bodø.

I K-sak 053/2019 er det redegjort for demensteam og dagaktivitetstilbud for personer med demens. Demensteam er opprettet og i gang med arbeidet i hele kommunen. Oppgavene vil være å bidra med diagnostisering, kartleggingsbesøk i hjemmet, oppfølging av den demente og deres pårørende med tjenester etter behov. Demensteamet vil også ha en rolle innenfor internundervisning og veiledning av de andre ansatte i kommunen. Dagaktivitetstilbud for demente hjemmeboende er planlagt med oppstart i januar 2020.

HELSETJENESTEN

Hovedoppgaver er å sikre stabil legetjeneste med faste ansatte, innenfor de vedtatte økonomiske rammene. Endringer i fastlegeforskriften og krav om spesialisering innen allmennmedisin er med på å gjøre rekruttering av faste leger særlig krevende. Endringer varsles, men er ikke innført.

Det åpnes nå for bruk av sykepleier på legekontor, med mulighet for takstbruk og oppfølging av spesielt kronikere. Helsetjenesten vurderer muligheten av dette, det vil være et godt supplement til leger og helsesekretærer. Rødøy kommune deltar i 2020-2022, i prosjektet «Helgeland – Samhandling – Mestring», sammen med Helgelandsykehuset, Vefsn og Brønnøy kommuner. Målet er å utvikle og ta i bruk

velferdsteknologi i avstandsoppfølging fra spesialisthelsetjenesten. Her med fokus på mestringstreff, to medarbeidere har fått helsepedagogisk kurs for å kunne følge opp tiltak i prosjektet.

Samhandling med sykehusene har et viktig kontaktpunkt i helsetjenesten. I lys av blant annet ny ambulanseplan og interkommunale samarbeid om spesialtjenester, jobbes det med å få endret foretakstilknytning og bedret akutttilbudet som er forespeilet på sikt.

Enhetsleder for helsetjenesten er viktig for forutsigbar og stabil ledelse av staben som nå består av leger, helsesøster, legesekretærer, psykisk helse og ungdomsordinator. Det arbeides med å få på plass løsning for psykologtjeneste i kommunen fra 2020. Det er varslet nasjonale endringer i journalsystemene, med et forprosjekt Akson fra 2020, Rødøy kommune deltar ikke i dette, men følger med på utviklingen. Akson er både et tiltak som skal gi ny journalløsning for kommunale helse- og omsorgstjenester og løsninger som knytter fastlege, legevakt, hjemmetjenester bedre sammen med resten av helse-Norge, samt tilrettelegge for bedre samhandling med øvrige tjenester helsetjenesten må samhandle med. Akson vil gi pasienten bedre oversikt over egen helseinformasjon og gjør det lettere å komme i kontakt med og samhandle med helsetjenesten. Akson vil løse behov knyttet til dokumentasjon og ytelse av helsehjelp i kommunene og hos fastlegen. Tiltaket skal i tillegg gi bedre samhandling mellom primær- og spesialisthelsetjenesten.

Det jobbes videre med vedtaket om at det skal bygges et eget helsehus i Jektvik, hvor det må utredes hva dette skal inneholde, med økonomiske, samfunnsmessige og praktiske konsekvenser.

BOLIGER, NÆRING, MV.

Kapittel og ansvar	Regn. 2018	R.Bud 2019	Bud 2020	Diff 19-20	Endring
06 Boliger, næring, mv.	-767 051	-493 496	772 977	1 266 473	-257 %
401 Tannhelsetjenesten	-186 369	-102 500	-102 540	-40	0 %
402 Kommunale trygdeboliger	-247 157	-75 000	-65 000	10 000	-13 %
410 Kommunale leiegårder	-1 090 139	-747 000	-702 000	45 000	-6 %
411 Boliger Tjongsfjord	25	0	0	0	#DIV/0!
417 Jektvik boligtomter	2 856	0	0	0	#DIV/0!
420 Festetomter	1 250	0	2 000	2 000	#DIV/0!
430 Næringssjefens administrasjon	121 227	62 500	1 155 000	1 092 500	1748 %
434 Rødøy Produkter AS	598 574	401 004	414 267	13 263	3 %
435 Reiselivstiltak	288 981	237 500	281 250	43 750	18 %
436 Selvågen Sør	58	0	0	0	#DIV/0!
437 Bevillingsavgifter	-1 406	-2 000	-2 000	0	0 %
441 Komm.næringsområde	-130 640	-110 000	-60 000	50 000	-45 %
447 Smiholmen	-124 311	-158 000	-148 000	10 000	-6 %

Inngående husleier etc. avstemt i forhold til statistikk, ledighetsgrad etc., uten forutsetning om spesielle reguleringer av leie etc.

Vedlikeholdsmidler er økt med 4 %.

For 2020 reguleres husleien i kommunale utleieboliger med KPI i henhold til leieavtaler og Husleieloven.

430 NÆRINGSSJEFENS ADMINISTRASJON

Det er inngått toårs avtale for 2019 og 2020 med næringskonsulent Rolf Inge Sleipnes, total ramme per år kr 250' som hentes fra næringsfond. Denne ligger til grunn for driftsbudsjett 2020.

Avtale om trainee er inngått med kunnskapsparken, og trainee kom på plass i august 2018. Traineen er utdannet statsviter og har fått rollen som samfunnsutvikler og næringskonsulent. Han er i gang med å utarbeide kommuneplanens samfunnsdel, og han er næringslivets kontaktperson i Rødøy. Han behandler også saker knyttet til næring, som bevilningssaker, og saker om søknader om støtte fra næringsfondene. Han har også god generell saksbehandlerkompetanse, og er sekretær for ett politisk utvalg. Videre følger han opp prosjekter i regi av Salten næringsnettverk som Start opp Salten. Ordningen er finansiert gjennom bruk av fond, og over investeringsprosjektet for samfunnsplanen. Avtalen med kunnskapsparken løper ut sommeren 2020, så det er lagt inn halvårseffekt av kontrakten.

Videre foreslås det å opprette en toårig prosjektstilling med tanke på å videreføre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel over i handlingsfasen. Traineen har lagt grunnlaget for et arbeid som bør konkludere med handlingsplaner, mål og oppfølging av ny planstrategi. Hele planverket skal rulleres som følge av ny samfunnsplan, og arbeidet med ny planstrategi bør følges opp. Ved å videreføre konsulentrollen omkring samfunnsutvikling og næringskonsulent, vil vi ha ressurs til dette viktige arbeidet, og til å bidra aktivt i mulige samarbeidsprosjekter med andre kommuner i regionen. Videre vil rådmannen understreke at kommunen gjennom traineeordningen har fått tilgang på en for oss unik og svært viktig kompetanse, og en ressurs som det er ønskelig å beholde en periode videre.

Prosjektstillingen er lagt inn i budsjettgrunnlaget med halvårseffekt brutto kr 450' i 2020, og foreslått finansiert ved bruk av bundne næringsfond. Fra 2021 bør det igjen vurderes å terminere avtalen med næringskonsulenten, og heller bruke midler på dette prosjektet, i kombinasjon med fond. Fondsbruken kommer ikke frem under netto bevilgning for kapitlet, men som generell fondsbruk for kommunen. Det gjelder også for tidligere år, hvor både næringskonsulent og trainee har belastet fond.

434 RØDØY PRODUKTER

Kommunens bidrag til Rødøy produkter har vært som behandlet som egen sak i 2019. De er blant annet konkludert med at husleien subsidieres fullt med ca. kr 250' årlig, indeksregulert fra 2015. Videre kommunal medfinansiering av tiltaksplasser som er besluttet til 40 %, basert på seks plasser i full tid, som utgjør kr 400' årlig.

Det pågår prosesser i NAV stat som kan påvirke VTA-ordningen. Rødøy kommune og Salten regionråd har i 2019 behandlet en rapport om felles gode løsninger for AFT- og VTA-bedrifter i Salten. Arbeidsgruppens anbefalinger bør følges opp i 2020.

435 REISELIVSTILTAK

Medlemskap i begge destinasjonsselskapene Visit Helgeland og Visit Bodø er lagt inn, etter kommunestyrets vedtak. Videre foreslås støtte til reiselivstiltaket Kystriksveien reiseliv opprettholdt.

437 BEVILLINGSAVGIFTER

Ny utgiftspost – tobakksalgstilsyn ble innarbeidet fra 2019. Den balanseres av inntekter fra tilsynsgebyret, som salgsstedene betaler.

LANDBRUK

Kapittel og ansvar	Regn. 2018	R.Bud 2019	Bud 2020	Diff 19-20	Endring
08 Landbruk	602 613	1 121 000	720 000	-401 000	-35,77 %
460 Landbrukskontoret	497 033	860 000	435 000	-425 000	-49,42 %
463 Tiltak innen skogbruk	81 402	244 000	255 000	11 000	4,51 %
468 Fiske jakt og viltstell	23 936	17 000	30 000	13 000	76,47 %
470 Prosjekt Segeråa	242	0	0	0	#DIV/0!

For landbruk er budsjettet redusert til 60 % stillingsstørrelse, som er det en har i dag. Dette gir en besparelse/reduksjon fra tidligere år på ca. kr 435.000.

Brukerbetaling landbruk foreslås økt med 2 %.

KULTUR OG FOLKEHELSE

Kapittel og ansvar	Regn. 2018	R.Bud 2019	Bud 2020	Diff 19-20	Endring
09 Kultur og folkehelse	1 576 704	1 721 587	1 859 860	138 273	8,03 %
500 Kulturadministrasjon	667 465	650 324	353 416	-296 908	-45,66 %
501 Bibliotek og boksamlinger	186 382	228 109	377 342	149 233	65,42 %
502 Kulturvern	388 296	390 000	390 000	0	0,00 %
503 Samfunnshus	2 368	4 000	0	-4 000	-100,00 %
504 Idrett og friluftaktiviteter	17 000	-3 000	-3 000	0	0,00 %
506 Barne- og ungdomsarbeid	13 919	59 000	59 000	0	0,00 %
507 Øvrige kulturformål	122 345	160 300	227 575	67 275	41,97 %
508 Folkehelse	0	0	210 645	210 645	#DIV/0!
570 Rødøyhallen	178 929	232 854	244 882	12 028	5,17 %

BIBLIOTEK

Det er tilsynelatende lagt inn økte utgifter til bibliotekdrift, men tidligere har 50 % årsverk til bibliotekar blitt bokført under kulturadministrasjon. Det arbeides opp mot Fylkesbiblioteket for å finne en løsning i forhold til biblioteksjef. Det kan løses ved at vi kjøper en tjeneste eksternt, f.eks. fra en annen kommune eller fra Nordland Fylkeskommune, eller vi kan tilsette selv. Utgiften til bokbuss faller helt bort fra 2020, i henhold til kommunestyrets vedtak.

FOLKEHELSE

Koordinatorstillingen for folkehelse er nå besatt. Dette har dessverre tatt mye lengre tid enn først antatt. Dette betyr at vi allerede i 2019 får på plass Kommunedelplan for folkehelse, idrett og friluftsliv, og den vil være gjeldende fra 1. januar 2020. Planen skal rulleres hvert år.

Videre vil arbeidet med kulturminneplan kunne restartes, og det er en målsetting at vi får denne på plass i løpet av 2020.

SALTEN FRILUFTSRÅD, SALTEN KULTURSAMARBEID OG FELLES ANSVAR I SALTEN

Tilskudd til samarbeidene under Salten regionråd er innarbeidet ihht. SR-vedtak 31/19 (vedlagt).

KIRKER OG TROSSAMFUNN

Kapittel og ansvar	Regn. 2018	R.Bud 2019	Bud 2020	Diff 19-20	Endring
10 Kirker og trossamfunn	2 210 362	2 253 339	2 320 939	67 600	3,00 %
575 Kirker	2 034 850	2 051 129	2 112 663	61 534	3,00 %
580 Andre religiøse formål	175 512	202 210	208 276	6 066	3,00 %

Rødøy menighetsråds budsjettforslag (vedlagt) er på kr 2,5 mill. for 2020, mot 2,05 mill. i 2019. Dette tilsvarer en økning på 23 %. For 2020 øker Rødøys frie inntekter med bare 0,3 %. Samlet pris og kostnadsvekst til 2020 på 3,1 %, hvor årslønn utgjør 3,6 %.

For 2019 fikk kirker og trossamfunn innvilget økning tilsvarende total økning frie inntekter som var 0,8 %. Totalt har bevilgningene til de andre tjenesteområdene økt med kr 4,4 % i regulert budsjett 2019, så kirker og trossamfunn har relativt sett sakket akterut. Der er derfor foreslått å gi en bevillingsøkning på 3 % i rådmannens budsjettforslag, noe som utgjør en økning på kr 68'.

TEKNISKE FORMÅL OG SAMFERDSEL

Kapittel og ansvar	Regn. 2018	R.Bud 2019	Bud 2020	Diff 19-20	Endring
11 Teknisk	8 874 056	9 404 000	10 066 000	662 000	7,04 %
600 Teknisk administrasjon	1 666 883	2 170 000	2 217 000	47 000	2,17 %
606 Kart og oppmålingsvirksomhet	4 864	377 000	420 000	43 000	11,41 %
615 Teknisk utedrift	2 659 650	3 003 000	3 134 000	131 000	4,36 %
620 Vannforsyning produksjon	1 631 408	826 000	858 000	32 000	3,87 %
621 Vannforsyning distribusjon	-2 156 379	-2 085 000	-2 120 000	-35 000	1,68 %
631 Avløpsnett	-352 672	-267 000	-282 000	-15 000	5,62 %
650 Brannvern	1 137 395	1 273 000	1 312 000	39 000	3,06 %
651 Feiing	-176 392	128 000	128 000	0	0,00 %
652 Oljevernberedskap	74 849	47 000	48 000	1 000	2,13 %
660 Vedlikehold kommunale bygg	806 705	1 058 000	1 354 000	296 000	27,98 %
760 Kommunale veger	3 682 083	2 896 000	3 020 000	124 000	4,28 %
770 Kommunale kaier	-104 338	-22 000	-23 000	-1 000	4,55 %

Det er generelt ikke lagt inn noen spesielle nye tiltak, kun avstemt i forhold til tidligere års regnskap og de endringer som følger av pågående utbygginger etc. Redusert litt på teknisk administrasjon. Budsjettert med samme størrelse fastlønn som i fjor.

TEKNISK, KAPITTEL 600, 606 OG 615

Dagens aktivitetsnivå og stillingsstørrelser videreført, ingen spesielle endringer. Redusert litt på teknisk administrasjon. Budsjettert med samme størrelse fastlønn som i fjor.

VANNFORSYNING OG AVLØP, KAPITTEL 620, 621 OG 631

Dagens aktivitetsnivå og stillingsstørrelser videreført, ingen spesielle endringer. Vedlikeholdsmidler økt med 4 %.

Ikke forutsatt større endringer i gebyrer/betalingssatser, kun ca. 2 %.

BRANNVERN OG FEIING, KAPITTEL 650 OG 651

Dagens aktivitetsnivå videreført, ingen spesielle endringer.

Ikke forutsatt spesielle justeringer av gebyrer for feiing, kun ca. 2 %.

DRIFT OG VEDLIKEHOLD AV KOMMUNALE BYGNINGER, KAPITTEL 660.

Vedlikeholdsmidler økt med 4 %. Ellers ingen endringer.

SAMFERDSEL, KOMMUNALE VEIER OG KOMMUNAL KAIER, KAPITTEL 760 OG 770

Vedlikeholdsmidler er generelt økt med 4 %. Det er økt med kr 150' ekstra til vedlikehold av skolebygg og kr 100' til vedlikehold av omsorgsbygg.

FORSLAG TIL GENERELL JUSTERING AV BETALINGSSATSER (SOM DE SISTE ÅR)

Betalingsregulativ for bygge-, plan-, fradelings- og oppmålingssaker etc.	+ 2 %
Utleie av kommunalt maskinutstyr	+ 2 %
Vannforsyning	+ 2 %
Avløp	+ 2 %
Brøyting av privat veg/parkering	+ 5 %
Feiing og tilsyn av fyringsanlegg	+ 2 %
Husleie kommunale utleieboliger	+ KPI